

CS222

Operating System

Lab 1: Basic Linux Tutorial

1st Semester 2021

Kasidit Chanchio

Department of Computer Science

Faculty of Science and Technology

Thammasat University

UNIX

- เป็น OS แบบมืออาชีพ
- พัฒนาขึ้นในปี 1969 ที่ AT&T's Bell Lab โดย
 - Ken Thomson และ Dennis Ritchie (ผู้สร้างภาษา C)
- มีหลายชนิด
 - System V, Solaris, SCO UNIX, SunOS, AIX
 - BSD, FreeBSD, OpenBSD
- ในช่วง 90 มีเหตุการณ์ UNIX WARS ทำให้พัฒนาการหยุดชะงัก
 - https://en.wikipedia.org/wiki/Unix_wars

LINUX

<https://www.neowin.net/news/linus-torvalds-accepts-microsofts-linux-hyper-v-upgrades-so-both-intel-and-amd-can-benefit/>

<https://fossbytes.com/linus-torvalds-famous-email-first-linux-announcement/>

- เป็น Clone ของ UNIX สำหรับรันบน x_86 ISA
- พัฒนาขึ้นโดย Linus Torvalds ซึ่งเป็น นศป.เอก ในเวลานั้น ปัจจุบัน Linus เป็นซอฟต์แวร์เอนจิเนียร์ของ Linux Foundation นอกจาก Linux และ Linus ยังเป็นผู้สร้างระบบ Git version control ซึ่งกันอย่างแพร่หลาย
- ได้รับแรงบันดาลใจจากระบบ Minix ของ Andrew Tanenbaum
- เริ่มต้นพัฒนาสำหรับ 32 bits x_86 PC
- ปัจจุบันใช้บน Supercomputer ถึง มือถือ (Android)
- มีหลาย Distribution เช่น Ubuntu, Redhat, Fedora, etc. กว่าสามร้อย

ส่วนประกอบ

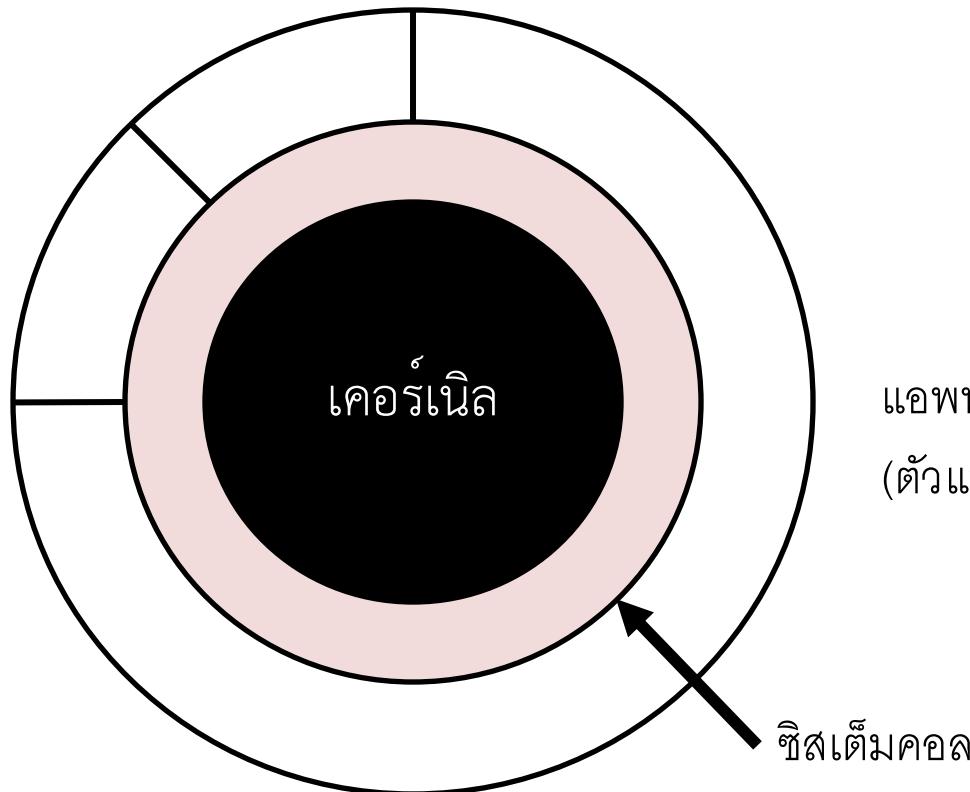
- ประกอบไปด้วย (1) เครื่องเนิ่น ล (2) เชล/กุย (3) ระบบไฟล์ และ (4) สภาพแวดล้อม
- โครงสร้างของระบบไฟล์เป็นแบบ Hierarchy ประกอบไปด้วยเอ็นติตี้สองแบบได้แก่
 - ไดเรกทอรี
 - ไฟล์ คือจุดอ้างอิงของสิ่งที่อยู่ภายในระบบคอมพิวเตอร์ เช่นข้อมูล สารด์แวร์ สำหรับประมวลผล หน่วยความจำ อุปกรณ์ไอโอ และໂປຣເຊີຣ່ ເປີ ນຕ່ ນ
- การอ้างอิงซึ่งกันและกันของโครงสร้างไดเรกทอรี
- มีตำแหน่งปัจจุบันในไดเรกทอรีสำหรับการใช้งานของผู้ใช้แต่ละครั้ง

ส่วนประกอบของ

กราฟฟิค อินเตอร์เฟส

(ตัวแปรสภาพแวดล้อม)

คอมมานด์ไลน์ชล
(ตัวแปรสภาพแวดล้อม)

แอพพลิเคชัน
(ตัวแปรสภาพแวดล้อม)

ขั้นตอนการบูท

- ระบบ
- กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับชิปเซเตอร์และอุปกรณ์
- ซีพียู อ่านชุดคำสั่งจาก BIOS เข้ามาประมวลผล หรือโหลด UEFI โปรแกรมจาก non-volatile storage เข้าสู่หน่วยความจำ และเริ่มกระบวนการบูท
- กำหนดค่าชุดคำสั่งเพื่อเข้าถึงอุปกรณ์พื้นฐานเช่น คีย์บอร์ด หน้าจอ ฮาร์ดดิสก์
- โหลดโอลเอสจากฮาร์ดดิสก์หรืออุปกรณ์เก็บข้อมูลอื่น และส่งให้ซีพียูรันโอลเอส
- โอลเอสจะกำหนดค่าให้กับอินเตอร์รับແ xen ด์เลอร์แล ะ ໂ ห ล ද ໂ ຄ ດ ຂ ອ ຜ ເ ອ
- โอลเอสรันโปรแกรมล็อกอิน หรือกราฟิกอินเตอร์เฟสเพื่อรับการล็อกอินของผู้ใช้
- โอลเอสรันโปรแกรมคอมมานด์ไลน์ เช่น ဟරී ອගරාපි ກ ອ ເ ອ ເ ໂ ອ

ชีว ก

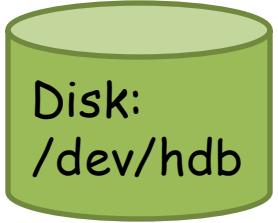
- ในระบบไฟล์ (File Systems) ของลินุกซ์ มีการให้ชื่อเอ็นติตี้ (entity) สองแบบ ได้แก่ absolute pathname และ relative pathname
- Absolute pathname คือการอ้างอิงถึงชื่อเต็มของเอ็นติตี้โดยอ้างอิงจาก รูท ของโครงสร้างระบบ
- Relative pathname คือการอ้างอิงถึงชื่อของเอ็นติตี้โดยอ้างอิงจากตำแหน่ง ปัจจุบันที่ผู้ใช้ปฏิบัติงานในโครงสร้างระบบได้เรียกว่า ลัพธ์
- ชื่อแรกในระบบฯคือ รูท (root) ได้เรียกว่า มีสัญลักษณ์คือ ‘/’
- ในภาพ รูทได้เรียกว่า มีไดเรกทอรีอยู่ยกตัวอย่างเช่น bin dev etc usr home lib sbin tmp และ var
- ไดเรกทอรี เช่น /dev /sys และ /proc เรียกว่า **pseudo file system** ไม่ใช่ ที่เก็บข้อมูลจริงแต่เป็น ของทางในการเรียกดูข้อมูลของ kernel และกำหนดค่า พารามิเตอร์

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 1

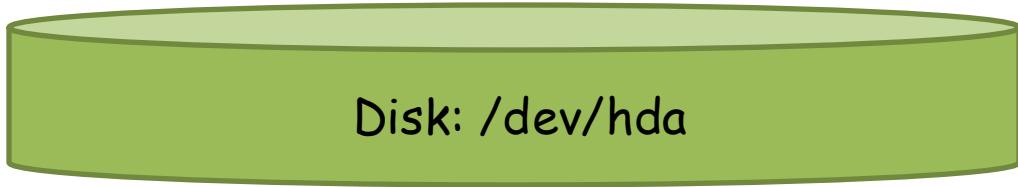
- เริ่มต้นที่สมมุติว่ามี Disk อยู่สองก้อนได้แก่ /dev/hda และ /dev/hdb
- Disk จะต้องได้รับการ format ถึงจะใช้งานได้ สมมุติว่าเรียบร้อยแล้ว
- ไฟล์ชิสเต็มเป็นจินตนาการของการจัดระเบียบการเก็บข้อมูล เริ่มต้นจากสิ่งที่เรียกว่า Root ไดเรกทอรีห้าม “/”
- UNIX/LINUX ใช้ระบบไดเรกทอรีแบบแผนภาพต้นไม้ที่ประกอบไปด้วยไดเรกทอรีและไฟล์ ไดเรกทอรีคือที่ๆใช้เก็บไฟล์หรือไดเรกทอรี
- เราจะรู้ได้อย่างไรว่าข้อมูลในไดเรกทอรีถูก ก า บ อย บ น Disk /อุปกรณ์ไหน
- OS จะกำหนดว่าไดเรกทอรีและข้อมูลของมันอยู่บน Disk ไหน โดยใช้

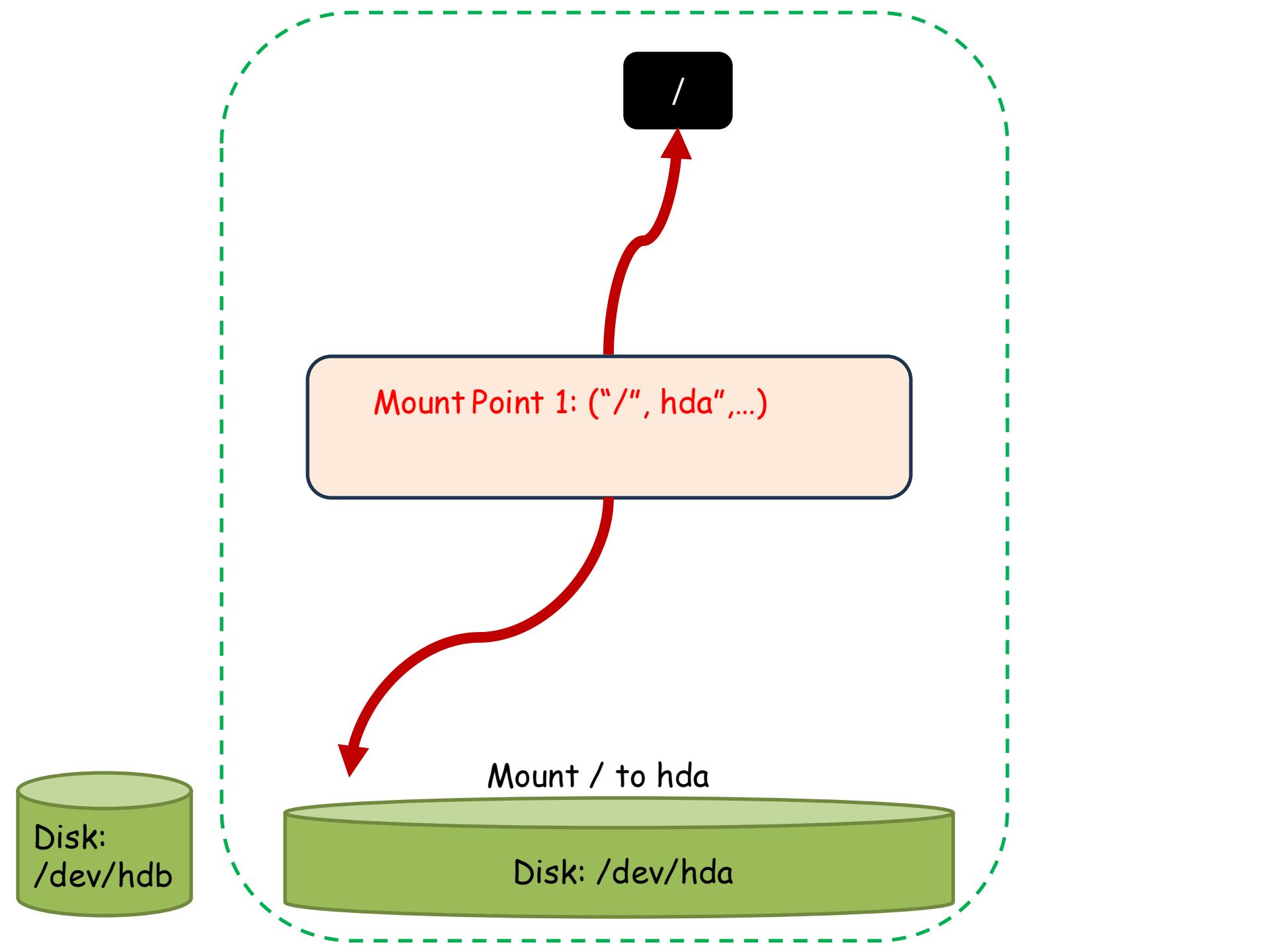
/

Disk:
`/dev/hdb`

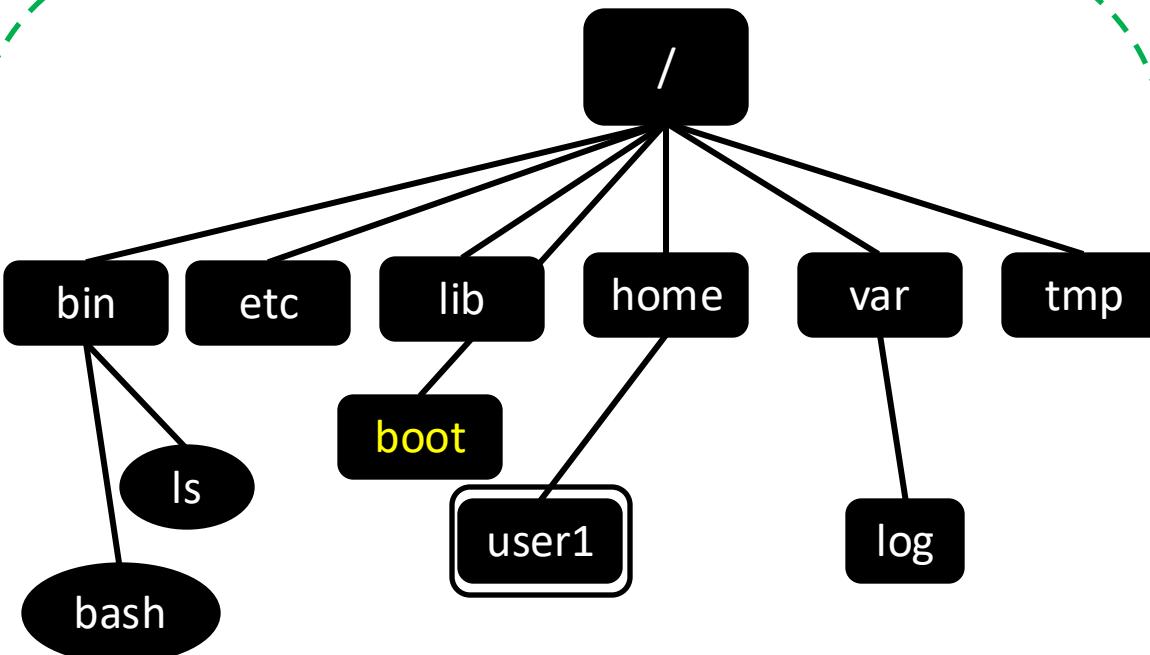

Disk: `/dev/hda`

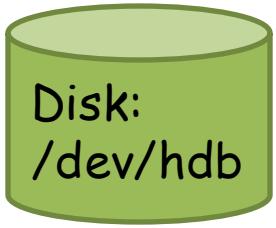
ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 2

- Mount point 1 = ("/", hda, ข้อมูลอื่นๆ)
 - หลังจากนั้น เมื่อเราติดตั้ง OS โปรแกรมที่ติดตั้ง (ใน ISO disk image) จะสร้างไดเรกทอรี
จำเป็น
 - มันจะเก็บ linux kernel code ใน /boot ไดเรกทอรี
 - มันจะสร้าง account และพื้นที่เก็บข้อมูลของ user เริ่มต้น เช่น user1
ในไฟล์ /home/user1

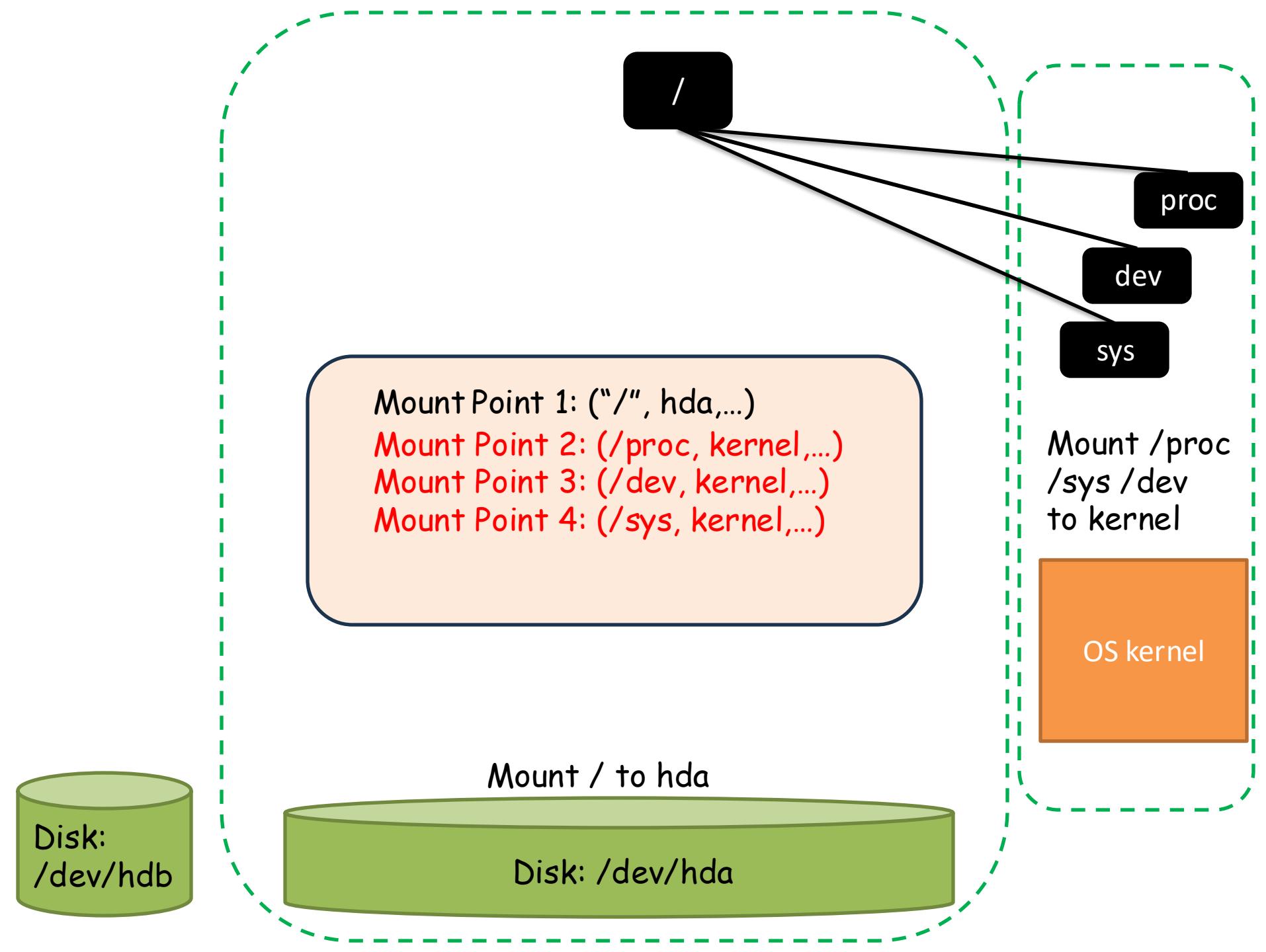
Mount / to hda

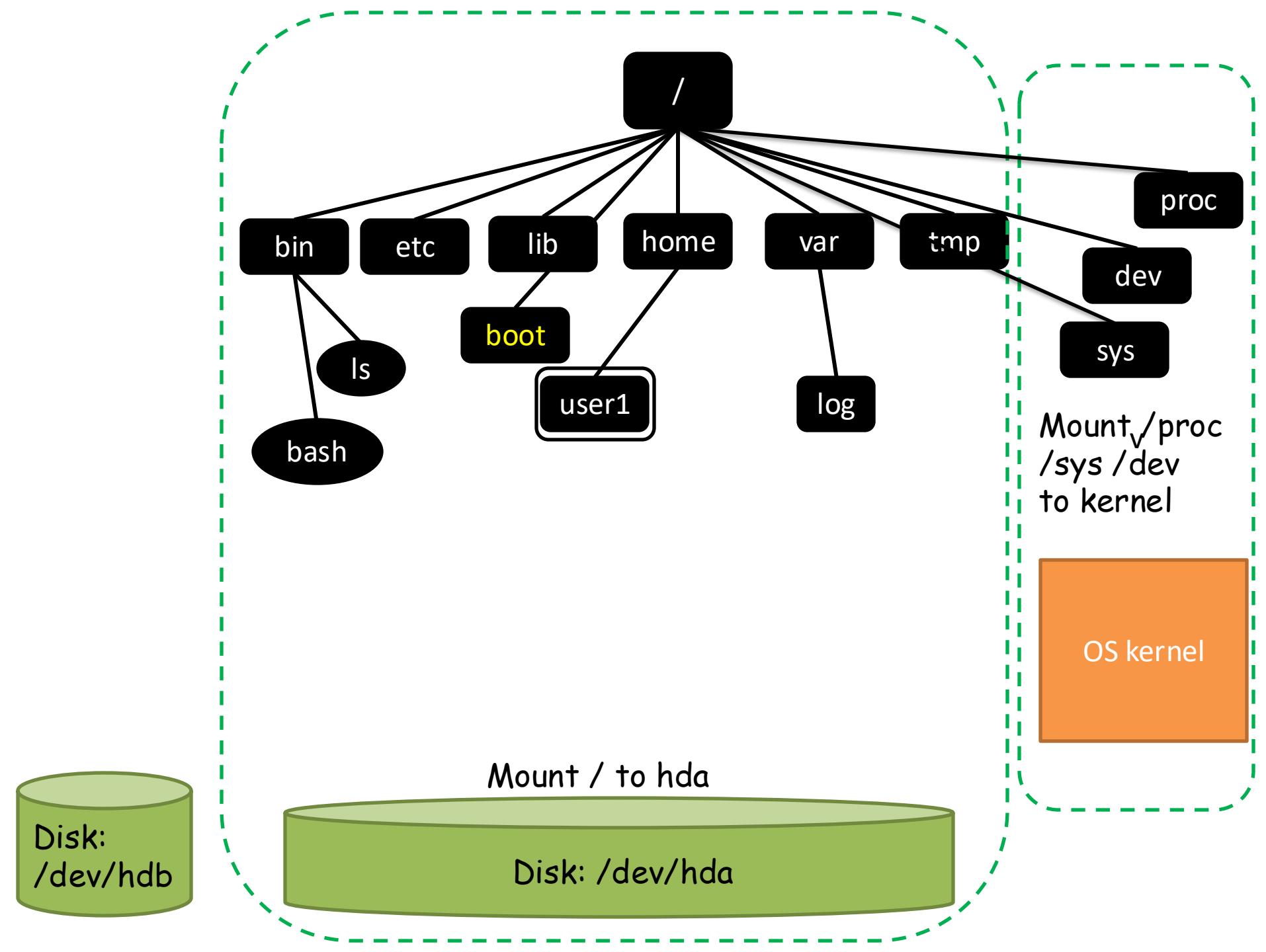
Disk: /dev/hda

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 3

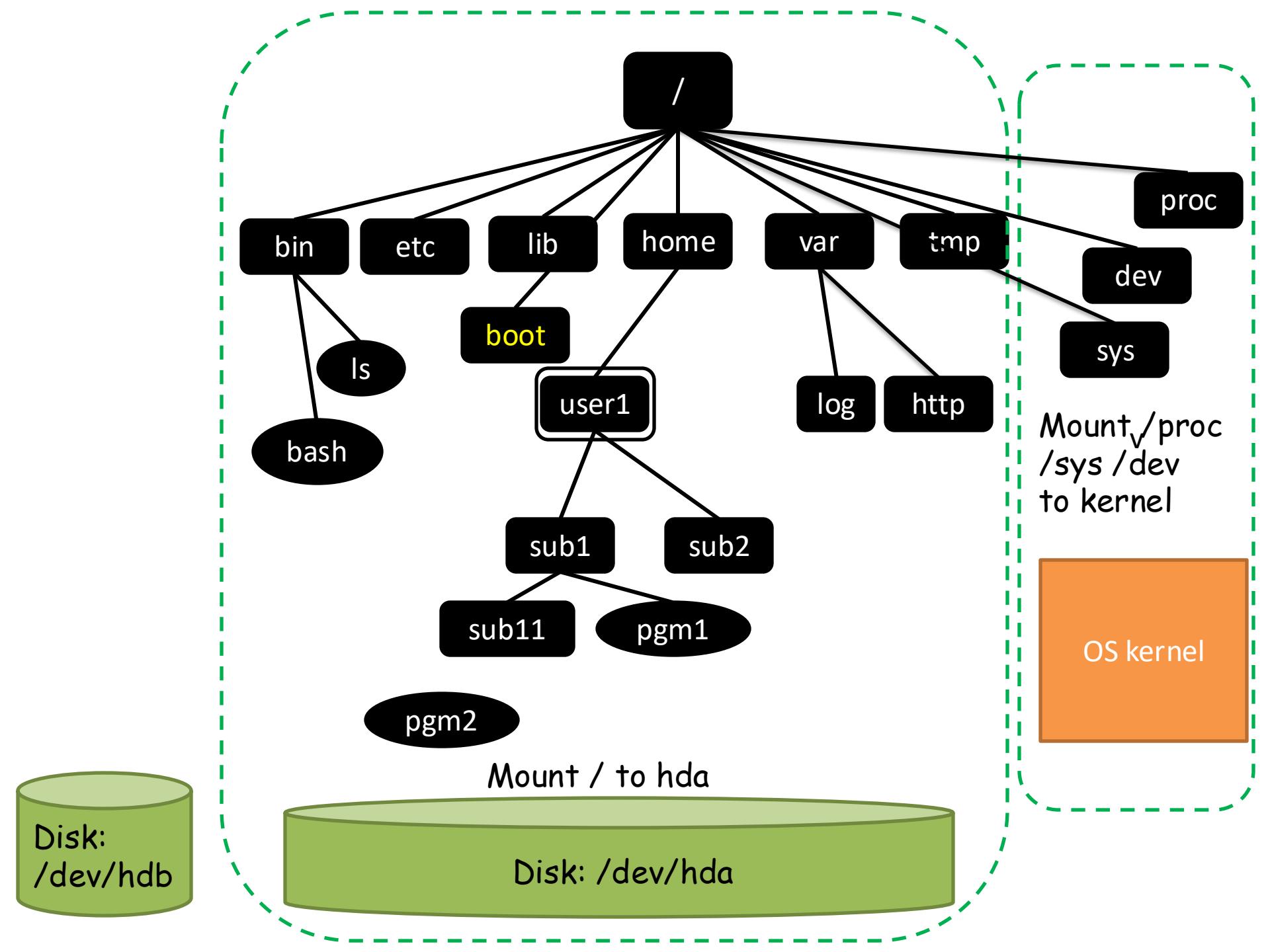
- OS kernel จะต้องเปิดช่องทางให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลและควบคุม OS kernel โดยใช้ชื่อ Kernel API
- Linux ใช้ Mount point เป็นเครื่องมือเพื่อทำให้ผู้ใช้ทำดังนี้ได้โดย
- เปิดช่องทางให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลของไฟล์ซิสเต็ม
 - Mount point 1 = ("/proc", **pseudo-fs-kernel**, ข้อมูลอื่นๆ)
- เปิดช่องทางให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลของอุปกรณ์และควบคุมอุปกรณ์
 - Mount point 2 = ("/dev", **pseudo-fs-kernel**, ข้อมูลอื่นๆ)
- เปิดช่องทางให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลคำนพิกรและควบคุมคำนพิกรของ OS

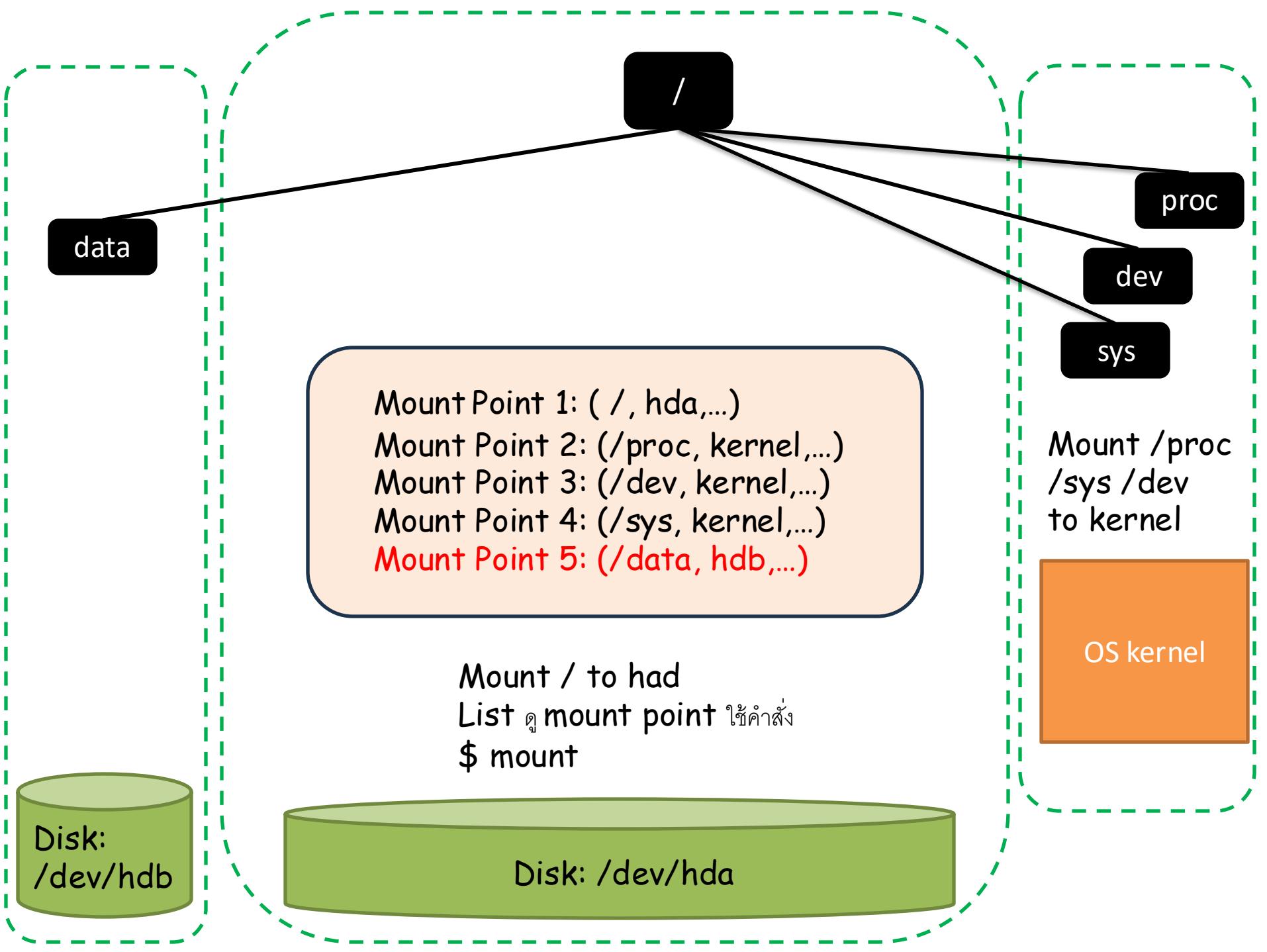
ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 4

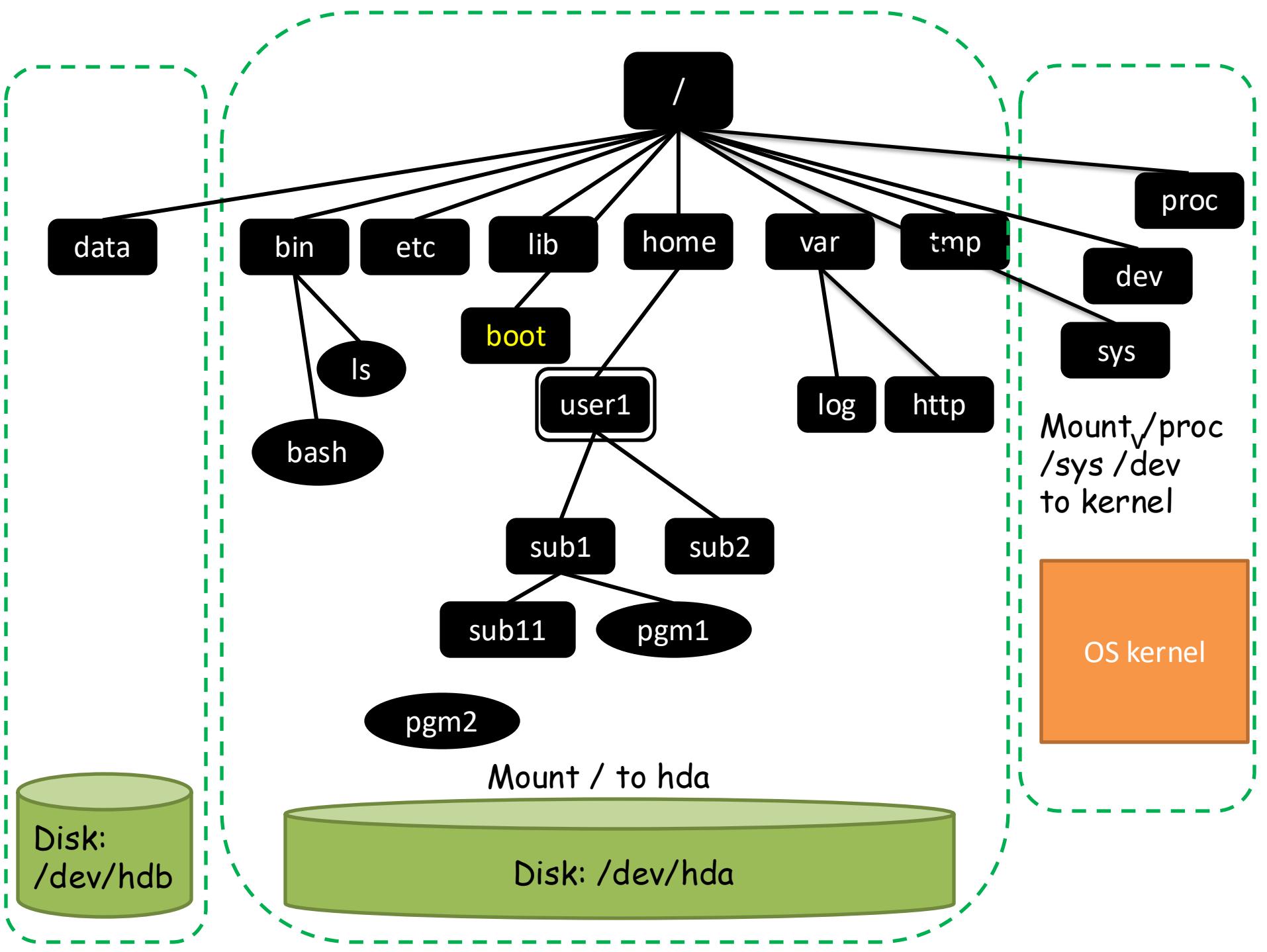
- user1 สร้างไดเรกทอรี่ sub1 sub2 sub1/sub11
sub1/sub11/pgm2 sub1/pgm1
- sys admin ติดตั้ง apache server จึงมี /var/http

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 4

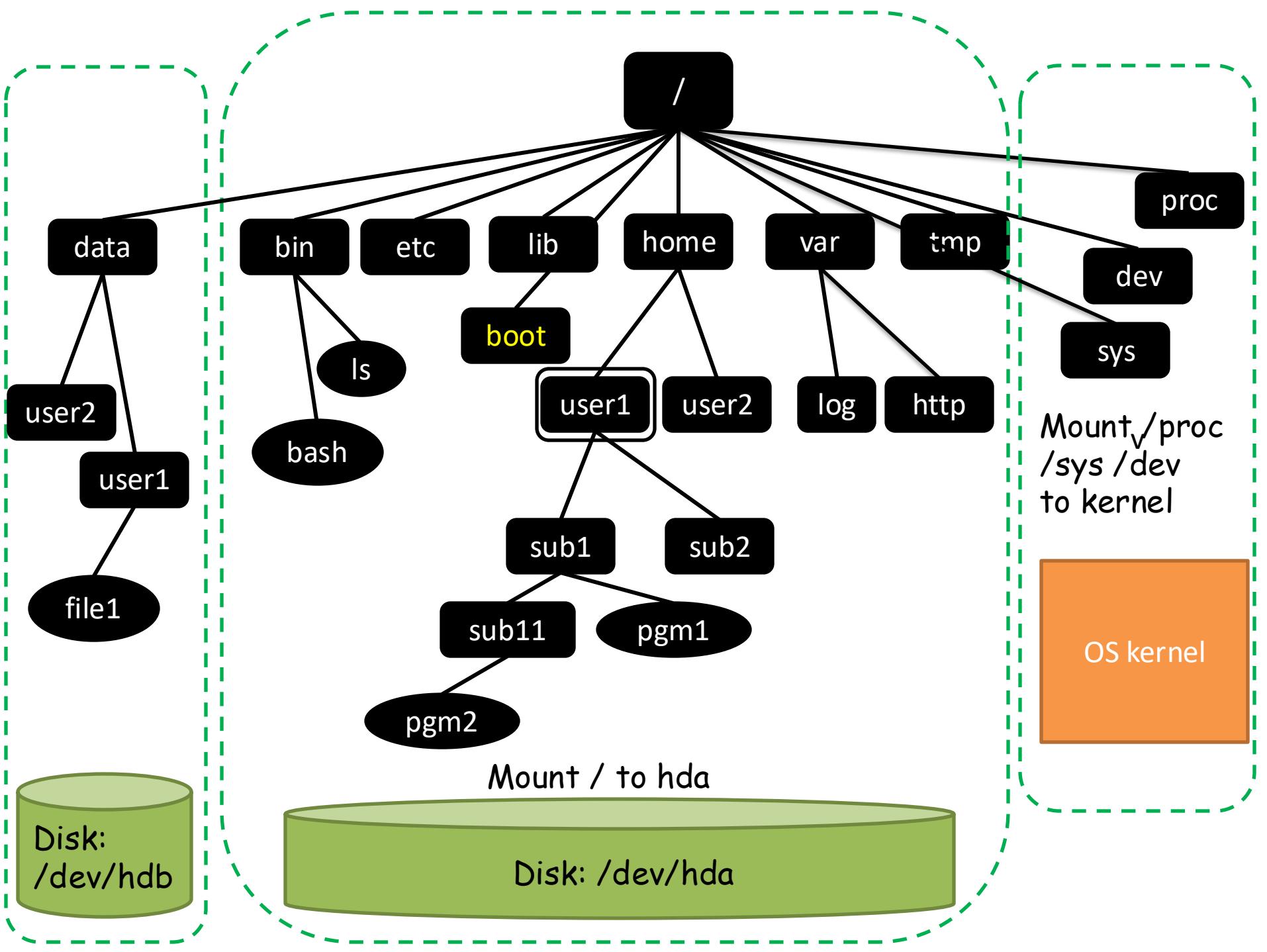
- sys admin ต้องการเพิ่ม disk hdb สำหรับเก็บข้อมูล โดยจะให้เข้าถึงได้ทาง /data ได้เรียบร้อย
- เพิ่ม Mount Point 5
 - Mount point 4 = ("/data", hdb, ข้อมูลอื่นๆ)
- ถามว่า อยากให้ /home/user1 เป็น mount point ได้ไหม? (Advance)
 - ได้ Admin สามารถกำหนดให้ได้เรียบร้อย ก็จะมี mount point ได้
 - ถ้า mount /home/user1 บน hbd ทราบได้ที่มันยัง mount อยู่ การเข้าถึง /home/user1 ก็จะเหมือนเข้าใช้ disk ใหม่ (มันจะบังคับที่เดิม)
 - เมื่อเลิก mount ก็จะเห็นข้อมูลเดิมใน /home/user1

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบไฟล์กับอุปกรณ์เก็บข้อมูล 4

- sys admin ต้องการเพิ่ม disk hdb สำหรับเก็บข้อมูล โดยจะให้เข้าถึงได้ทาง /data ได้เรียบร้อย
- เพิ่ม Mount Point 5
 - Mount point 4 = ("/data", hdb, ข้อมูลอื่นๆ)
- ผู้ใช้เพิ่มได้เรียบร้อย /data/user1 /data/user2 /data/user1/file1

ชื่อ ก

ເອັນດີຕື້	Absolute	Relative
user1	/home/user1	. (current dir)
home	/home	.. (parent dir)
/	/	../..
pgm2	/home/user1/sub1/sub11/pgm2	sub1/sub11/pgm2
log	/var/log	../../var/log
bmon		
http		

การใช้งาน

- ในระบบไฟล์ของลินุกซ์ไดเรกทอรี่จะถูกใช้เก็บข้อมูลตามประเภทนี้
 - /bin เก็บ binary executable files คือไฟล์โปรแกรมต์
 - /etc เก็บ configuration files เช่น network configuration
 - /dev เก็บไฟล์ที่เป็นตัวแทนของอิสิ่งอุปกรณ์ในระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมดที่ลินุกซ์มองเห็น (*pseudo file system*)
 - /home เก็บ ก
 - /lib เก็บไลบรารี ส
 - และ
 - /proc เก็บข้อมูลของprocessorที่รันในระบบทั้งหมด (*pseudo file system*)
 - /var เก็บข้อมูลสนับสนุนการประมวลผลโปรแกรม /tmp เก็บข้อมูลชั่วคราว
- บน windows เราสามารถเปลี่ยน config ทาง regedit แต่บน linux ทำผ่าน *pseudo file system*

ໂສມ ທ

- ในກາພ ເມື່ອຜູ້ໃຊ້ “user1” ລຶບອົນ ຮະບບຈະກຳຫັດໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ເຮີມທຳງານທີ່ ໂສມ (home) ໄດ້ເຮັດວຽກທີ່ທີ່ຮະບບກຳຫັດໃຫ້ສໍາຮັບຜູ້ໃຊ້ແຕລະຄນ້າ ທີ່ ໂດຍທີ່ໄປລິນຸກໆຈະກຳຫັດໃຫ້ເປັນໄດ້ເຮັດວຽກ /home/user1
- ຜູ້ໃຊ້ສາມາຮສຮ່າງໄຟລ໌ແລະໄດ້ເຮັດວຽຍ່ອຍໄດ້ ໃນກາພ ສມມຸຕີວ່າຜູ້ໃຊ້ “user1” ໄດ້ສ້າງໄດ້ເຮັດວຽຍ່ອຍ sub1 ແລະ sub2 ແລະສ້າງໄດ້ເຮັດວຽຍ່ອຍ sub11 ກາຍໃຕ້ sub1 ແລະສ້າງໄຟລ໌ pgm1 pgm2 ແລະ link1

คำสั่ง cd และ pwd

- คำสั่ง cd คือ change directory เป็นคำสั่งที่ถูก build-in ในโปรแกรม เชล (shell) และทำหน้าที่เปลี่ยนตำแหน่งไดเรกทอรีปัจจุบันในการปฏิบัติงานของผู้ใช้ (current directory)
- cd <pathname> คือการเปลี่ยนไดเรกทอรีไปยัง pathname นั้น สามารถเป็นได้ทั้ง absolute และ relative pathname
 - ถ้าใช้ cd แล้วกด enter เชลจะเปลี่ยนไดเรกทอรีปัจจุบันเป็นโหมดไดเรกทอรี
- pwd (print working directory) เป็นคำสั่งสำหรับแสดง absolute pathname ของไดเรกทอรี
หน้าจอ

การใช้งานอ

- ขอให้ล็อกอินเข้าใช้งานด้วยบัญชีผู้ใช้หลักของเครื่อง “user1”
- เมื่อล็อกอินแล้วระบบจะเรียกคอมมานด์ไลน์셸โปรแกรมขึ้นมาทำงาน
- โปรแกรมเช่น ที่อยู่ใน `/bin/bash` และจะรับคำสั่งจากผู้ใช้
- เมื่อเริ่มทำงาน Bash จะอ่านข้อกำหนดตัวแปรสภาพแวดล้อมจากไฟล์ `/home/user1/.bashrc`
- ชื่อไฟล์หรือไดเรกทอรีที่นำหน้าด้วย “.” เรียกว่า hidden file/dir เพราะถ้าใช้คำสั่ง `ls` ธรรมดاجะไม่ถูก list ต้องใช้คำสั่ง “`ls -la`” จึงจะแสดงรายการ
- เมื่อล็อกอินตัวแปร `HOME` จะถูกกำหนดค่าให้เป็น “`/home/user1`” และอ้างอิงถึงได้ด้วย `$HOME` หรือ `${HOME}` เช่นคำสั่ง “`cd $HOME`” จะหมายถึง “`cd /home/user1`”

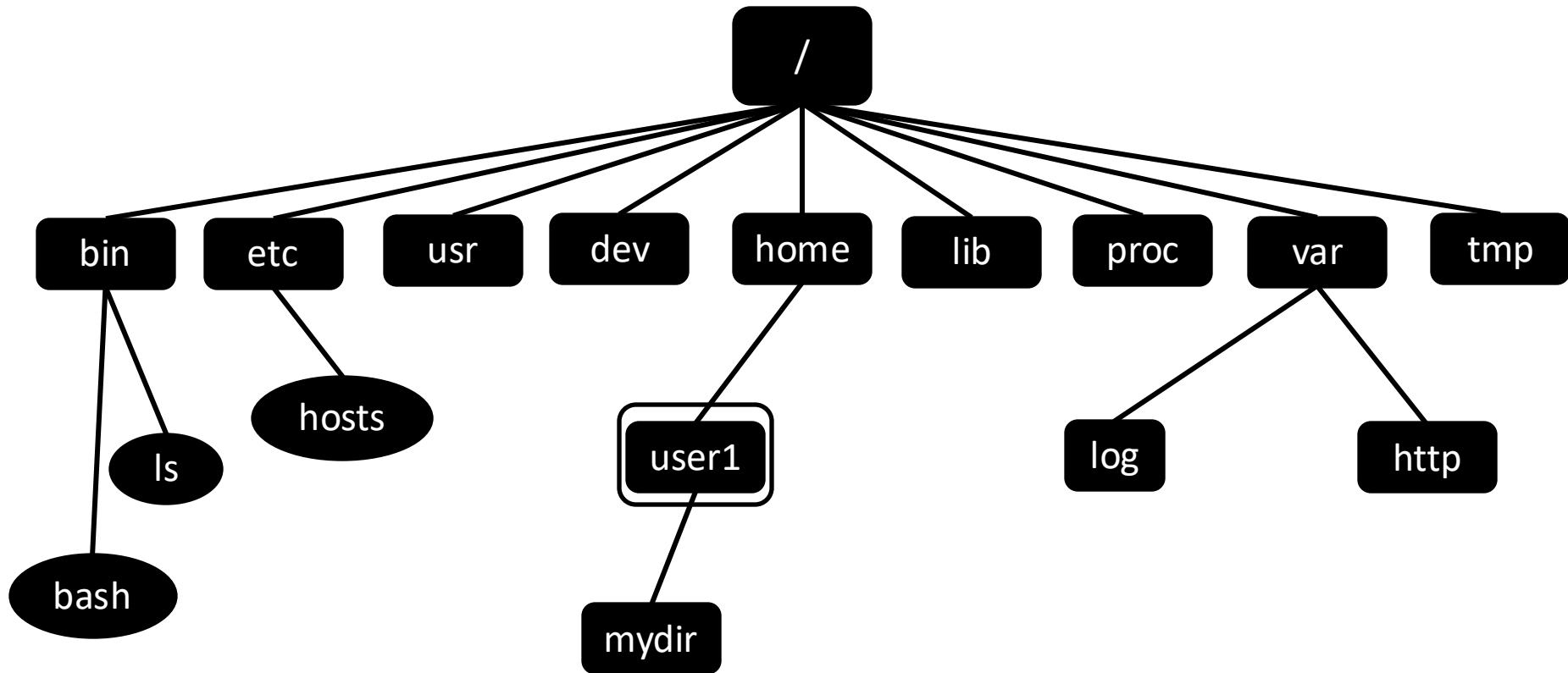
การใช้งาน Linux เป็นต้น

- คำสั่ง cd และ pwd
- การสร้าง
- การ edit และจัดการไฟล์
- ทำความรู้จักกับ permission ของไฟล์
- การสร้าง shell script
- การรัน background process
- การควบคุมและ kill process และ signal เป็นต้น
- การสร้างและใช้งาน screen session
- การ compile program
- การใช้ make utility เพื่อพัฒนาโปรแกรม

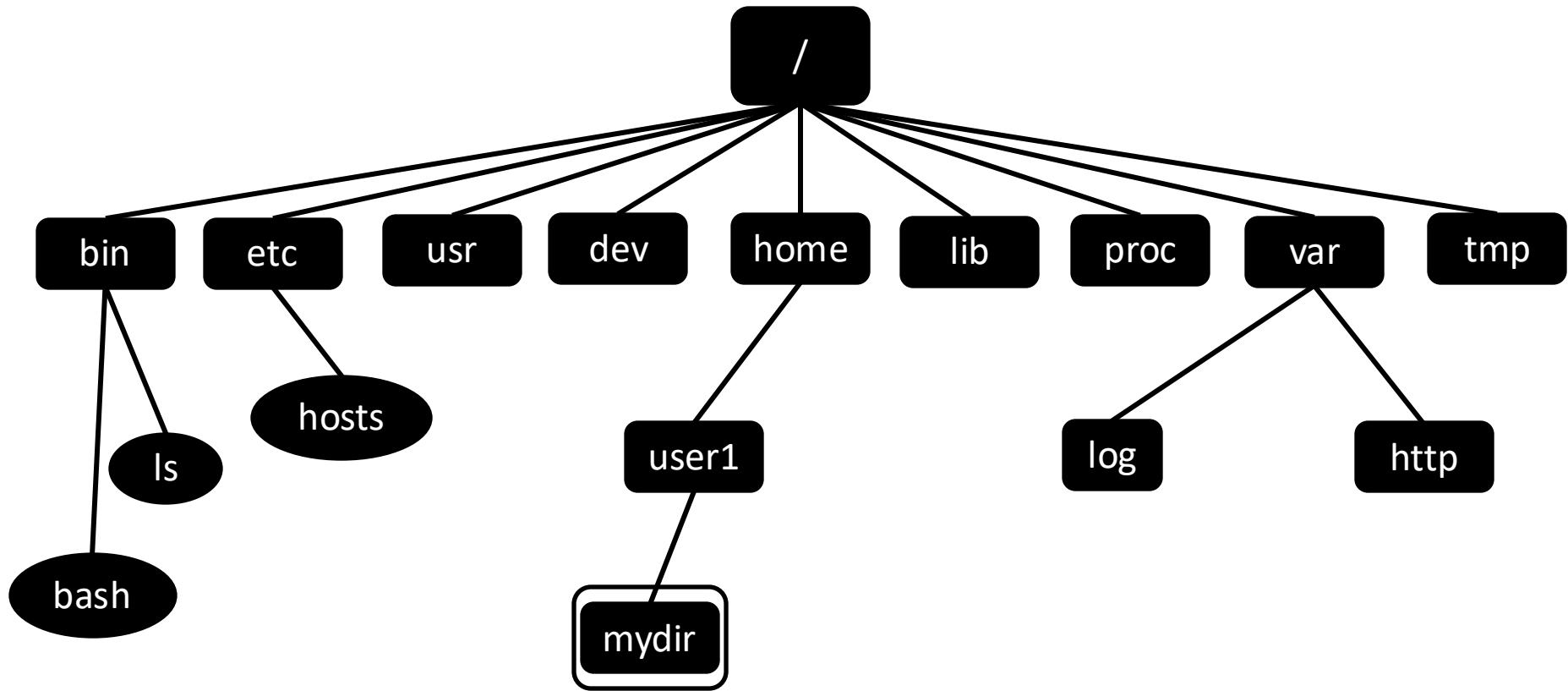
การสร้าง directory และไฟล์

- mkdir <ชื่อ ค ท> ...
 - ... หมายถึงอาจตามด้วยชื่อหลายชื่อ ก็ได
- touch <ชื่อไฟล์> ...
- cp <ไฟล์ต้นฉบับ> <ไฟล์กอปปี>
- mv <ชื่อไฟล์เดิม>. <ชื่อไฟล์ใหม่>

```
$ mkdir mydir  
$ cd mydir  
$ touch myfile1  
$ touch ../myfile2  
$ cp /etc/hosts myfile3  
$ mv ../myfile2 /tmp/myfile2
```

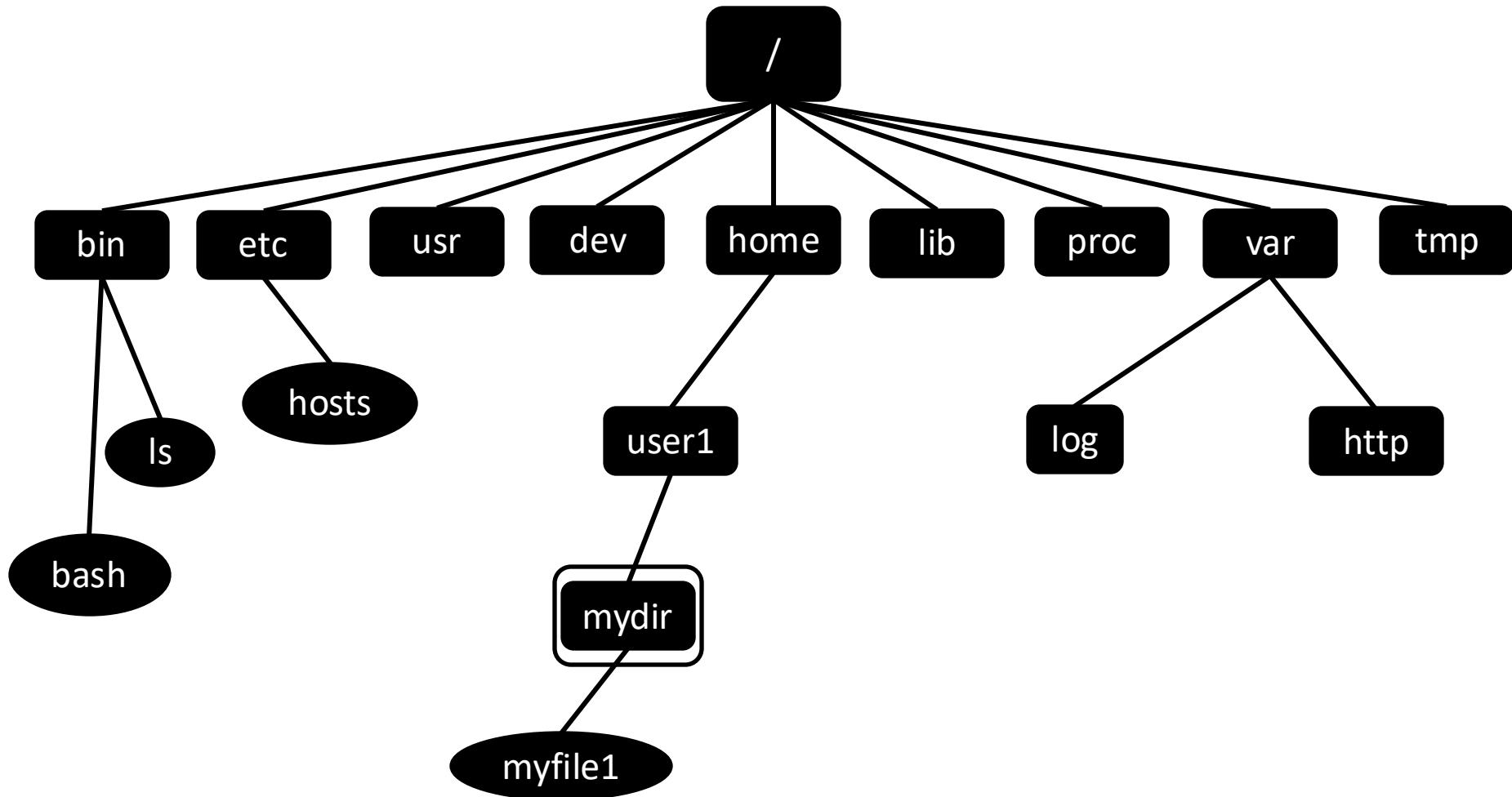


```
$ mkdir mydir
```


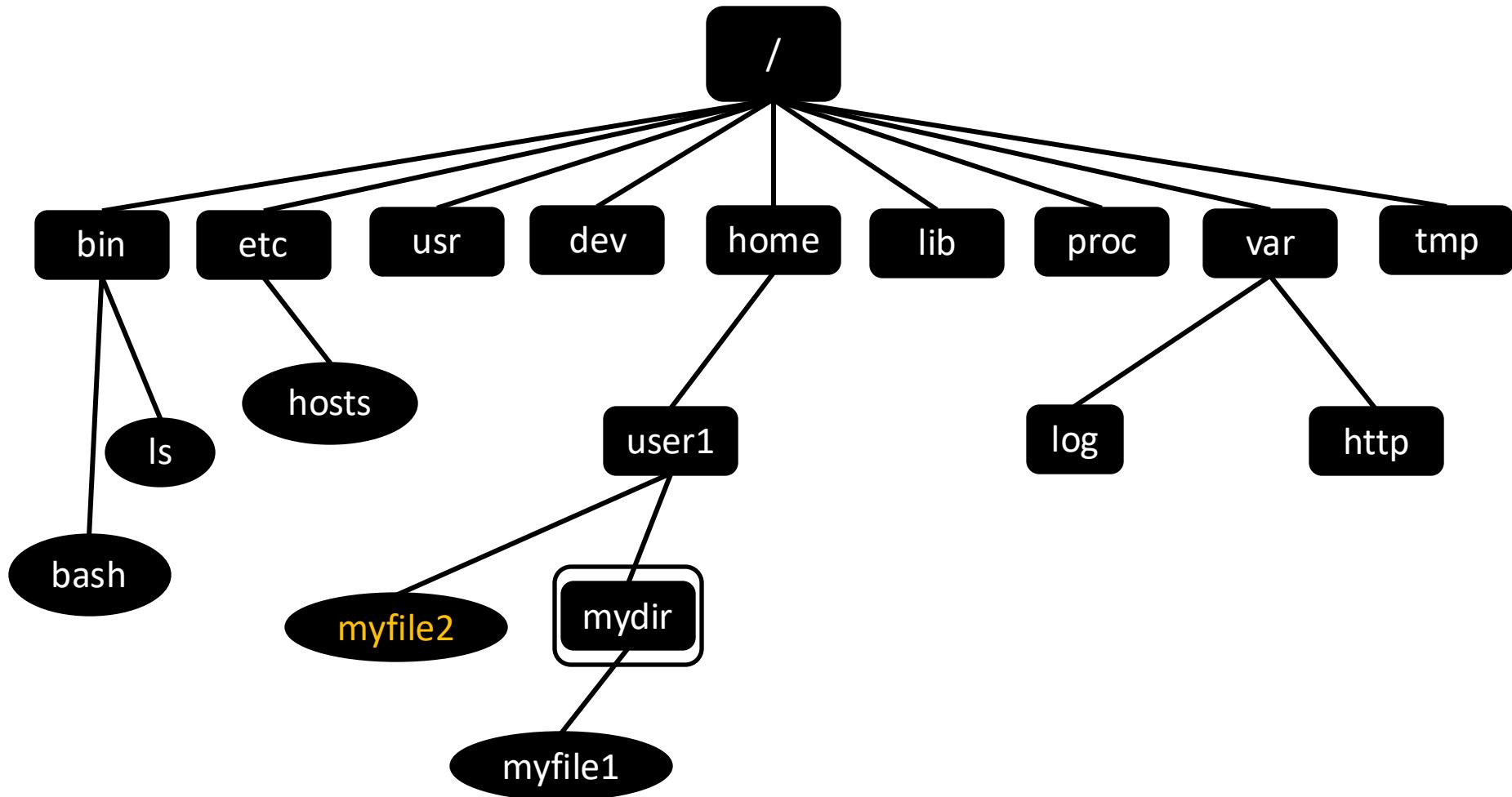
```
$ cd mydir
```

```
$
```


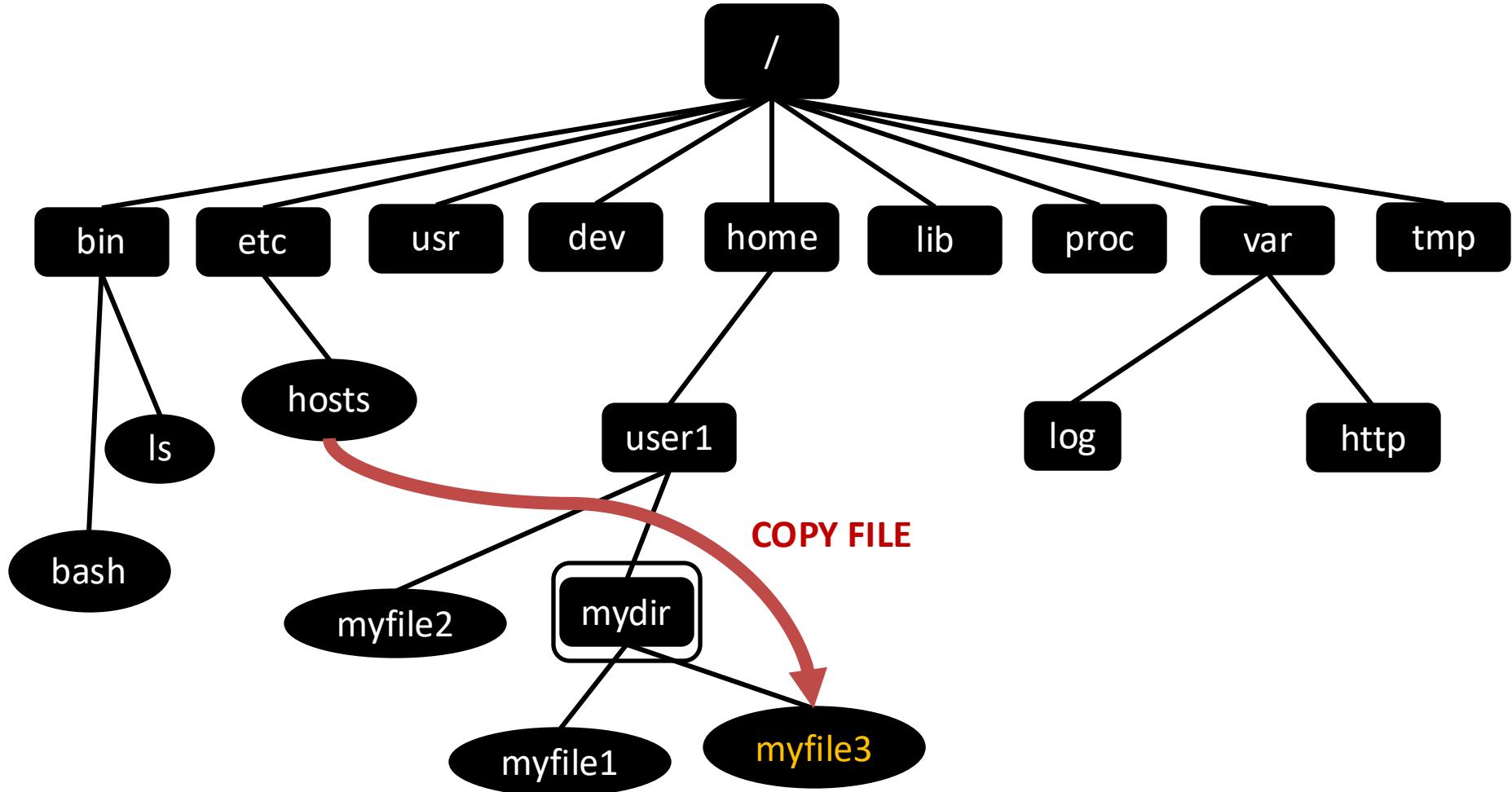
```
$ touch myfile1
```

```
$
```


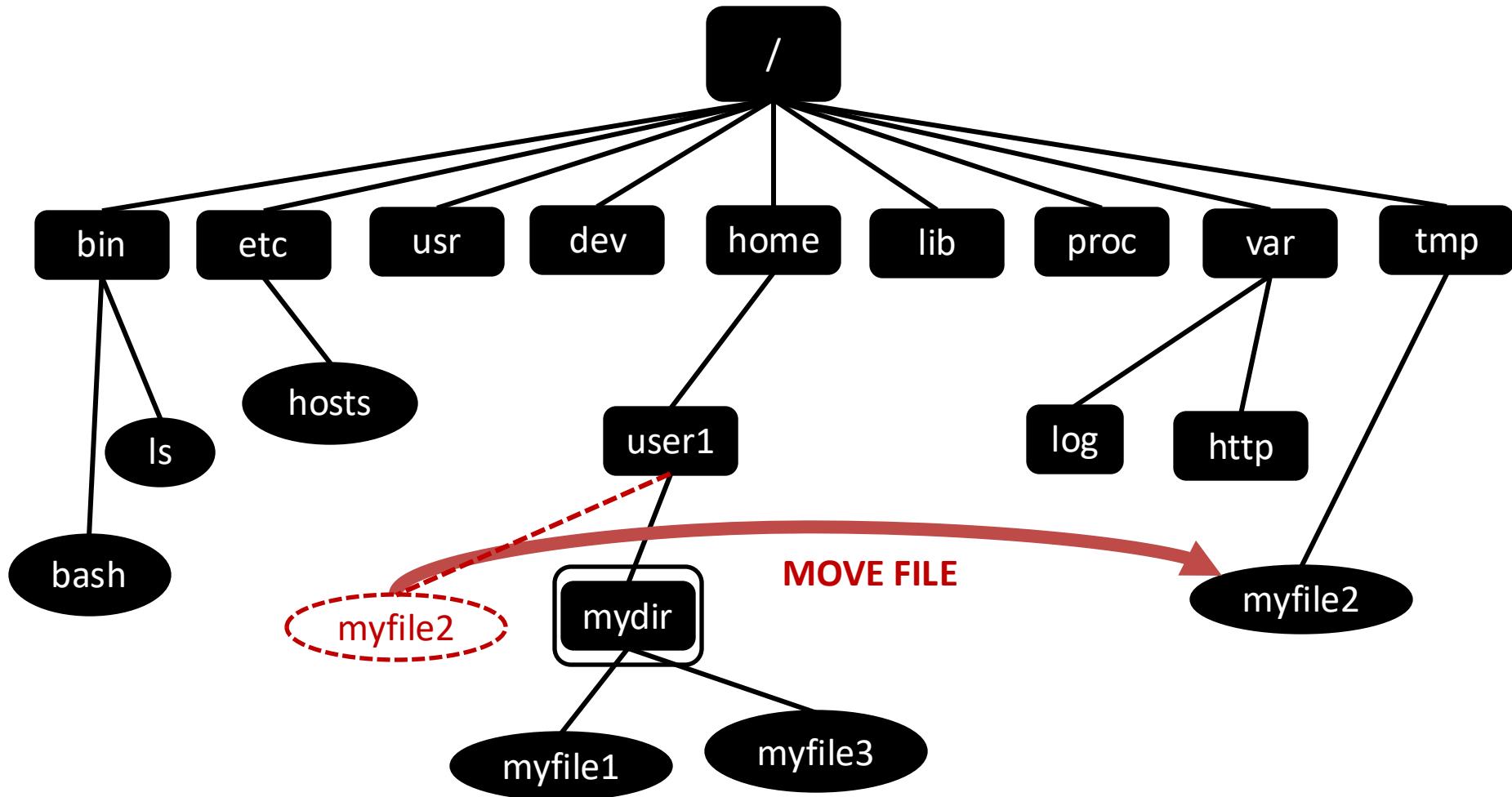
```
$ touch ../myfile2
```

```
$
```


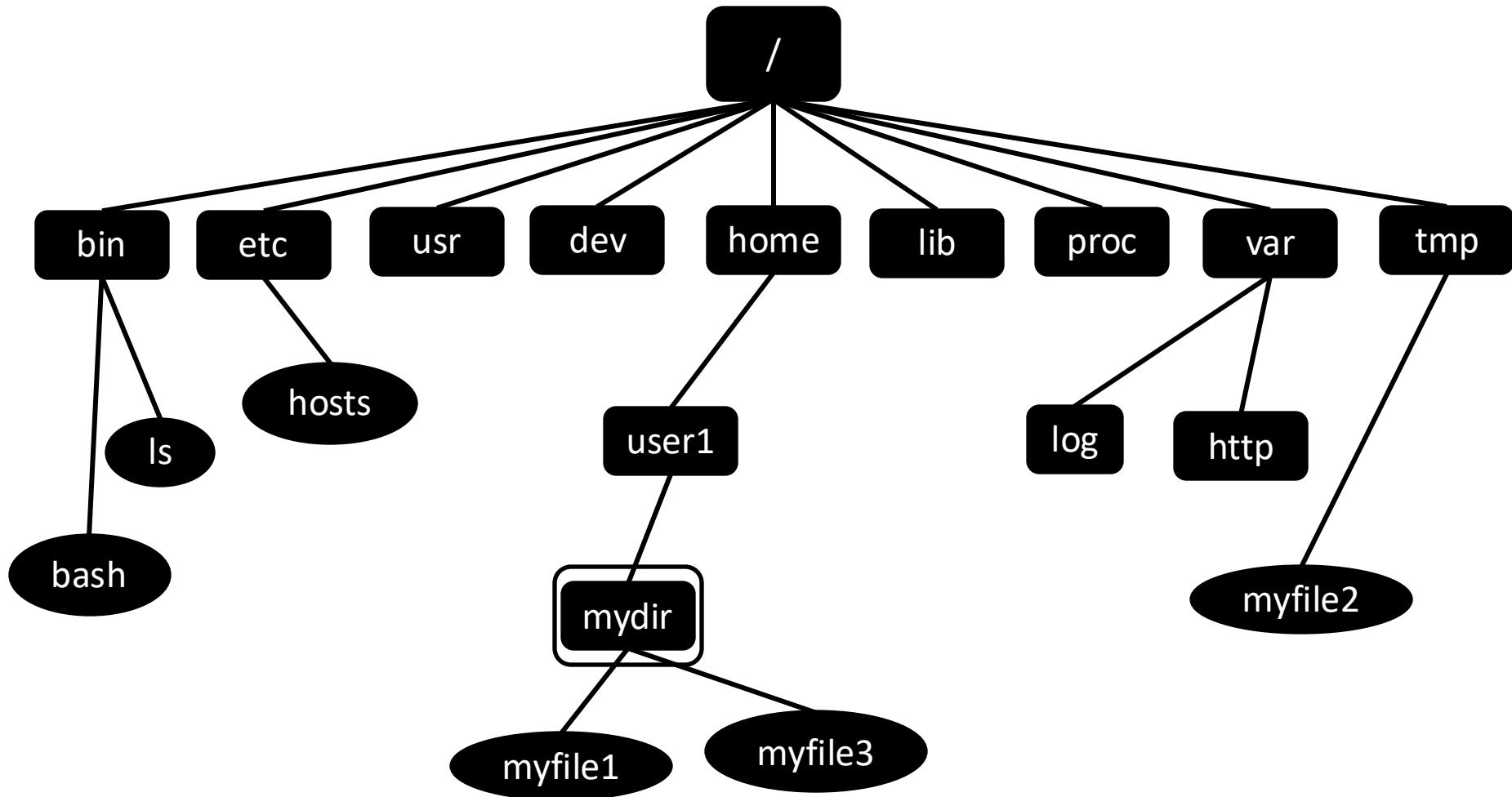
```
$ cp /etc/hosts myfile3
```

```
$
```



```
$ mv ./myfile2 /tmp/myfile2
```

```
$
```

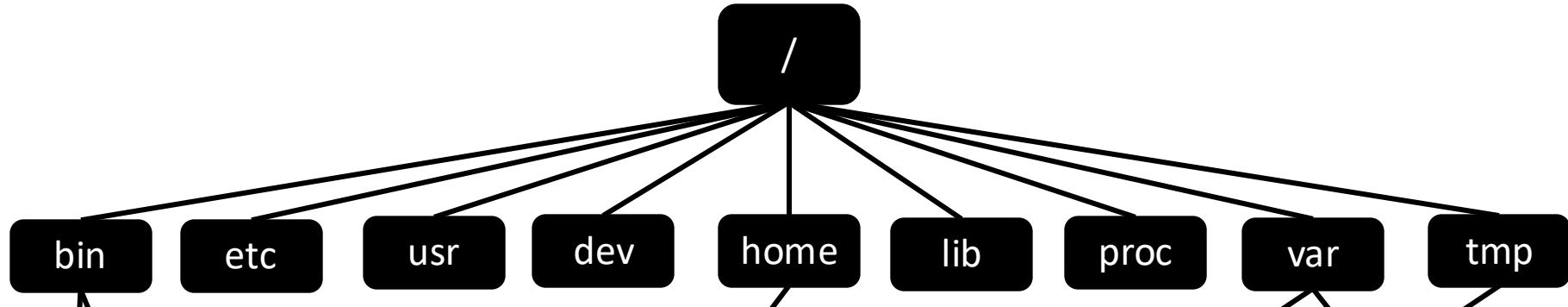


```
$ mv ./myfile2 /tmp/myfile2
```

```
$
```

ทดลองทำ

- ให้ login เข้าสู่เครื่อง Ubuntu linux
- Username: Room107
- Password: cstu107
- ผู้ใช้มี account ของตนและจะเริ่มทำงานใน home directory
 - สมมุติว่า home ของ นศ คือ Room107
 - ให้สมมุติว่าไดเรอทอรี่ user1 ใน Slide คือ Room107 ของเครื่องของ นศ
- **ปฏิบัติ 5 นาที:** ให้ออกคำสั่งตามตัวอย่างที่ผ่านมา

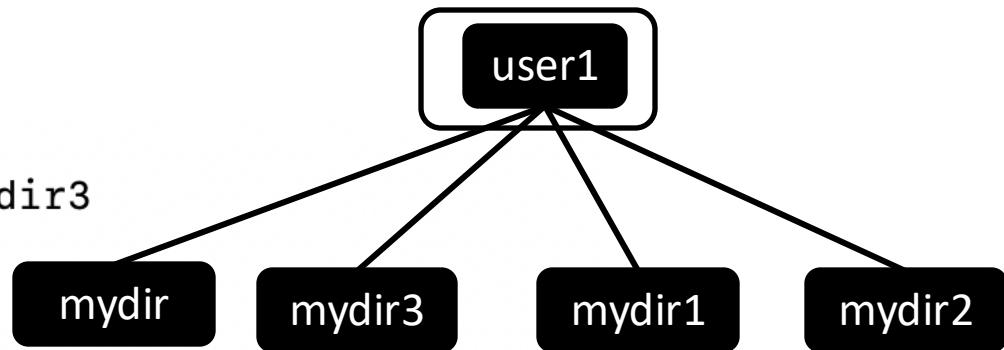

\$ mkdir mydir
\$ cd mydir
\$ touch myfile1
\$ touch ../myfile2
\$ cp /etc/hosts myfile3
\$ mv ../myfile2 /tmp/myfile2
\$ ls -l → ทำอะไร
\$ cat myfile3 → ทำอะไร
\$ ls .. → ทำอะไร

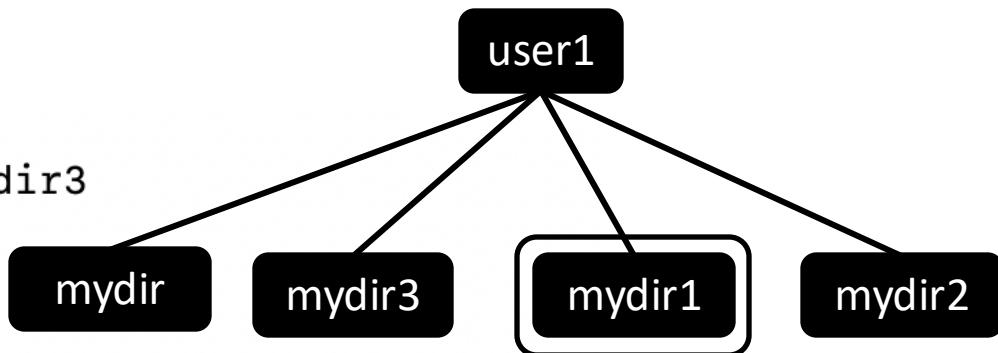
คำสั่ง Linux CLI พื้นฐาน 1

- นศ ทดลองทำ พร้อมกับการสอนของอาจารย์
- หลัง login linux จะเรียกโปรแกรม shell ขึ้นมารอรับคำสั่งจากผู้ใช้
- ผู้ใช้จะมี account ของตนและจะเริ่มทำงานใน home directory
 - สมมุติว่า home ของ นศ คือ Room107
- คำสั่ง pwd ดูตำแหน่ง directory ที่ทำงานปัจจุบัน
- คำสั่ง cd เปลี่ยนตำแหน่ง directory
- คำสั่ง mkdir สร้าง directory ถาวร
- คำสั่ง touch สร้างไฟล์เปล่า
- คำสั่ง cp ทำสำเนาไฟล์
- คำสั่ง mv เปลี่ยนชื่อไฟล์หรือย้ายไฟล์
- คำสั่ง ls แสดงรายการชื่อไฟล์และชื่อ directory ที่เก็บอยู่ใน directory
- คำสั่ง rmdir ลบไดเรกทอรี และคำสั่ง rm ลบไฟล์

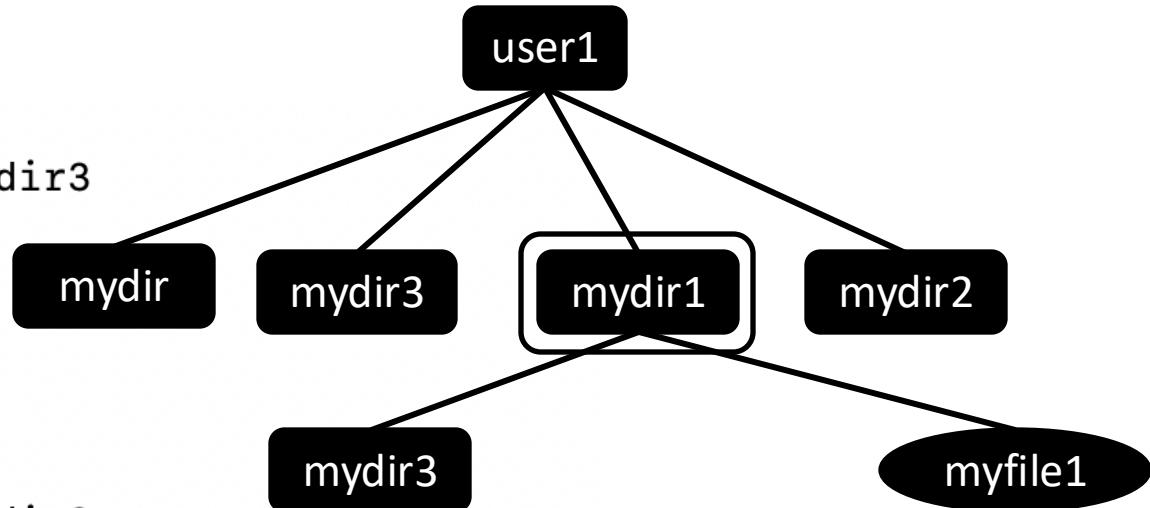
```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1  
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3  
[user1@vm2:~$  
[user1@vm2:~$ pwd  
/home/user1  
[user1@vm2:~$
```


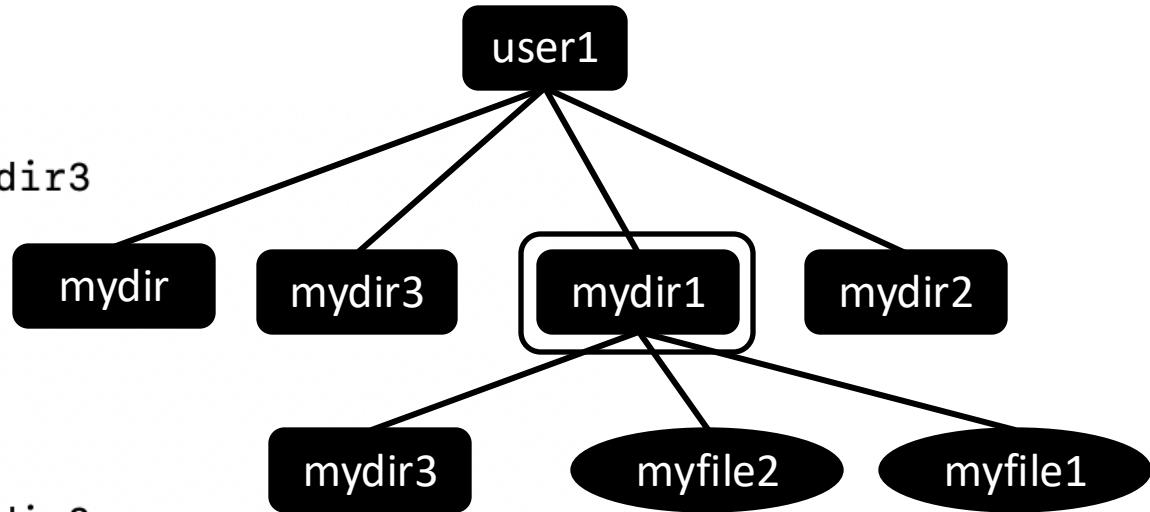
```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$
```


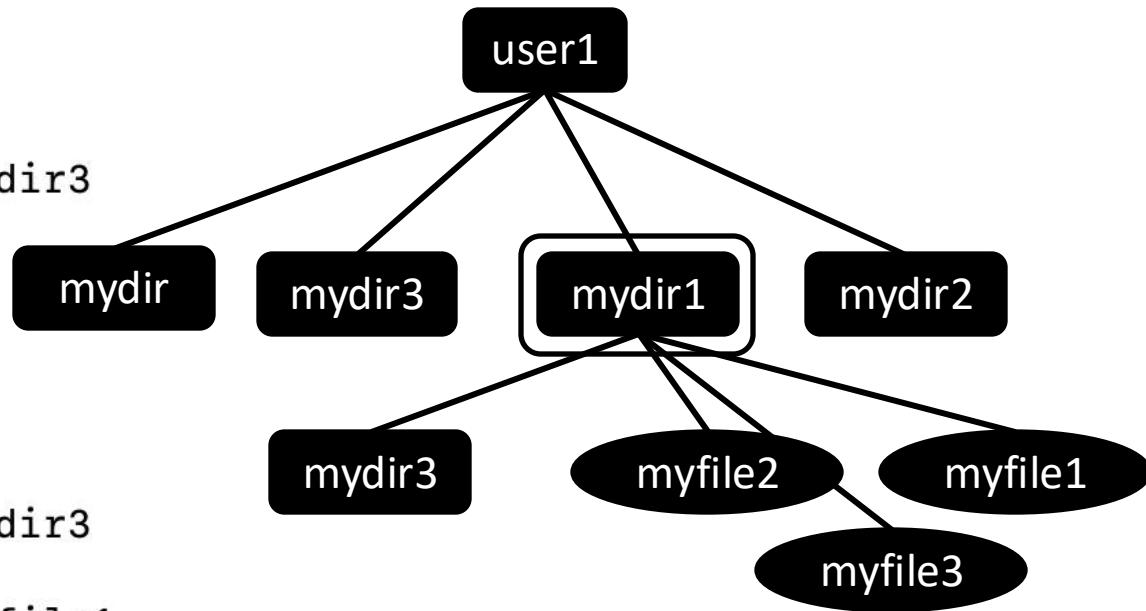
```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ mkdir mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ touch myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l
total 4
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 24 10:14 mydir3
-rw-rw-r-- 1 user1 user1    0 Aug 24 10:14 myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$
```


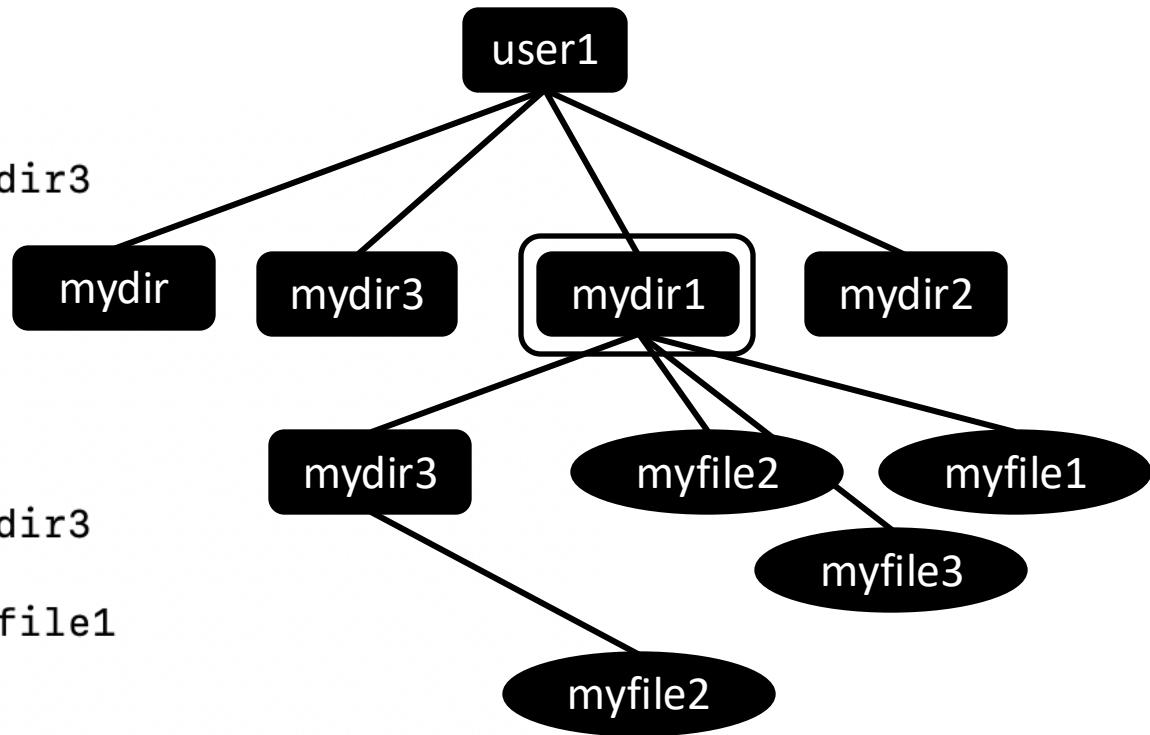
```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ mkdir mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ touch myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l
total 4
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 24 10:14 mydir3
-rw-rw-r-- 1 user1 user1    0 Aug 24 10:14 myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp /etc/hosts myfile2
[user1@vm2:~/mydir1$
```


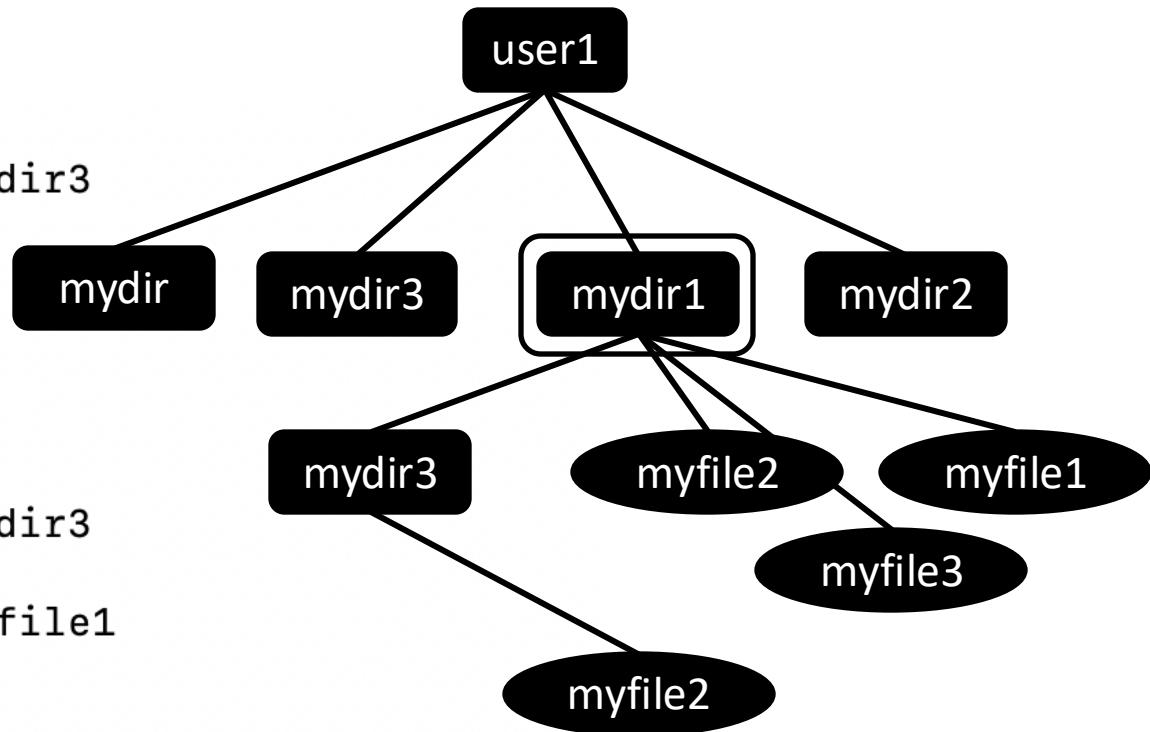
```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ mkdir mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ touch myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l
total 4
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 24 10:14 mydir3
-rw-rw-r-- 1 user1 user1    0 Aug 24 10:14 myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp /etc/hosts myfile2
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp myfile2 myfile3
```



```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ mkdir mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ touch myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l
total 4
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 24 10:14 mydir3
-rw-rw-r-- 1 user1 user1    0 Aug 24 10:14 myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp /etc/hosts myfile2
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp myfile2 myfile3
[user1@vm2:~/mydir1$ cp myfile2 mydir3
```

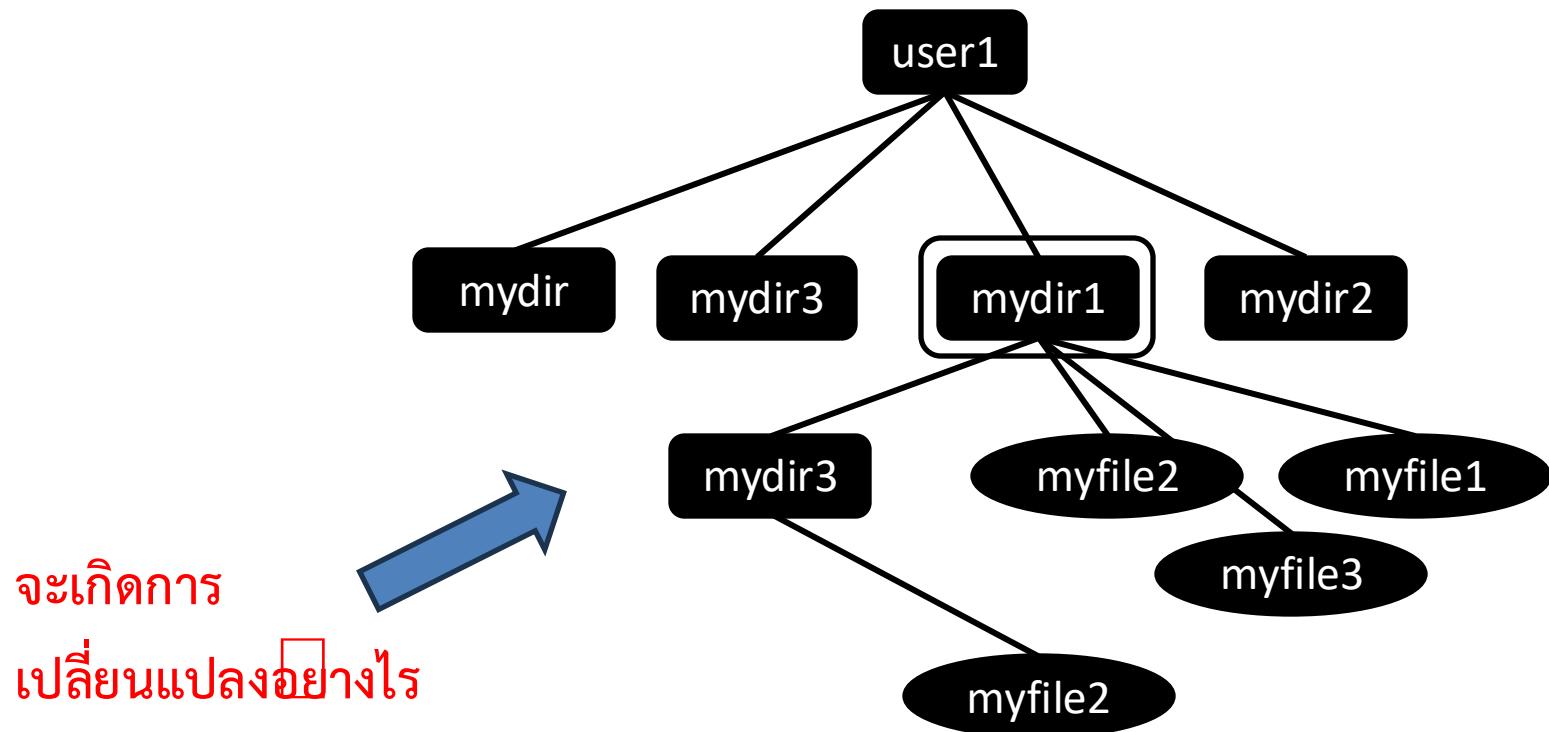


```
[user1@vm2:~$ mkdir mydir1
[user1@vm2:~$ mkdir mydir2 mydir3
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
[user1@vm2:~$ 
[user1@vm2:~$ cd mydir1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ mkdir mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ touch myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l
total 4
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 24 10:14 mydir3
-rw-rw-r-- 1 user1 user1    0 Aug 24 10:14 myfile1
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp /etc/hosts myfile2
[user1@vm2:~/mydir1$ 
[user1@vm2:~/mydir1$ cp myfile2 myfile3
[user1@vm2:~/mydir1$ cp myfile2 mydir3
[user1@vm2:~/mydir1$ ls -l mydir3
total 4
-rw-r--r-- 1 user1 user1 218 Aug 24 10:15 myfile2
user1@vm2:~/mydir1$ 
```



```
[user1@vm2:~/mydir1$
```

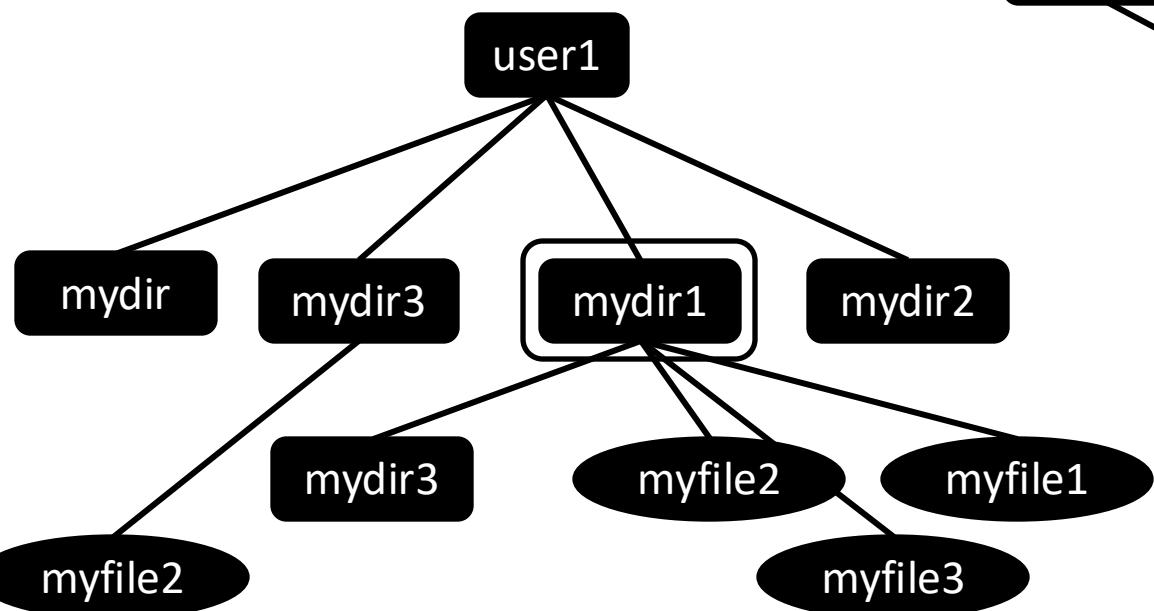
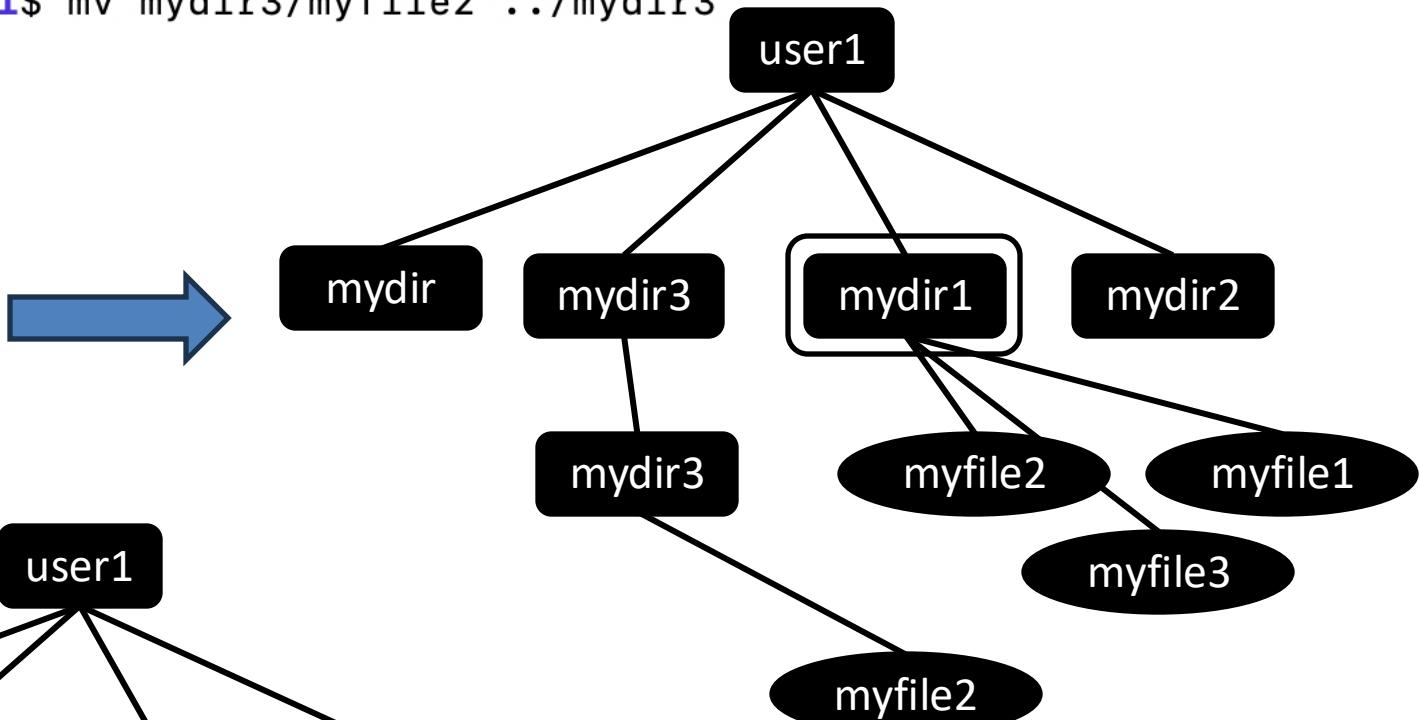
```
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3
```



```
[user1@vm2:~/mydir1$
```

```
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3
```

ก[้]ย mydir3
แลสิ่งที่อยู[้]ในมันมา[้]
ໃ[้] ./mydir3

ก[้]ย myfile2 ใน
mydir3 มา[้]
./mydir3 (ถูก)

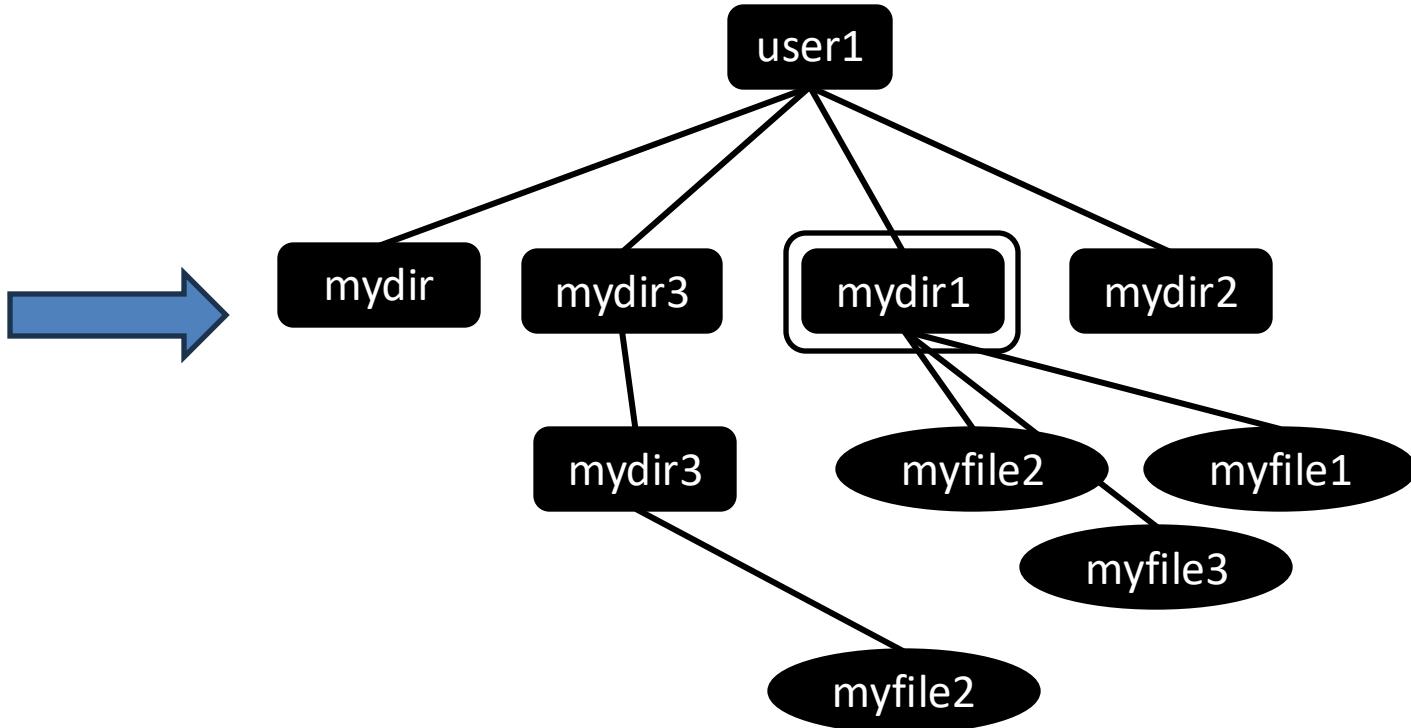
จะให้เป็น **ข้อ ก** ต้องเปลี่ยนคำสั่งจาก

\$ mv mydir3/mydir2 ../mydir3

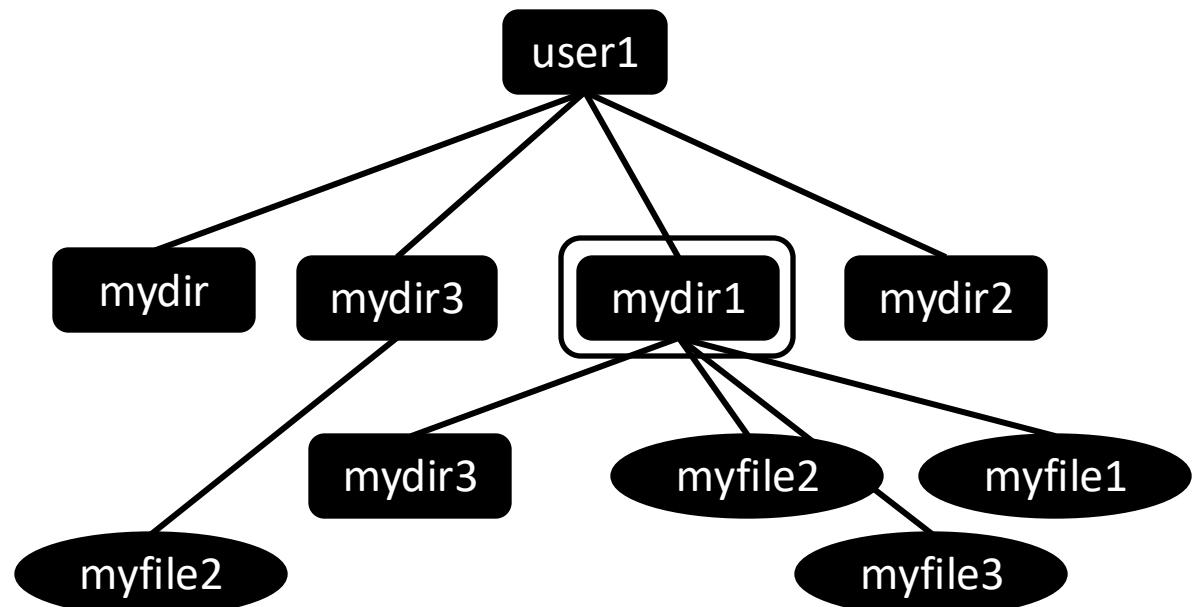
เป็น

\$ mv mydir3 ../mydir3

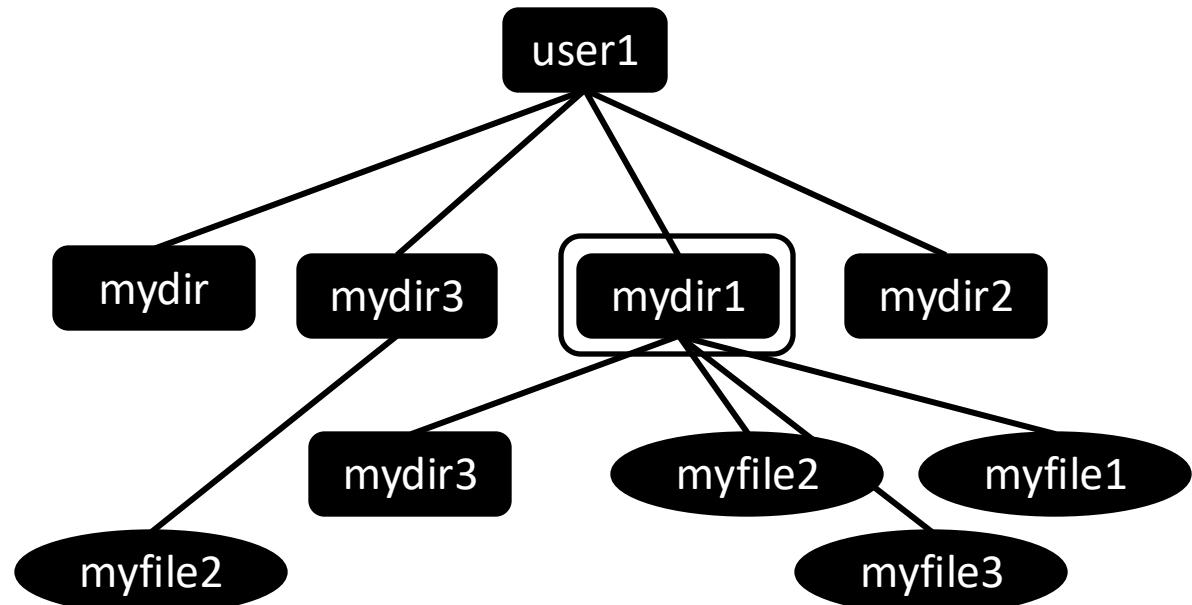
ก **ป้าย** mydir3
และสิ่งที่อยู่ในมันมา
ให้ ../mydir3

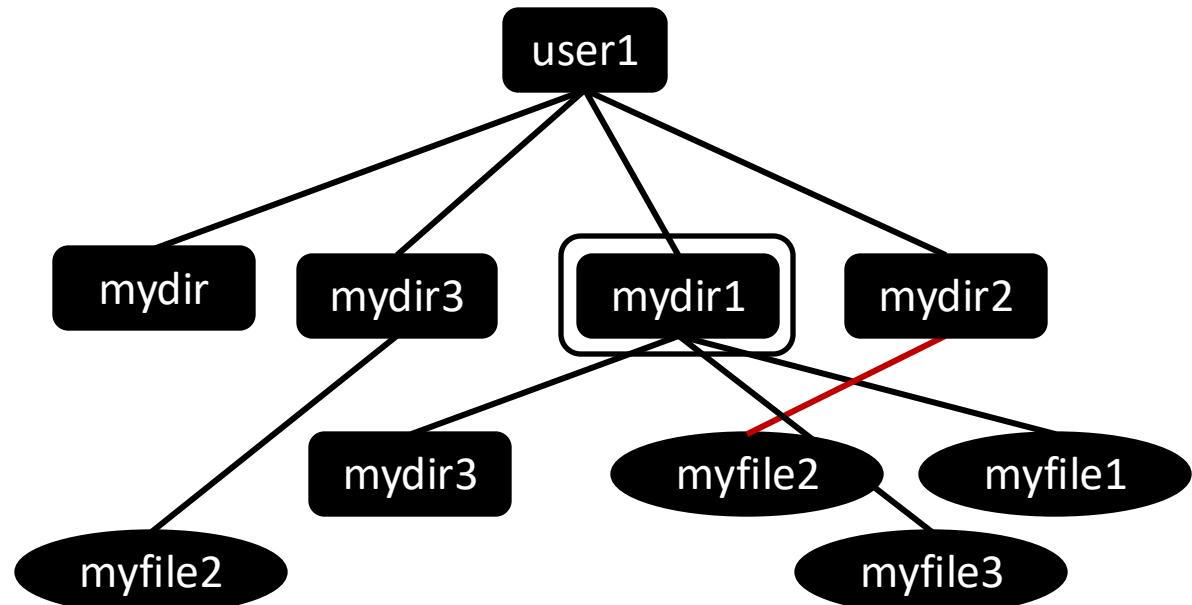
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1
```


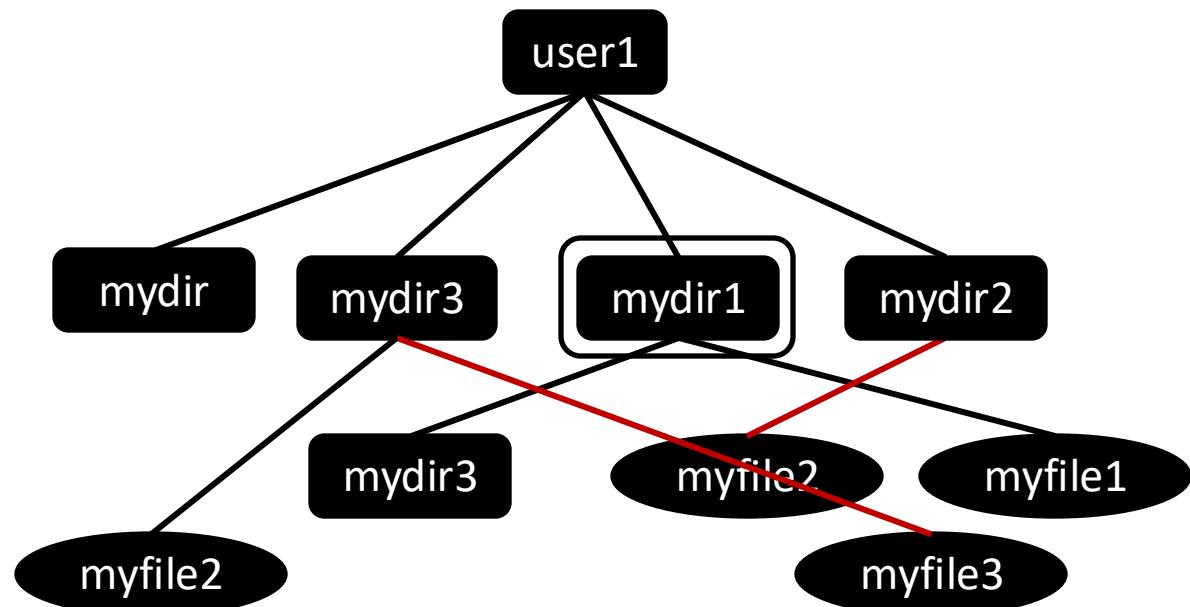
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3
```


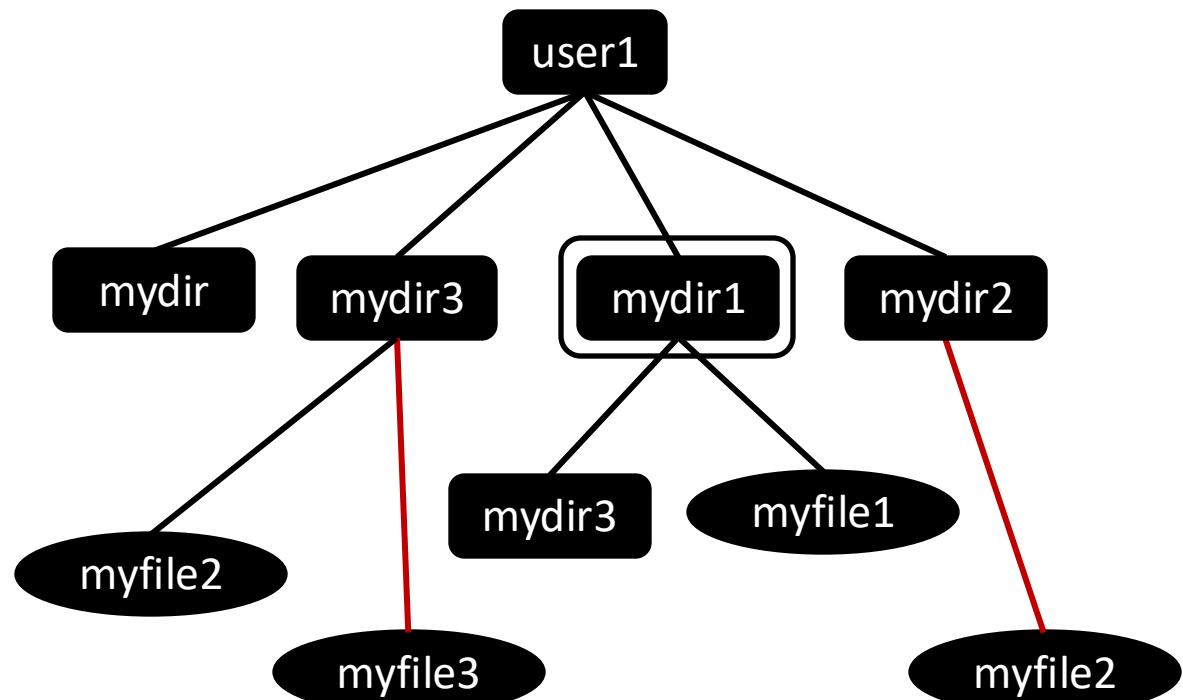
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2
```


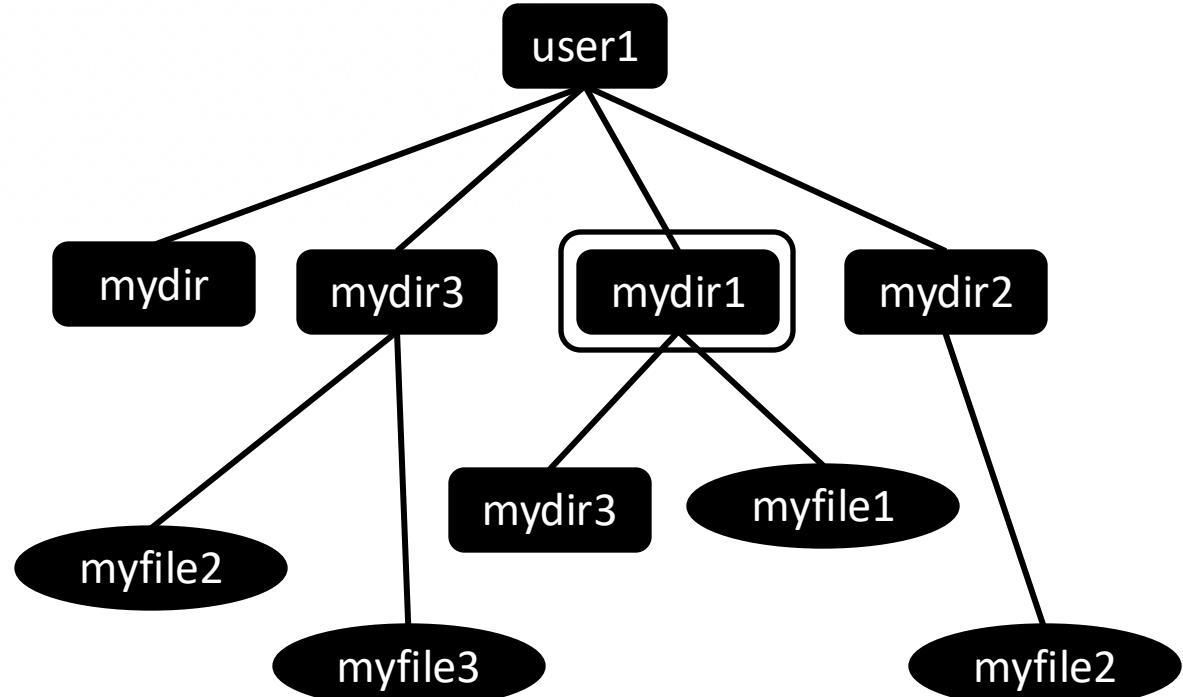
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ../../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ../../mydir3
```


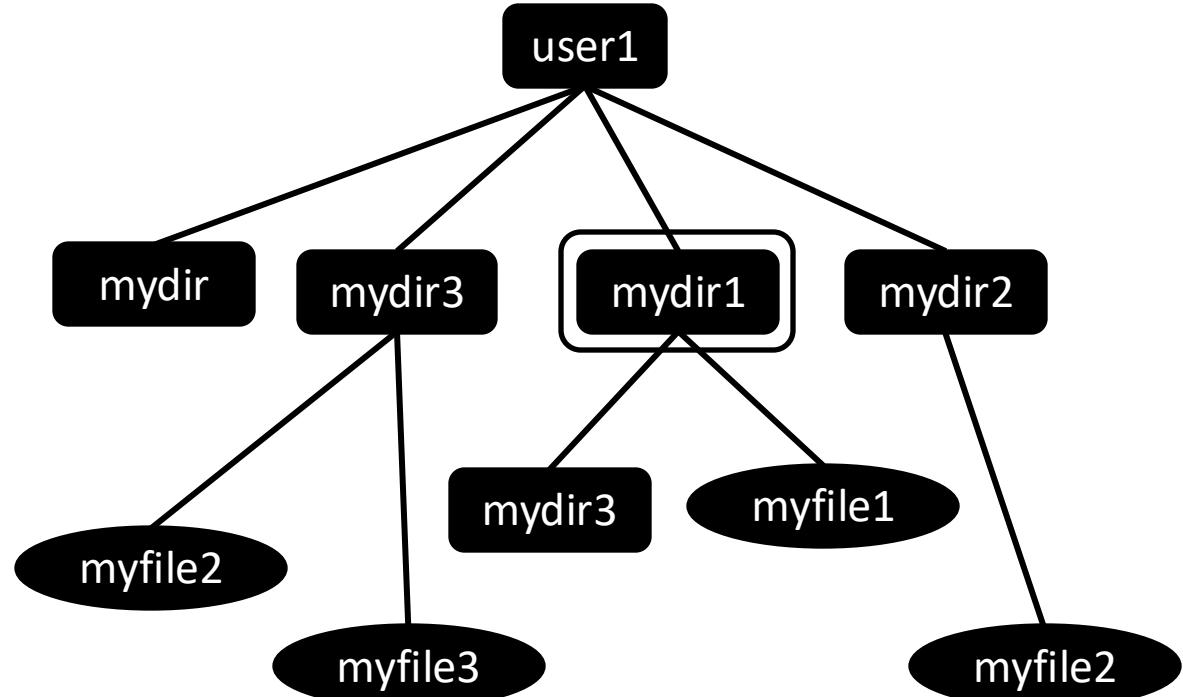
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ..../mydir3
```


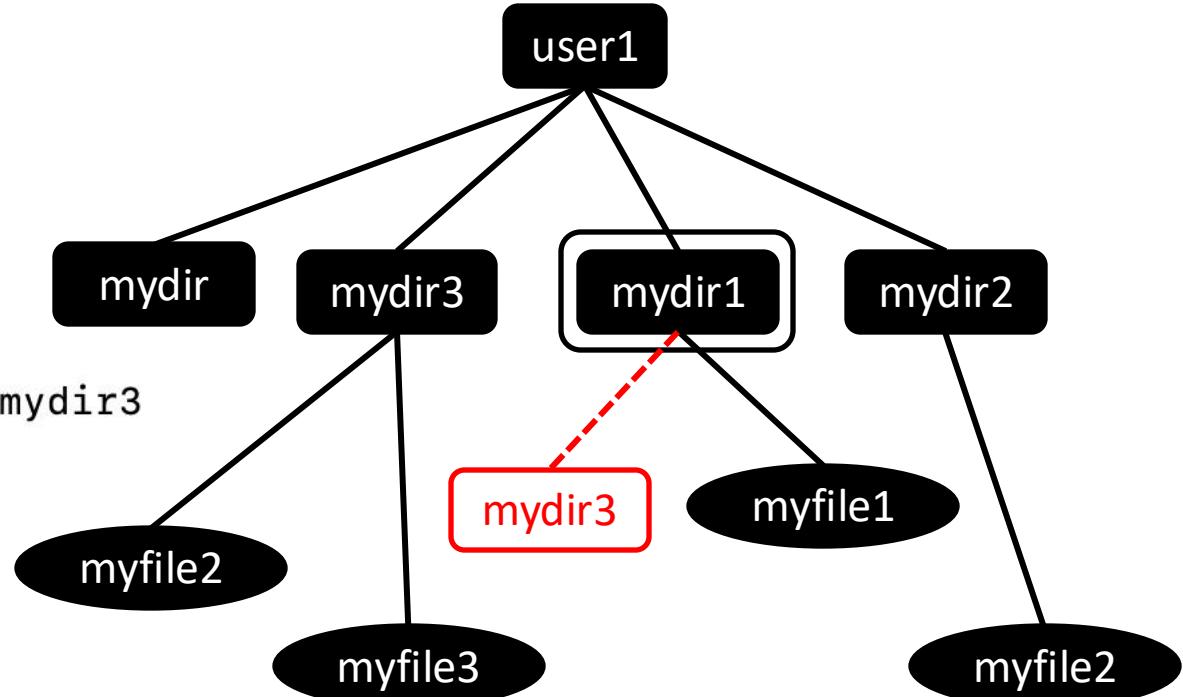
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ..../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir2 ..../mydir3  
..../mydir2:  
myfile2  
..../mydir3:  
myfile2 myfile3
```


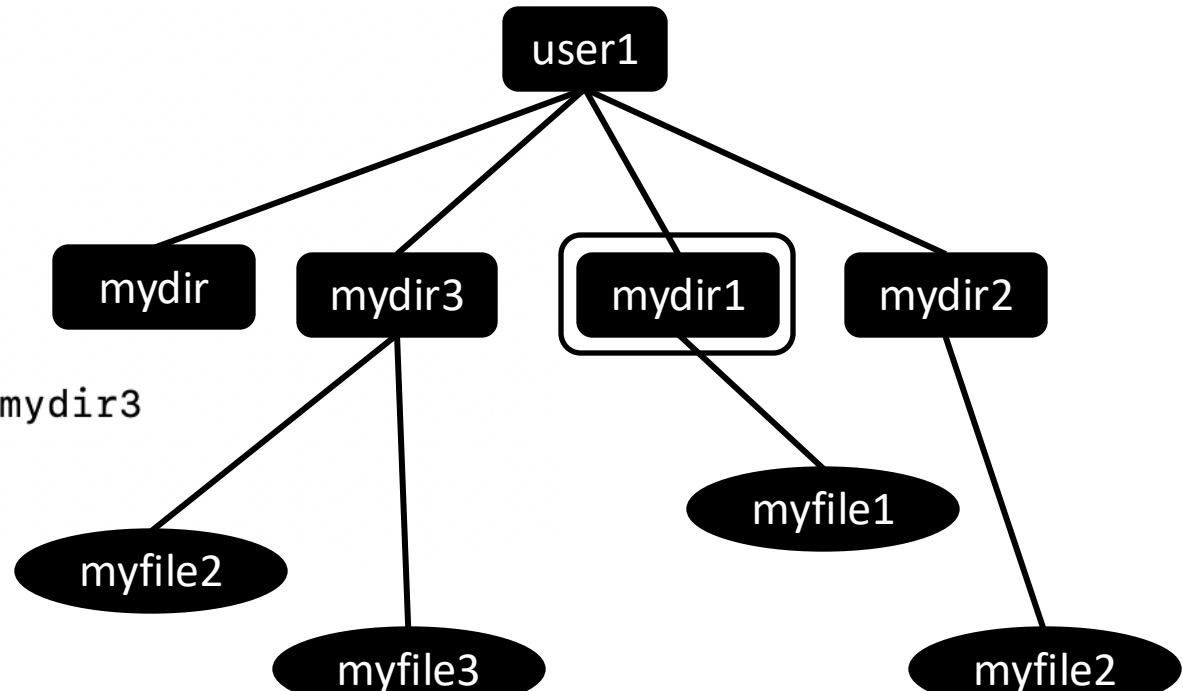
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ..../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir2 ..../mydir3  
..../mydir2:  
myfile2  
  
..../mydir3:  
myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1  
[user1@vm2:~/mydir1$
```


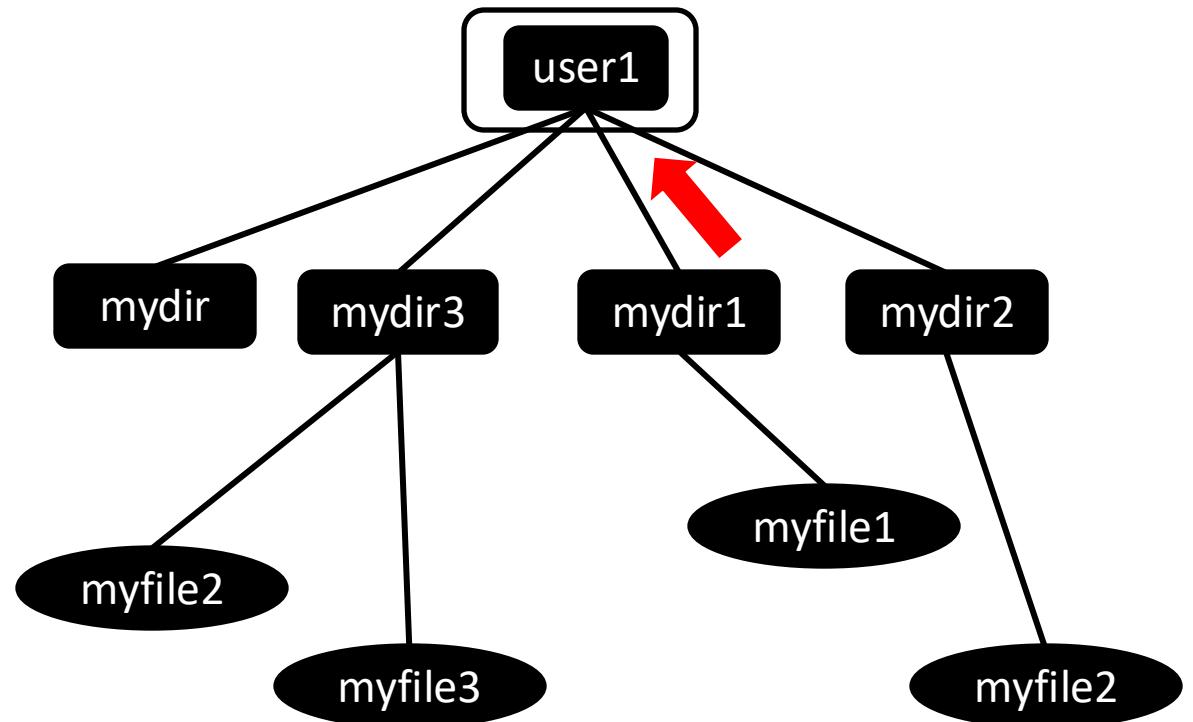
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ..../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir2 ..../mydir3  
..../mydir2:  
myfile2  
  
..../mydir3:  
myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1  
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ rmdir mydir3
```


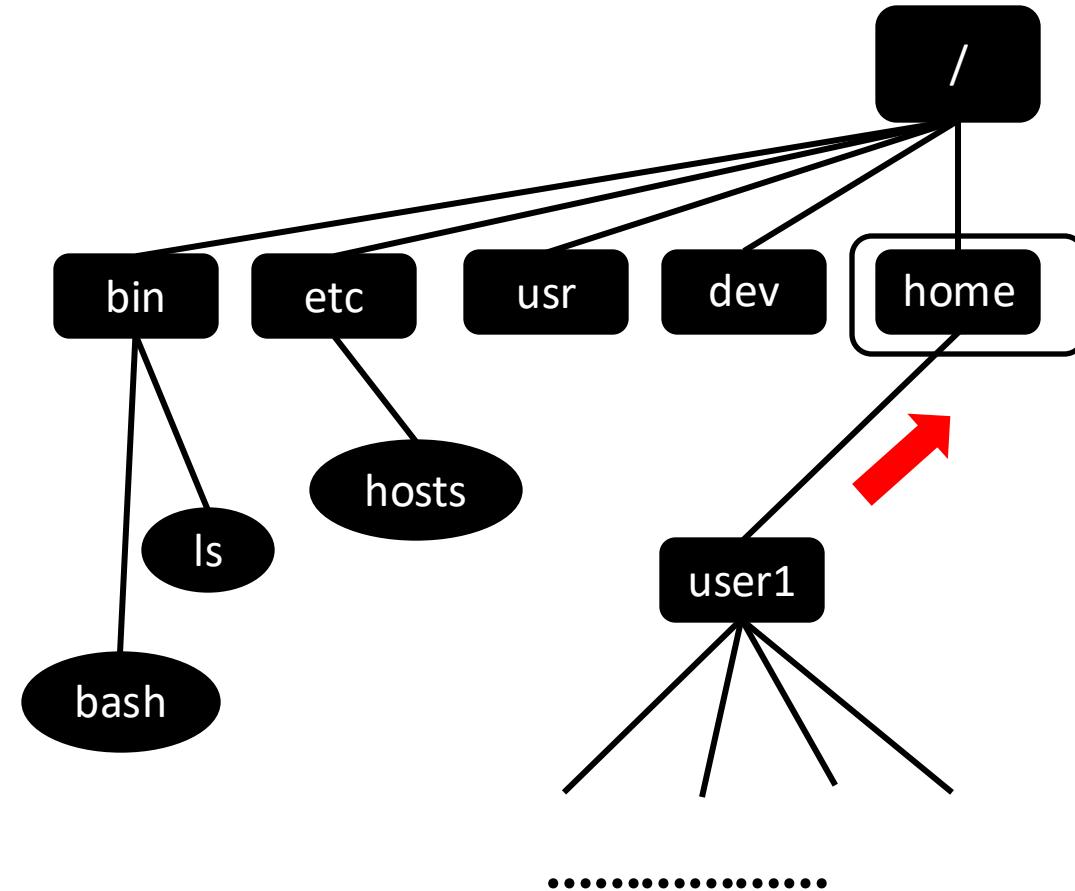
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv mydir3/myfile2 ../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir3  
myfile2  
[user1@vm2:~/mydir1$ pwd  
/home/user1/mydir1  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1 myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile2 ..../mydir2  
[user1@vm2:~/mydir1$ mv myfile3 ..../mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls ..../mydir2 ..../mydir3  
..../mydir2:  
myfile2  
  
..../mydir3:  
myfile2 myfile3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
mydir3 myfile1  
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ rmdir mydir3  
[user1@vm2:~/mydir1$ ls  
myfile1  
user1@vm2:~/mydir1$ █
```


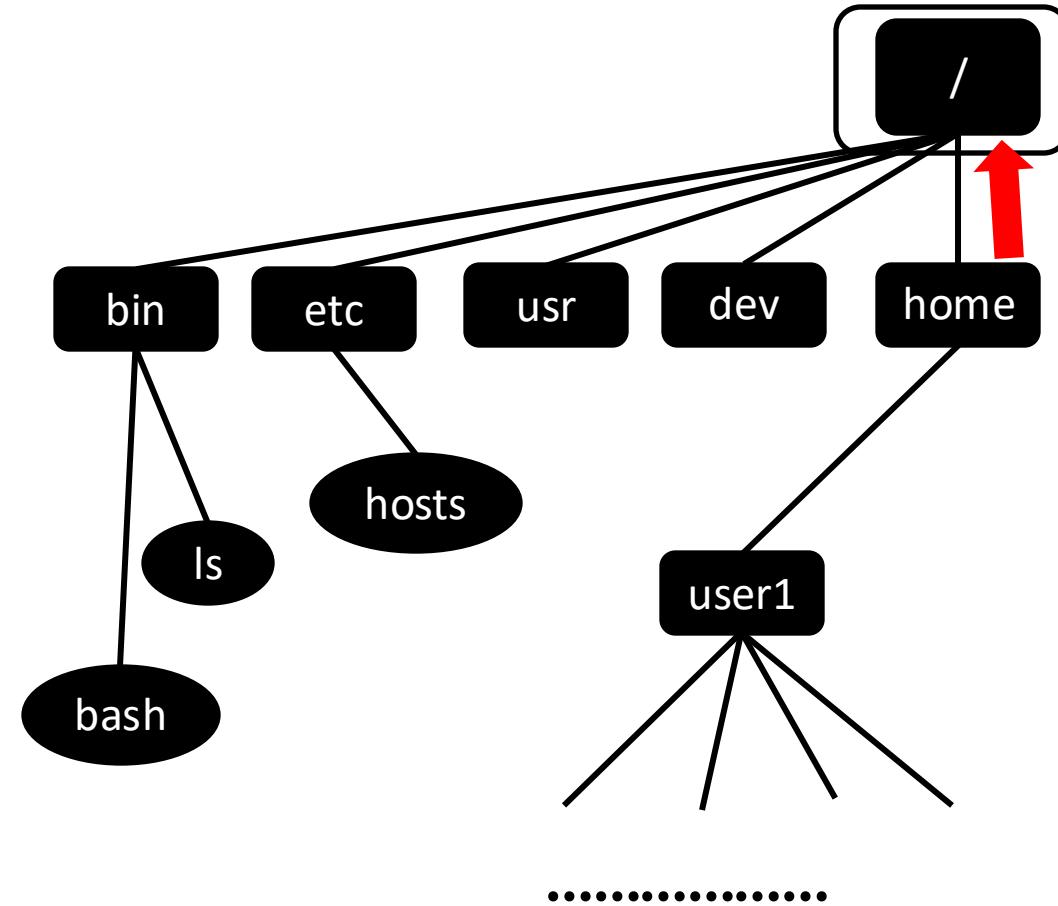
```
user1@vm2:~/mydir1$  
user1@vm2:~/mydir1$ cd .. ENTER
```


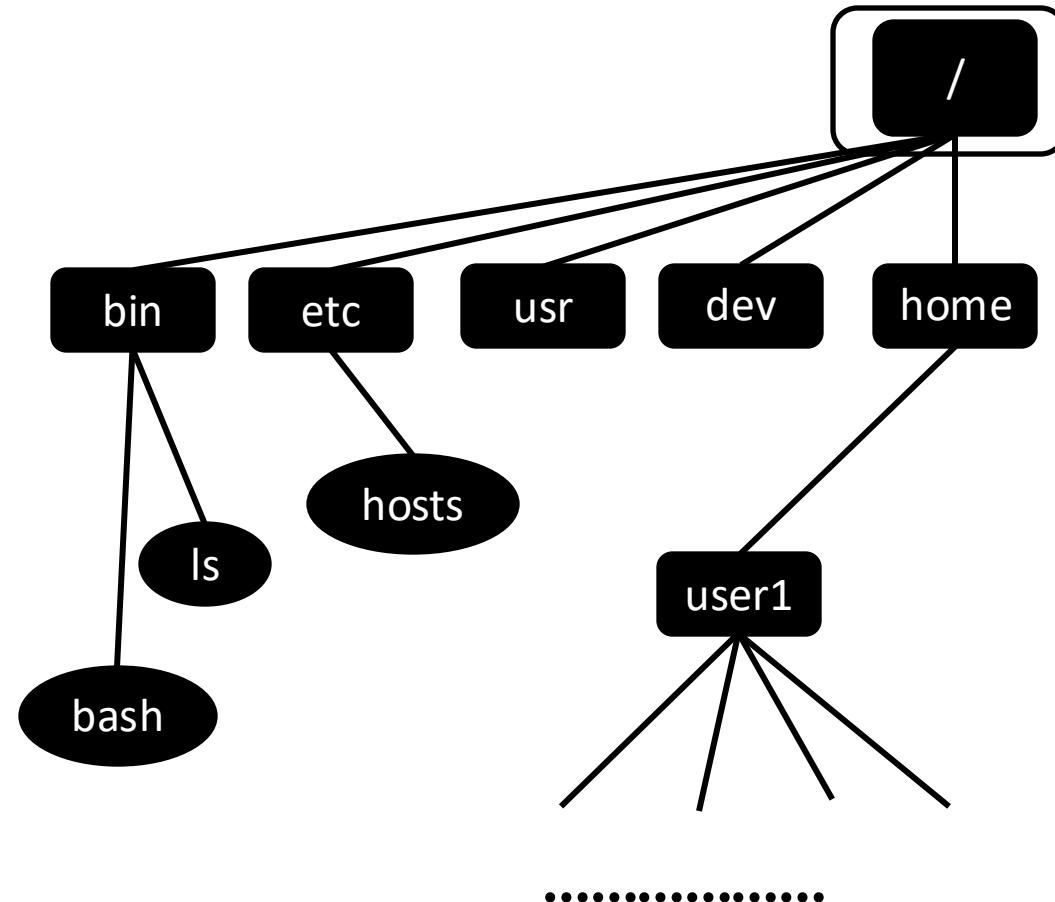
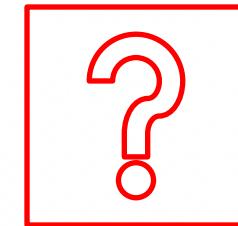
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd .. ENTER
```



```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd .. ENTER
```

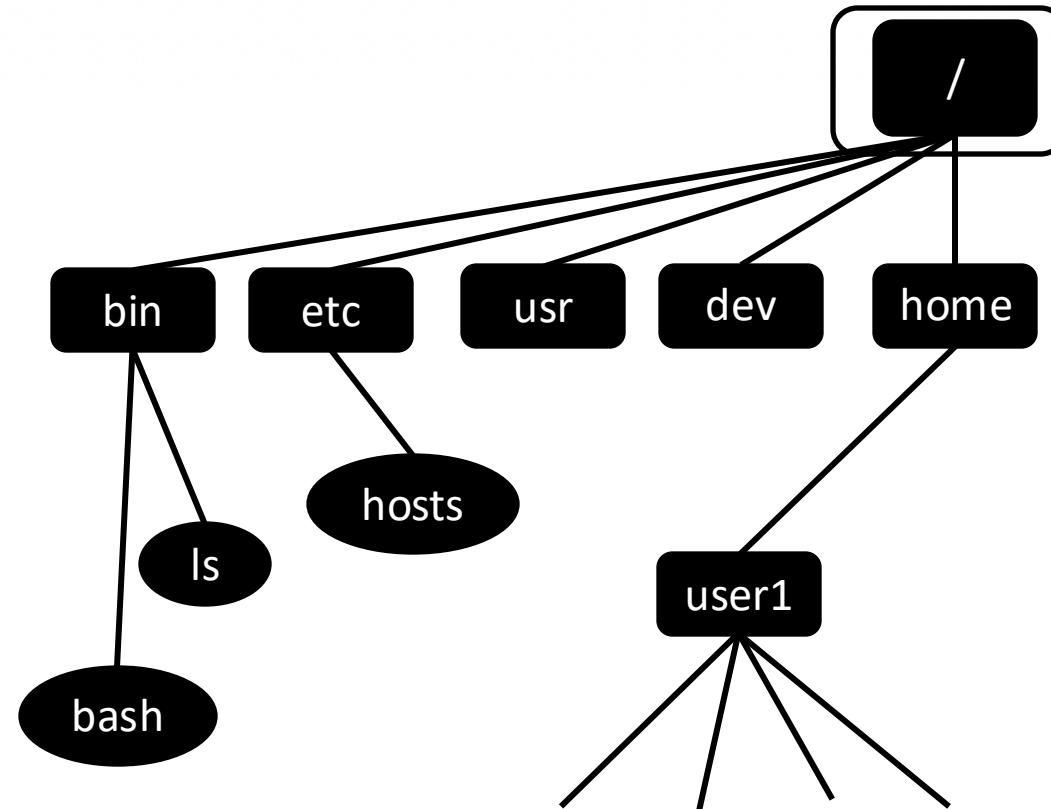


```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd .. ENTER
```


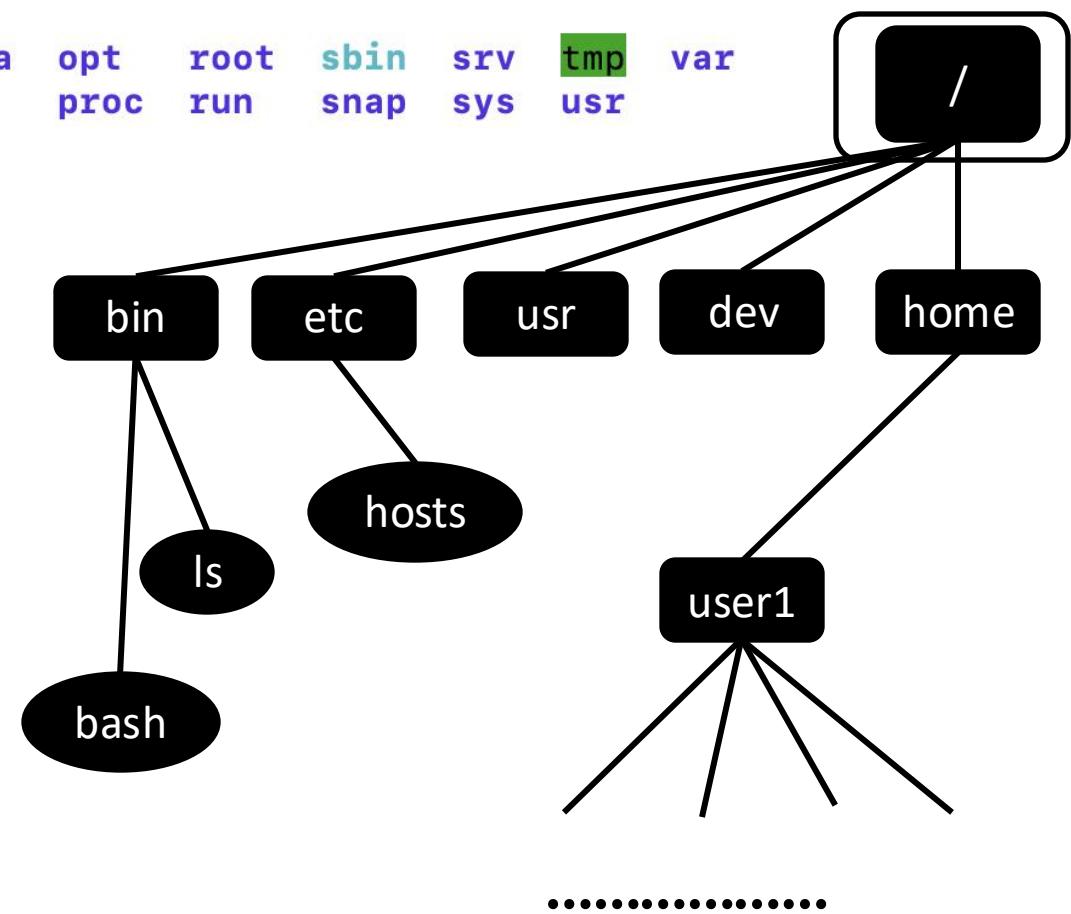
```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd .. ENTER  
[user1@vm2:/$ pwd  
/
```

ไดเรกทอรี่พ่อแม่ของรูทก็คือ
รูท

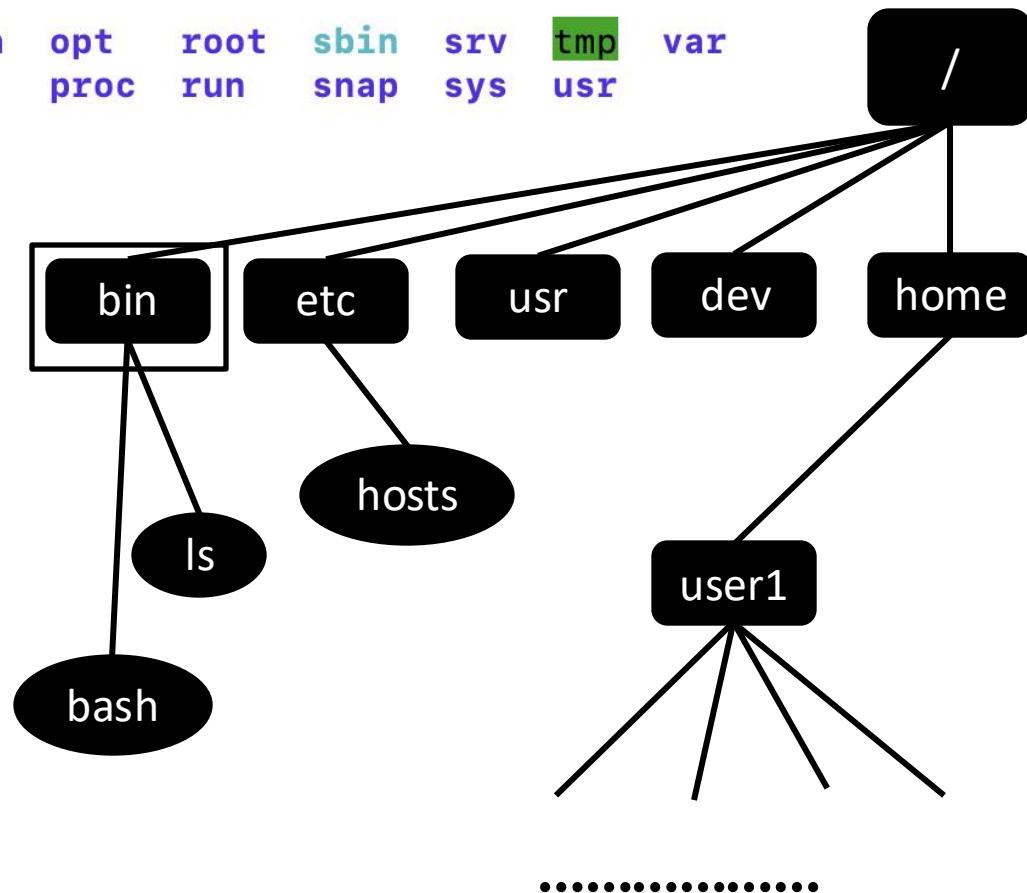


```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ pwd  
/  
[user1@vm2:/$ ls
```

```
bin  cdrom  etc  lib          media  opt   root  sbin  srv  tmp  var  
boot dev     home  lost+found  mnt    proc  run   snap  sys  usr
```

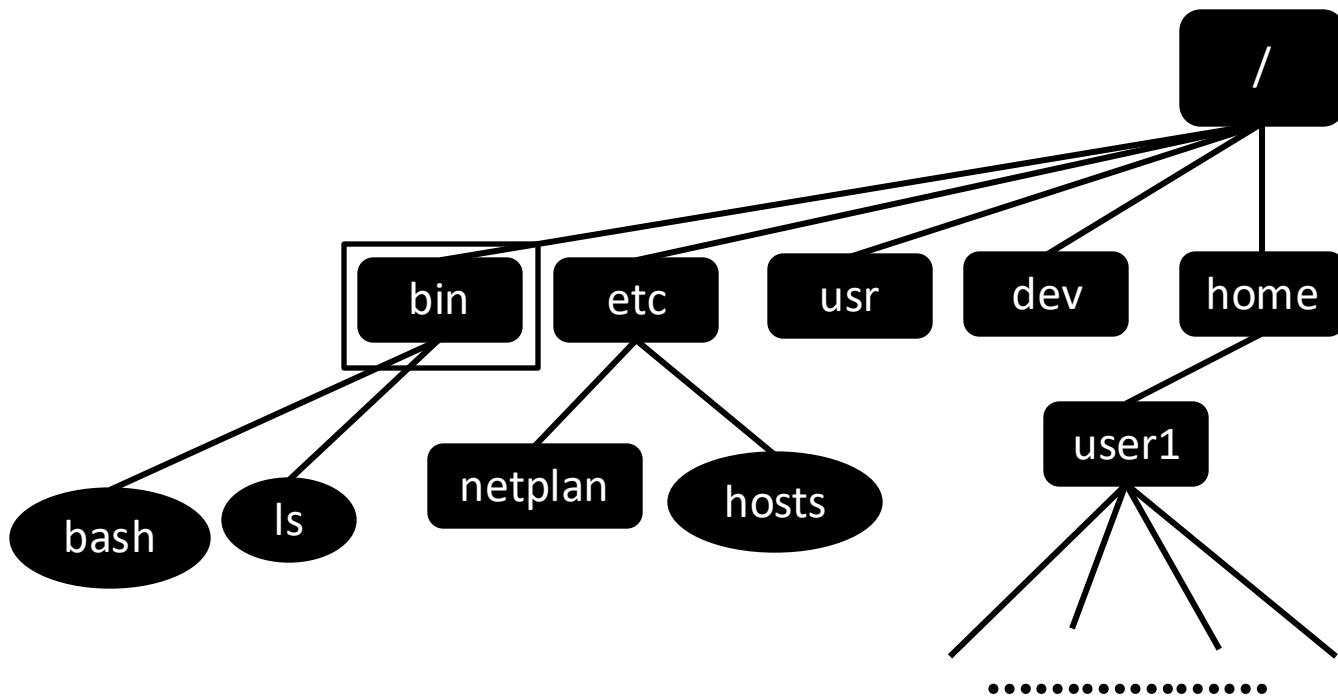


```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ pwd  
/  
[user1@vm2:/$ ls  
bin cdrom etc lib media opt root sbin srv tmp var  
boot dev home lost+found mnt proc run snap sys usr  
[user1@vm2:/$ cd bin
```

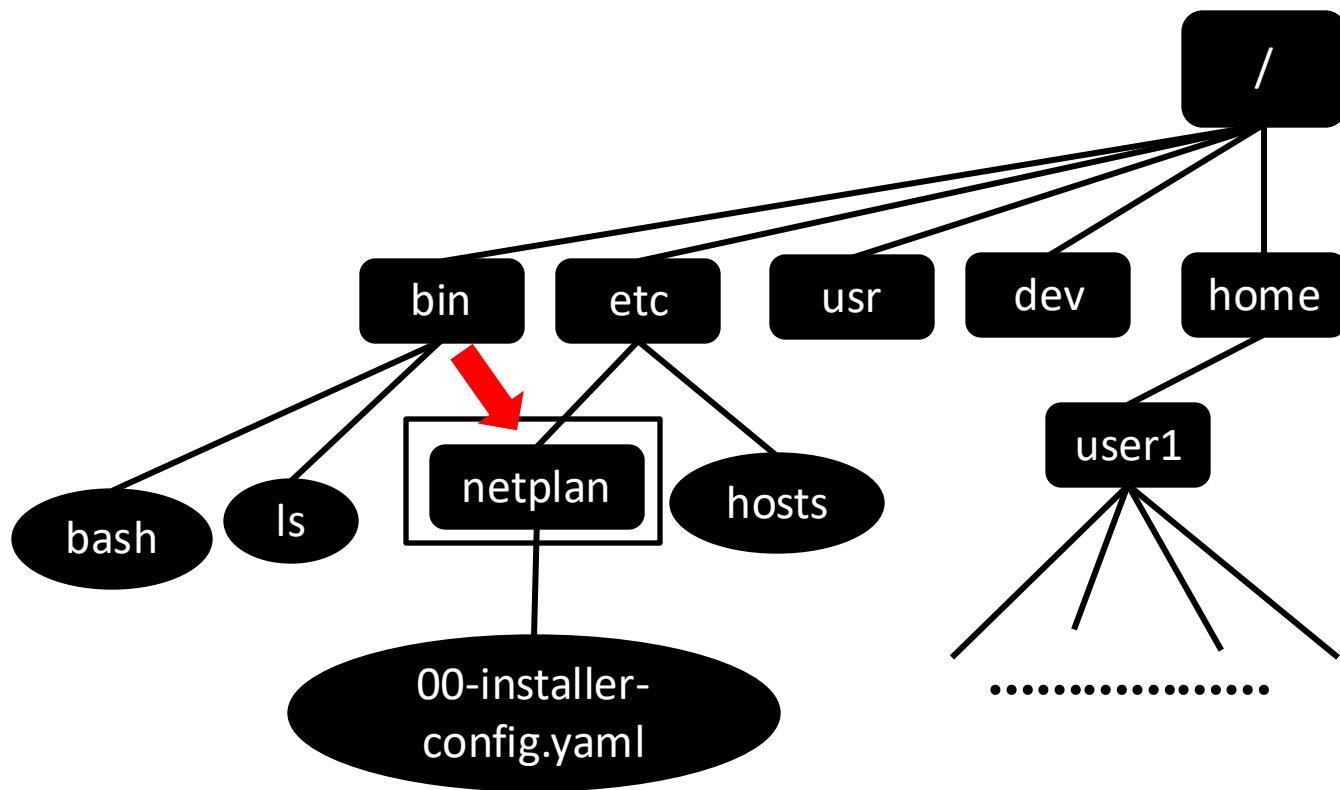


```
[user1@vm2:~/mydir1$  
[user1@vm2:~/mydir1$ cd ..  
[user1@vm2:~$ cd ..  
[user1@vm2:/home$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ cd ..  
[user1@vm2:/$ pwd  
/  
[user1@vm2:/$ ls  
bin  cdrom  etc  lib          media  opt   root  sbin  srv  tmp  var  
boot dev    home lost+found  mnt    proc  run   snap  sys  usr  
[user1@vm2:/$ cd bin  
[user1@vm2:/bin$ ls  
NF  
X11  
'[ '  
aa-enabled  
aa-exec  
aa-features-abi  
aarch64-linux-gnu-addr2line  
gtk-encode-symbolic-svg  
gtk-launch  
gtk-query-settings  
gtk-update-icon-cache  
gunzip  
gzexe  
gzip
```

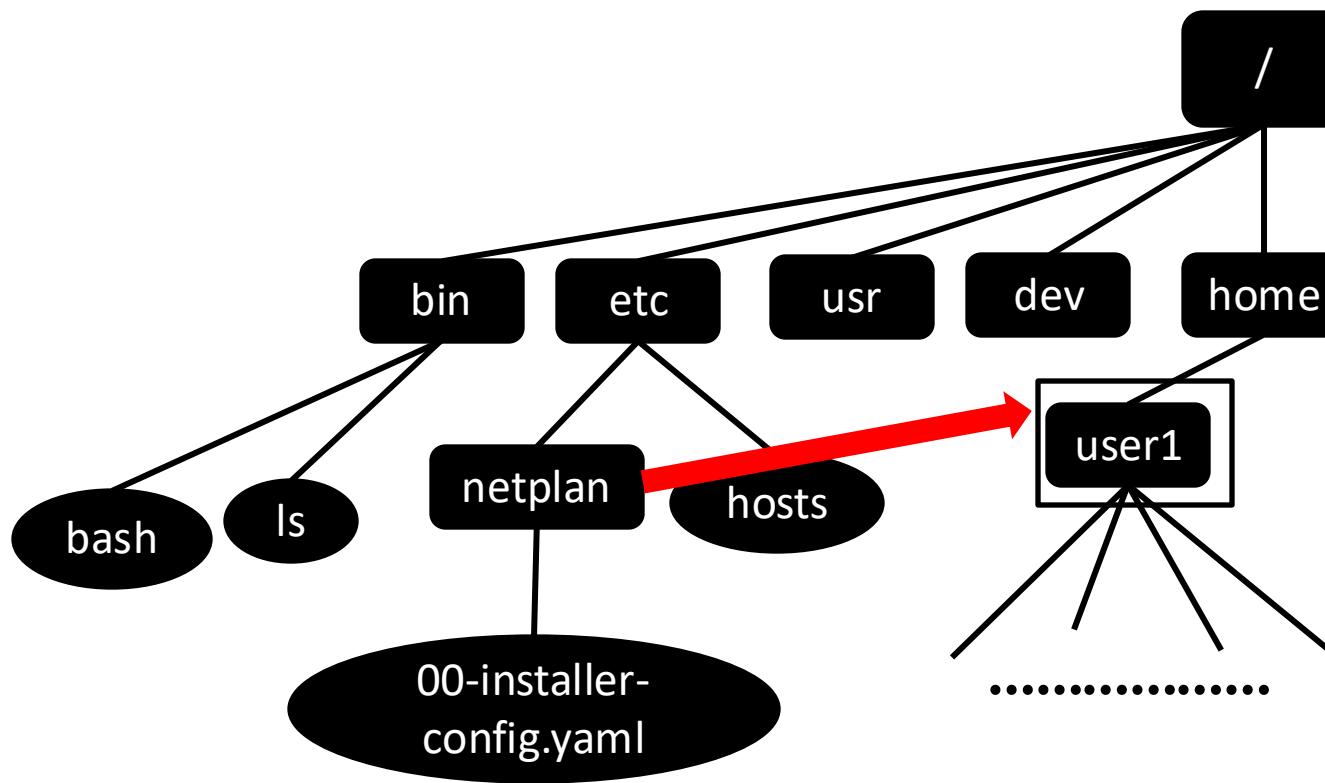
sbkeysync
sbsiglist
sbsign
sbvarsign
sbverify
scandeps
scp


```
[user1@vm2:/bin$ pwd  
/bin
```



```
[user1@vm2:/bin$ pwd  
/bin  
[user1@vm2:/bin$ cd /etc/netplan  
[user1@vm2:/etc/netplan$ ls  
00-installer-config.yaml  
[user1@vm2:/etc/netplan$
```



```

[user1@vm2:/bin$ pwd
/bin
[user1@vm2:/bin$ cd /etc/netplan
[user1@vm2:/etc/netplan$ ls
00-installer-config.yaml
[user1@vm2:/etc/netplan$ 
[user1@vm2:/etc/netplan$ cd
[user1@vm2:~$ pwd
/home/user1
  
```

cd แล้วเอ็น

การใช้คำสั่ง rm

- คำสั่ง rm คือคำสั่งสำหรับลบไฟล์และ directory ต้องใช้อย่างระวัง เพราะในระบบ UNIX/Linux พื้นที่ Disk จะถูกใช้ร่วมกันโดยหลาย User ดังนั้นพอไฟล์ถูกลบ พื้นที่ disk อาจถูกนำไปใช้เก็บข้อมูลไฟล์อื่นของ User เดียวกัน หรือ user อื่นทันที

```
$ rm myfile1
```

คือการลบไฟล์เดียว

```
$ rm -rf mydir3
```

คือการลบ subtree mydir3 แบบ Recursive ทั้งไฟล์และ Dir

```
$ rm *
```

คือการลบไฟล์ทั้งหมดใน Directory * คือ wildcard

```
$ rm -rf *
```

คือการลบทั้งไฟล์และ subtree ทั้งหมดในไดเรกทอรี

คำสั่ง Linux CLI พื้นฐาน 2

- คำสั่ง cat พิมพ์เนื้อหาของ file ออกหน้าจอตามระบบ input file cat จะพิมพ์ข้อมูลจาก keyboard (stdin) ออกหน้าจอ (stdout)
- คำสั่ง echo แสดงข้อความออกหน้าจอ
- คำสั่ง more แสดงข้อความทีละหน้า
- คำสั่ง man แสดงวิธีการใช้งานคำสั่งและ system calls และ library interfaces ต่างๆ
- คำสั่ง nano ใช้เรียก editor เพื่อเขียนข้อความ text หรือเขียนโปรแกรม
- คำสั่ง tar รวบรวมข้อมูลใน directory ทำให้เป็นไฟล์เดียว
- คำสั่ง gzip บีบอัดข้อมูลในไฟล์

การใช้คำสั่ง cat

- คำสั่ง cat เป็นคำสั่งที่อ่านค่าจากไฟล์ และแสดงผลทาง stdout (หน้าจอ)
 - ถ้าไม่ใส่ชื่อไฟล์จะอ่านค่าจาก stdin (คีย์บอร์ด)
- Operator “>” คือการ redirect ค่า output ที่โปรแกรมส่งออก stdout ไปเก็บในไฟล์
- Operator ”<“ คือการ redirect อ่านค่าจากไฟล์แล้วป้อนให้เป็น stdin

```
$ cat myfile3 จะเหมือนกับ $ cat < myfile3
$ cat
Abcd
Abcd
^C
$ cat > mytextfile
Cat will redirect this to the file "mytestfile".
^C
$ cat < myfile3 > myfile4
```

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมเชล เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ ls -l  
total 0  
[user1@vm1:~$ echo hello world  
hello world  
[user1@vm1:~$ echo "hello *"  
hello *  
[user1@vm1:~$ echo hello *\nhello *
```

ถ้าไม่มีรายการใน

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมชel เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ ls -l
total 0
[user1@vm1:~$ echo hello world
hello world
[user1@vm1:~$ echo "hello *"
hello *
[user1@vm1:~$ echo hello *
hello *
[user1@vm1:~$ mkdir sub1 sub2
[user1@vm1:~$ ls -l
total 8
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 25 02:17 sub1
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 25 02:17 sub2
[user1@vm1:~$ touch file1
[user1@vm1:~$ ls -l
total 8
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 02:18 file1
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 25 02:17 sub1
drwxrwxr-x 2 user1 user1 4096 Aug 25 02:17 sub2
[user1@vm1:~$ echo hello *
hello file1 sub1 sub2
[user1@vm1:~$
```

The diagram consists of three arrows pointing from specific lines of the terminal session to explanatory text on the right side:

- An arrow points from the line `echo "hello *"` to the text `ถ้าไม่มีรายการใน`.
- An arrow points from the line `echo hello *` to the text `แต่ถ้ามีจะพิมพ์รายชื่อເວັນຕີຕື່ມ`.
- An arrow points from the line `echo hello *` at the bottom to the line `hello file1 sub1 sub2` above it.

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมชel เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ echo 'date'
```

```
date
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(date)
```

```
Wed Aug 25 02:19:05 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo Today is $(date)
```

```
Today is Wed Aug 25 02:19:23 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo "*Today is $(date)*"
```

```
*Today is Wed Aug 25 02:19:46 UTC 2021*
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello)
```

```
nested hello
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello $(date))
```

```
nested hello Wed Aug 25 02:21:08 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ $(date)
```

```
Command 'Wed' not found, did you mean:
```

```
  command 'sed' from deb sed (4.7-1ubuntu1)
```

```
  command 'zed' from deb zfs-zed (2.0.2-1ubuntu5.1)
```

```
  command 'jed' from deb jed (1:0.99.19-8)
```

```
  command 'red' from deb ed (1.17-1)
```

```
  command 'ed' from deb ed (1.17-1)
```

```
  command 'med' from deb ncl-ncarg (6.6.2-6build1)
```

```
Try: apt install <deb name>
```

```
[user1@vm1:~$
```

\$(....) จะรันคำสั่งแล้วให้ขอความ
ผลลัพธ์เป็นสตริง (ถ้ามี)

ใช้ \$(....) เพื่อ nested echo และ
date

bash นี้กว่า Wed เป็นคำสั่ง

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมชel เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ echo 'date'
```

```
date
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(date)
```

```
Wed Aug 25 02:19:05 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo Today is $(date)
```

```
Today is Wed Aug 25 02:19:23 UTC 2021
```


\$(....) จะรันคำสั่งแล้วให้ขอความ
ผลลัพธ์เป็นสตริง (ถ้ามี)

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมชel เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ echo 'date'  
date
```

$\$(....)$ จะรันคำสั่งแล้วให้ขอความ
ผลลัพธ์เป็นสตริง (ถ้ามี)

```
[user1@vm1:~$ echo $(date)  
Wed Aug 25 02:19:05 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo Today is $(date)  
Today is Wed Aug 25 02:19:23 UTC 2021
```

ใช้ $\$(....)$ เพื่อ nested echo และ
date

```
[user1@vm1:~$ echo "*Today is $(date)*"  
*Today is Wed Aug 25 02:19:46 UTC 2021*
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello)  
nested hello
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello $(date))  
nested hello Wed Aug 25 02:21:08 UTC 2021
```

การใช้คำสั่ง echo

- คำสั่ง echo เป็นคำสั่งที่ built-in ในโปรแกรมชel เพื่อพิมพ์ข้อความออกสู่หน้าจอ

```
[user1@vm1:~$ echo 'date'
```

```
date
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(date)
```

```
Wed Aug 25 02:19:05 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo Today is $(date)
```

```
Today is Wed Aug 25 02:19:23 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ echo "*Today is $(date)*"
```

```
*Today is Wed Aug 25 02:19:46 UTC 2021*
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello)
```

```
nested hello
```

```
[user1@vm1:~$ echo $(echo nested hello $(date))
```

```
nested hello Wed Aug 25 02:21:08 UTC 2021
```

```
[user1@vm1:~$ $(date)
```

```
Command 'Wed' not found, did you mean:
```

```
  command 'sed' from deb sed (4.7-1ubuntu1)
```

```
  command 'zed' from deb zfs-zed (2.0.2-1ubuntu5.1)
```

```
  command 'jed' from deb jed (1:0.99.19-8)
```

```
  command 'red' from deb ed (1.17-1)
```

```
  command 'ed' from deb ed (1.17-1)
```

```
  command 'med' from deb ncl-ncarg (6.6.2-6build1)
```

```
Try: apt install <deb name>
```

```
[user1@vm1:~$
```

\$(....) จะรันคำสั่งแล้วให้ขอความ
ผลลัพธ์เป็นสตริง (ถ้ามี)

ใช้ \$(....) เพื่อ nested echo และ
date

bash นี้กว่า Wed เป็นคำสั่ง

การใช้คำสั่ง more เพื่อดูข้อมูลทีละหน้า

```
openstack@cs715host2:~/mydir2$ more /etc/passwd
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
daemon:x:1:1:daemon:/usr/sbin:/usr/sbin/nologin
bin:x:2:2:bin:/bin:/usr/sbin/nologin
sys:x:3:3:sys:/dev:/usr/sbin/nologin
sync:x:4:65534:sync:/bin:/bin/sync
games:x:5:60:games:/usr/games:/usr/sbin/nologin
man:x:6:12:man:/var/cache/man:/usr/sbin/nologin
lp:x:7:7:lp:/var/spool/lpd:/usr/sbin/nologin
mail:x:8:8:mail:/var/mail:/usr/sbin/nologin
news:x:9:9:news:/var/spool/news:/usr/sbin/nologin
uucp:x:10:10:uucp:/var/spool/uucp:/usr/sbin/nologin
proxy:x:13:13:proxy:/bin:/usr/sbin/nologin
www-data:x:33:33:www-data:/var/www:/usr/sbin/nologin
backup:x:34:34:backup:/var/backups:/usr/sbin/nologin
list:x:38:38:Mailing List Manager:/var/list:/usr/sbin/nologin
irc:x:39:39:ircd:/var/run/ircd:/usr/sbin/nologin
gnats:x:41:41:Gnats Bug-Reporting System (admin):/var/lib/gnats
--More-- (51%)
```

การใช้คำสั่ง man เพื่อดูคู่มือคำสั่ง

```
openstack@cs715host2:~/mydir2$ man ls
LS(1)                               User Commands               LS(1)

NAME
    ls - list directory contents

SYNOPSIS
    ls [OPTION]... [FILE]...

DESCRIPTION
    List information about the FILEs (the current directory by default). Sort entries
    alphabetically if none of -cftuvSUX nor --sort is specified.

    Mandatory arguments to long options are mandatory for short options too.

    -a, --all
        do not ignore entries starting with .

    -A, --almost-all
        do not list implied . and ..
```

การใช้คำสั่ง man เพื่อดูคุณมือ system call

```
openstack@cs715host2:~/mydir2$ man fork
FORK(3am)                               GNU Awk Extension Modules      FORK(3am)

NAME
    fork, wait, waitpid - basic process management

SYNOPSIS
    @load "fork"

    pid = fork()

    ret = waitpid(pid)

    ret = wait();

DESCRIPTION
    The fork extension adds three functions, as follows.
```

การ edit ไฟล์ด้วยคำสั่ง nano

- คำสั่ง nano เป็นคำสั่งสำหรับ edit text ไฟล์ (รองรับภาษาไทย?)
- กด ctrl X เพื่อ save และ exit
- ให้ทดลองใช้คำสั่ง ในบรรทัดล่างด้วยตนเอง (ตัดเปลี่ยนได้จาก)
 - <https://github.com/kasidit/system-programming/blob/master/data/fruits.txt>
- \$ nano file2

```
GNU nano 5.4                               file2
fruit    unit_price   amount   staff
orange   50           20      somchai
banana   100          7       natty
apple    200          30      somnuk
mango    60           20      alice
apple    130          100     bob
orange   10           3000    john

^G Help   ^O Write Out  ^W Where Is   ^K Cut      ^T Execute   ^C Location
^X Exit   ^R Read File  ^\ Replace    ^U Paste    ^J Justify   ^_ Go To Line
```

copy directory ลบ directory

- \$ copy -r <source directory> <destination directory>
- \$ ls -l <directory> #แสดงรายการใน directory
- \$ rm -rf <directory> #ลบ directory และทุกอย่างในนั้นแบบไม่ถาม
- \$ rm * #ลบไฟล์ทั้งหมดใน directory ต้องระวังเวลาใช้

```
$ cp -r /etc/netplan mynetwork  
$ ls -l mynetwork  
$ rm -rf mynetwork  
$ rm *
```

การใช้ Pipe และคำสั่งเพื่อประมวลผล Text files

- Pipe คือเครื่องมือที่อนุญาตให้ shell นำ output ของโปรแกรมหนึ่งมา ส่งเป็น input ของอีกโปรแกรมหนึ่ง
- ใช้สัญลักษณ์ |
- ในตัวอย่างถัดไปจะใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องดังนี้
 - cut เป็นคำสั่งเลือกเอาบางส่วน เช่น คอลัมน์บางคอลัมน์จากไฟล์
 - sort เรียงลำดับ, uniq ลบคำเดิมออก
 - wc นับตัวอักษร คำ บรรทัด
 - tee นำข้อมูลอินพุท ส่งออก เอ้า พิมพ์ ทีตี
 - sed เป็น stream editor จัดการ edit ไฟล์ได้ตามคำสั่ง

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ ls  
file1 file2  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2  
fruit unit_price amount staff  
orange 50 20 somchai  
banana 100 7 natty  
apple 200 30 somnuk  
mango 60 20 alice  
apple 130 100 bob  
orange 10 3000 john  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d"  
orange 50 20 somchai  
banana 100 7 natty  
apple 200 30 somnuk  
mango 60 20 alice  
apple 130 100 bob  
orange 10 3000 john  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | wc -l  
6  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | grep apple  
apple 200 30 somnuk  
apple 130 100 bob  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1  
orange  
banana  
apple  
mango  
apple  
orange  
user1@vm1:~/sub2/sub1$
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ ls
```

```
file1 file2
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2
```

fruit	unit_price	amount	staff
orange	50	20	somchai
banana	100	7	natty
apple	200	30	somnuk
mango	60	20	alice
apple	130	100	bob
orange	10	3000	john

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ ls
```

```
file1 file2
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2
```

fruit	unit_price	amount	staff
orange	50	20	somchai
banana	100	7	natty
apple	200	30	somnuk
mango	60	20	alice
apple	130	100	bob
orange	10	3000	john

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d"
```

fruit	unit_price	amount	staff
banana	100	7	natty
apple	200	30	somnuk
mango	60	20	alice
apple	130	100	bob
orange	10	3000	john

ตัด 1 บรรทัดออก

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$  
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ ls  
file1 file2
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2  
fruit unit_price amount staff  
orange 50 20 somchai  
banana 100 7 natty  
apple 200 30 somnuk  
mango 60 20 alice  
apple 130 100 bob  
orange 10 3000 john
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d"
```

```
orange 50 20 somchai  
banana 100 7 natty  
apple 200 30 somnuk  
mango 60 20 alice  
apple 130 100 bob  
orange 10 3000 john
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | wc -l
```

6

นับจำนวนบรรทัด

ของ output

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ ls
```

```
file1 file2
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2
```

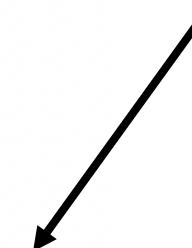
fruit	unit_price	amount	staff
orange	50	20	somchai
banana	100	7	natty
apple	200	30	somnuk
mango	60	20	alice
apple	130	100	bob
orange	10	3000	john

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d"
```

fruit	unit_price	amount	staff
banana	100	7	natty
apple	200	30	somnuk
mango	60	20	alice
apple	130	100	bob
orange	10	3000	john

พิมพ์เฉพาะบรรทัดที่

มี string apple


```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | wc -l
```

```
6
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | grep apple
```

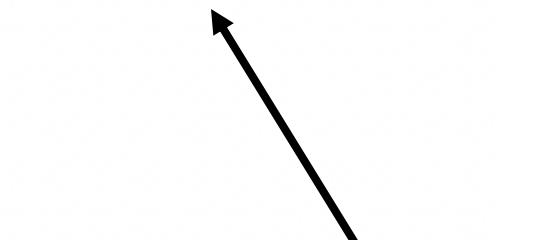
apple	200	30	somnuk
apple	130	100	bob

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d"
orange      50          20      somchai
banana     100          7       natty
apple      200         30       somnuk
mango      60          20       alice
apple      130         100      bob
orange     10          3000     john
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | wc -l
6
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | grep apple
apple     200         30       somnuk
apple     130         100      bob
```

```
[user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1
orange
banana
apple
mango
apple
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$
```


ใช้ ' ' ของว่าง เป็นตัวแยก

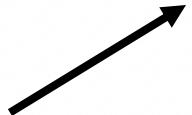
Field และ

ของแต่ละบรรทัด

field

```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
```

เรียงลำดับจากน้อยไปมาก

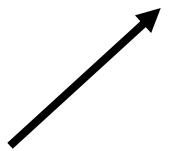
```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
```

ตัดคำซ้ำในบรรทัด
ที่ติดกันออก

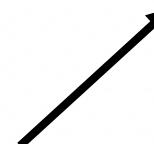
```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq | wc -l
4
```

```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq | wc -l
4
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq > abcd.txt
```


Redirect output
ไปไว้ในไฟล์ abcd.txt

```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq | wc -l
4
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq > abcd.txt
user1@vm1:~/sub2/sub1$ sort -r < abcd.txt
orange
mango
banana
apple
```


Redirect output
ไปไว้ในไฟล์ abcd.txt

```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq | wc -l
4
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq > abcd.txt
user1@vm1:~/sub2/sub1$ sort -r < abcd.txt
orange
mango
banana
apple
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat abcd.txt | sort -r | tee abcd2.txt | wc -l
4
```

เรียงจากมากไปน้อย

พิมพ์ไฟล์ออก stdout
และเก็บใน acbd2.txt

```
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort
apple
apple
banana
mango
orange
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq
apple
banana
mango
orange
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq | wc -l
4
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat file2 | sed "1d" | cut -d' ' -f1 | sort | uniq > abcd.txt
user1@vm1:~/sub2/sub1$ sort -r < abcd.txt
orange
mango
banana
apple
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat abcd.txt | sort -r | tee abcd2.txt | wc -l
4
user1@vm1:~/sub2/sub1$ cat abcd2.txt
orange
mango
banana
apple
user1@vm1:~/sub2/sub1$
```

ຝາກດ້ວຍຕນເອງ

ກາຮໃໝ່ pipe ແລະ cut ແລະ grep ແລະ tee ແລະ wc

- ໃໝ່ “nano” ເພື່ອສ່ຽງ
ໄຟລຂອມມູລ

```
$ nano fruits.txt
1 orange      10
2 papaya      5
3 banana      6
4 mango       20
5 tomato       6
6 potato       8
7 pineapple   30
8 apple        70
9 strawberry  1
10 coconut     6
```

การใช้ pipe รวมกับคำสั่ง cut และ grep

และ sort และ tee และ wc

```
$ cat fruits.txt  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2 | sort  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2 | grep pp  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2 | grep pp \  
> | wc -l  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2 | grep m \  
> | tee fwithm.txt | sort  
$ cat fruits.txt | cut -d' ' -f2 | grep m \  
> | tee fwithm.txt | sort | wc -l  
$ ls -l; cat fwithm.txt
```

การใช้ pipe ร่วมกับ who และ cut และ sort

```
openstack@source: ~$ who
openstack tty1          2019-01-29 13:39
openstack pts/0          2019-01-29 13:55 (192.168.56.1)
u01      pts/1          2019-01-29 14:27 (192.168.56.1)
openstack@source:~$ who | cut -d' ' -f1
openstack
openstack
u01
openstack@source:~$ who | cut -d' ' -f1 | sort
openstack
openstack
u01
openstack@source:~$ man sort
openstack@source:~$ who | cut -d' ' -f1 | sort -r
u01
openstack
openstack
openstack@source:~$ who | cut -d' ' -f1 | sort -r | uniq
u01
openstack
openstack@source:~$ who | cut -d' ' -f1 | sort -r | uniq | wc -l
2
openstack@source:~$
```

Redirection

- ทุก process ใน Linux มีไฟล์ 3 ไฟล์ที่ถูกเปิดตั้งแต่เริ่มต้นการทำงาน ได้แก่ stdin (keyboard) และ stdout (Display Terminal) และ stderr (Display Terminal)
- ค่า file descriptor ของ stdin stdout และ stderr คือ 0 1 และ 2
- Redirection คือการนำข้อมูลที่ส่งออก output ทาง stdout หรือทาง stderr เก็บลงไฟล์ และการนำข้อมูลจากไฟล์ส่งเข้าสู่ stdin
- ตัวอย่างเช่น ในคำสั่ง cat และ find ที่ได้กล่าวถึงไปก่อนหน้า

Permission Flags สำหรับไฟล์

- Permission flag คือข้อมูลเมตาデータของไฟล์แต่ละไฟล์ที่ประกอบไปด้วยข้อมูลเลขฐานแปดสามตัวเลขที่ระบุขอบเขตการใช้งานของไฟล์นั้น

user

group

other

- ไฟล์ในระบบไฟล์ มีขอบเขตของการใช้งานตามที่ผู้ที่เป็นเจ้าของไฟล์หรือผู้สร้างไฟล์อนุญาต ซึ่งสำหรับไฟล์หนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นจะมีผู้ใช้งานแบบได้แก่
 - เจ้าของ (user)
 - บัญชีผู้ใช้อื่นที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน (group)
 - บัญชีผู้ใช้อื่นทั้งหมด (other)
- กำหนดว่าแต่ละแบบมีสิทธิอ่านเขียนและรันไฟล์ได้หรือไม่

Permission Flags

- user group และ other มีสิทธิอะไรได้บ้าง
- ชนิดของสิทธิมีสามชนิด
 - Read : อนุญาตให้อ่านไฟล์ได้
 - write : อนุญาตให้เขียนไฟล์ได้ (แก้ไข และ ลบ)
 - execute : อนุญาตให้รันไฟล์ได้
- ตำแหน่งของแต่ละสิทธิคือ

user	group	other
r w x	r w x	r w x

- ถ้ามีสัญลักษณ์ “-” แทนที่ “r” “w” “x” แต่ละตำแหน่ง ก็หมายถึงไม่มีสิทธิ

Permission Flags

no	Owner	Group	Other
1	r w x	- - -	- - -
	1 1 1	0 0 0	0 0 0
	7	0	0
2	- - -	- - -	- - -
	0 0 0	0 0 0	0 0 0
	0	0	0
3	r w -	r - -	r - -
	1 1 0	1 0 0	1 0 0
	6	4	4
4	r w x	r w x	r w x
	1 1 1	1 1 1	1 1 1
	7	7	7

การกำหนดค่า Permission ด้วย absolute number

- ผู้ใช้สามารถใช้คำสั่ง chmod เพื่อกำหนดค่า permission flag ให้กับไฟล์
`chmod <permission flag> <file name>`
- กำหนดให้ ผู้ใช้เจ้าของ ไฟล์ myscript สามารถอ่านได้ เขียนและลบได้ และรันไฟล์นี้ได้ แต่ไม่ให้ผู้อื่นไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่มอ่าน เขียนหรือรันได้เลย
`chmod 700 myscript.sh`
- กำหนดให้ เจ้าของ และผู้ใช้อื่นในกลุ่มเดียวกันดูไฟล์ข้อมูลนี้ได้เท่านั้น
`chmod 660 mydata.txt`

Absolute Permission Flag

- `rwxrwxrwx`
- `1111111111` = 777_8
- `rw-rw-rw-`
- `110110110` = 666_8
- `r-xr-xr-`
- `101101100` = 554_8
- `r--r--r--`
- `100100100` = 444_8
- `-----`
- `000000000` = 000_8

```
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ cp /etc/hosts abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 4
-rw-r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ນ.ຄ. 31 14:31 abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ chmod 444 abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 4
-r--r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ນ.ຄ. 31 14:31 abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ rm abcd.txt
rm: remove write-protected regular file 'abcd.txt'? n
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ chmod 000 abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 4
----- 1 kasidit kasidit 225 ນ.ຄ. 31 14:31 abcd.txt
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ rm abcd.txt
rm: remove write-protected regular file 'abcd.txt'? y
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 0
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
```

จำนวนไฟล์ซึ่งเต็ม block ที่ใช้

permission หลังจาก copy ไฟล์

- ค่า permission ของ destination file จะเหมือนกับของ source file

```
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l /etc/hosts  
-rw-r--r-- 1 root root 225 เม.ย. 7 2023 /etc/hosts  
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$  
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ cp /etc/hosts abcd.txt  
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
```

```
total 4  
-rw-r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ม.ค. 31 13:02 abcd.txt
```

```
kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$
```

- คือไฟล์

d คือ

ท

ไฟล์ permission

Reference count ของไฟล์

ขนาดของไฟล์

วันเวลาที่สร้าง

ชื่อ account เจ้าของ และกลุ่มของเจ้าของ

- ถ้าเป็นไฟล์ปกติ เช่น text file หรือ data file ค่า Default permission เมื่อ linux create ไฟล์ คือ 666
- แต่ถ้าเป็น **executable file** หรือ ไดเรกทอรี่ ค่า Default permission เมื่อ linux create ไฟล์ คือ 777
- หลังจากสร้างไฟล์แล้ว ระบบจะเอา permission มาผ่านการกำหนดค่าของ user ซึ่ง user สามารถกำหนดได้ว่าอยากรีดกั้นหรือเปิด permission ได้ โดยการกำหนดค่า umask flag
 - Default umask flag ของ linux user คือ 002
 - ดังนั้น permission ที่เราจะได้คือ จากสมการ

Original Permission bitwise and (NOT umask)

- $666 \text{ and } (\text{NOT } 002) = 666 \text{ and } 775 = 664$
- $777 \text{ and } (\text{NOT } 002) = 777 \text{ and } 775 = 775$

permission หลังจากสร้างไฟล์ใหม่

- ค่า Default permission ของ text ไฟล์หลังจาก umask คือ 664

```
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ touch xyz.txt
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 4
-rw-r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ม.ค. 31 13:02 abcd.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 0 ม.ค. 31 13:03 xyz.txt
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ 
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ nano xyz2.txt
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 8
-rw-r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ม.ค. 31 13:02 abcd.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 21 ม.ค. 31 13:15 xyz2.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 0 ม.ค. 31 13:03 xyz.txt
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ cat > xyz3.txt
hello hello
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ls -l
total 12
-rw-r--r-- 1 kasidit kasidit 225 ม.ค. 31 13:02 abcd.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 21 ม.ค. 31 13:15 xyz2.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 12 ม.ค. 31 13:15 xyz3.txt
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 0 ม.ค. 31 13:03 xyz.txt
[kasidit@enterprise:~/Desktop/CS222$ ]
```

permission หลังจากสร้างไฟล์ใหม่

- ค่า Default permission ของ exe ไฟล์หลังจาก umask คือ 775

```
[kasidit@enterprise:~/Desktop/software/contagent/client]$ gcc pgm1-echo-client.c
[kasidit@enterprise:~/Desktop/software/contagent/client$]
[kasidit@enterprise:~/Desktop/software/contagent/client$] ls -l
total 24
-rwxrwxr-x 1 kasidit kasidit 16688 ม.ค. 31 14:26 a.out
-rw-rw-r-- 1 kasidit kasidit 1279 พ.ย. 26 00:51 pgm1-echo-client.c
```

```
[kasidit@enterprise:~/Desktop/software/contagent/client$] file a.out
a.out: ELF 64-bit LSB pie executable, x86-64, version 1 (SYSV), dynamically linked,
interpreter /lib64/ld-linux-x86-64.so.2, BuildID[sha1]=f33e74a221f3525c1022dc1
c594907e262796023, for GNU/Linux 3.2.0, not stripped
```

คำสั่ง find

- ตัวอย่าง \$ find <directory> -name <regex>
- เป็นคำสั่งสำหรับหาได้เรกثورี่หรือไฟล์ที่มีชื่อตามที่กำหนด โดยเริ่มต้นจากได้เรกثورี่ที่กำหนดและค้นหาลงในได้เรกثورี่อยู่ในโครงสร้างต้นไม้จากได้เรกثورี่ที่กำหนดไปจนกระทั่งพบรึหาไม่พบ
- ผู้ใช้สามารถระบุชื่อที่จะค้นหาด้วย find เป็นแบบ regex
- ในกรณีที่ค้นหานอก \$HOME ได้เรกثورี่ อาจมีข้อความแจ้งว่าไม่มี permission แสดงทาง stderr
- ผู้ใช้สามารถใช้ redirection “2>” เพื่อส่งค่าจาก stderr ไปเก็บในไฟล์ หรือส่งไปทิ้งที่ /dev/null (null device)

```
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ ls /*  
sub2/myhosts
```

```
sub2/sub1:  
file1 file2
```

```
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ find . -name file2  
./sub2/sub1/file2
```

```
[user1@vm1:~$ find . -name sub1  
.sub2/sub1
```

```
[user1@vm1:~$ find . -name file3
```

```
[user1@vm1:~$
```

```
[user1@vm1:~$ find /etc -name *plan  
find: '/etc/ssl/private': Permission denied  
find: '/etc/polkit-1/localauthority': Permission denied  
find: '/etc/multipath': Permission denied  
/etc/netplan
```

```
[user1@vm1:~$
```

```
[user1@vm1:~$ find /etc -name *plan 2> err.txt  
/etc/netplan
```

```
[user1@vm1:~$ find /etc -name *plan 2> /dev/null  
/etc/netplan
```

```
[user1@vm1:~$  
user1@vm1:~$
```

ไดเรกทอรี

รับ regex

การทำ command substitution ด้วย \$()

- command substitution คือการที่ใช้รันคำสั่งอยู่ก่อนแล้วนำผลลัพธ์ของคำสั่งนั้นใช้เป็นสตริง
- รูปแบบ: \$(command) โดยที่ command คือคำสั่งเชลคอมมานด์

```
user1@vm1:~/mydir$ echo Today is $(date)
Today is Wed Aug 25 10:20:59 UTC 2021
user1@vm1:~/mydir$ echo my dir has $(ls)
my dir has link3 link4 myfile1 myfile3
user1@vm1:~/mydir$ echo my hostname is $(hostname)
my hostname is vm1
```

Redirection

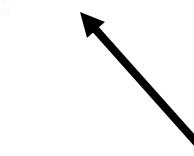
- ทุกโปรแกรม
อัตโนมัติ
ย ๊ ໂ
- FD 0: stdin, FD 1: stdout, FD 2: stderr
- โอเปอร์เรเตอร์ “> <filename>” เป็นนำข้อมูลจาก stdout ไปเก็บไฟล์
- โอเปอร์เรเตอร์ “< <filename>“ เป็นนำข้อมูลจากไฟล์ส่งเข้า stdin
- โอเปอร์เรเตอร์ “2> <filename>” เป็นนำข้อมูลจาก stderr ไปเก็บไฟล์
- โอเปอร์เรเตอร์ “1> <filename>” เป็นนำข้อมูลจาก stdout ไปเก็บไฟล์
- โอเปอร์เรเตอร์ “2>&1” เป็นนำข้อมูลจาก stderr ส่งไป stdout
- ช่างต้น ถ้า <filename> มีอยู่แล้วจะเก็บข้อมูลทั้ง
- โอเปอร์เรเตอร์ “>> <filename>” เป็นนำข้อมูลจาก stdout ไปเก็บไฟล์ ที่
ถ้า <filename> มีอยู่แล้วจะเก็บข้อมูลต่อจากบรรทัดสุดท้าย

```
[user1@vm1:~$ ls  
mydir mydir2 sub2  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ ls mydir  
link3 link4 myfile1 myfile3  
[user1@vm1:~$ cat mydir/myfile3 > content1.txt  
[user1@vm1:~$ ls -l content1.txt  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 14:47 content1.txt
```

Redirect stdout

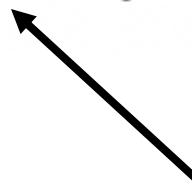
ไปเก็บใน content1.txt

```
[user1@vm1:~$ ls
mydir mydir2 sub2
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ ls mydir
link3 link4 myfile1 myfile3
[user1@vm1:~$ cat mydir/myfile3 > content1.txt
[user1@vm1:~$ ls -l content1.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 14:47 content1.txt
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ cat mydir > content2.txt
cat: mydir: Is a directory
```


พยายามที่จะ cat ได้เรกอรี
ซึ่งจะเกิด error และจะนำ
สิ่งที่ปรากฏบนหน้าจอไปไว้ในไฟล์ content2.txt

```
[user1@vm1:~$ ls
mydir mydir2 sub2
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ ls mydir
link3 link4 myfile1 myfile3
[user1@vm1:~$ cat mydir/myfile3 > content1.txt
[user1@vm1:~$ ls -l content1.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 14:47 content1.txt
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ cat mydir > content2.txt
cat: mydir: Is a directory
[user1@vm1:~$ ls -l content2.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 14:48 content2.txt
[user1@vm1:~$
```


content2.txt มีเนื้อหาเป็น 0 คือไม่มีเนื้อหา
 เพราะไม่มีผลทาง stdout มีแต่ error message
 ทาง stderr

```
[user1@vm1:~$ ls
mydir mydir2 sub2
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ ls mydir
link3 link4 myfile1 myfile3
[user1@vm1:~$ cat mydir/myfile3 > content1.txt
[user1@vm1:~$ ls -l content1.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 14:47 content1.txt
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ cat mydir > content2.txt
cat: mydir: Is a directory
[user1@vm1:~$ ls -l content2.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 14:48 content2.txt
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ cat mydir 2> err.txt
[user1@vm1:~$ ls -l err.txt
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 27 Aug 25 14:49 err.txt
[user1@vm1:~$ cat err.txt
cat: mydir: Is a directory
[user1@vm1:~$
```

ต้องเปลี่ยนไปใช้ 2> content2.txt และ

```
[user1@vm1:~$ cat mydir > content2.txt 2>&1
[user1@vm1:~$ cat content2.txt
cat: mydir: Is a directory
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ find /etc -name netplan > content2.txt 2>&1
[user1@vm1:~$ cat content2.txt
find: '/etc/ssl/private': Permission denied
find: '/etc/polkit-1/localauthority': Permission denied
find: '/etc/multipath': Permission denied
/etc/netplan
user1@vm1:~$
```

3 บรรทัดแรกเป็น error message
บรรทัดสุดท้ายเป็น output

เป็นการ Redirect จาก stdout ไปยัง content2.txt

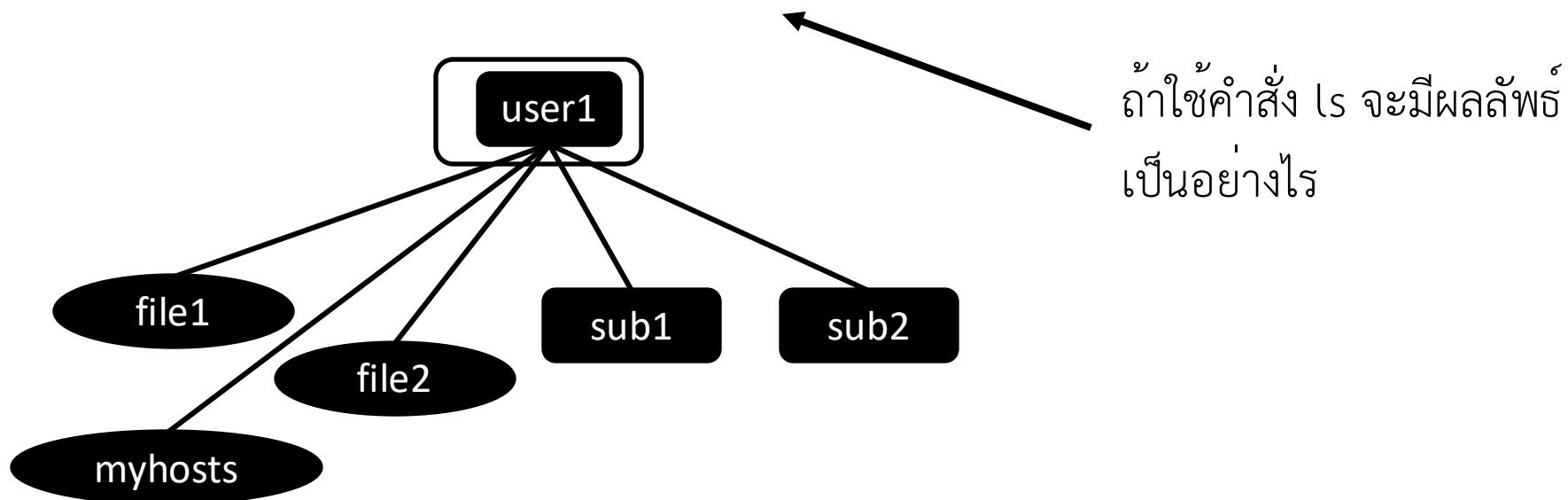
การใช้ 2>&1 ทำให้ error message ถูก redirect จาก stderr ไปยัง stdout

การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar และใช้ gzip

- คำสั่ง tar เป็นคำสั่งสำหรับสร้าง archive ไฟล์ (หรือทาร์ tar ไฟล์ หรือ tarball) หรือไฟล์ที่รวมเนื้อหาของโครงสร้าง subtree ภายใต้โฟลเดอร์ที่ระบุทั้งหมดไว้ในไฟล์เดียว
- ผู้ใช้สามารถ compress และส่งหารายไฟล์ไปที่อื่น
- สามารถแตกไฟล์นั้นออกเป็นโครงสร้าง subtree แบบเดิมได้
- \$ tar <option> <tar file name> <ชื่อ directory หรือ ลิสต์ของ files>
- \$ gzip <option> <file>

การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar

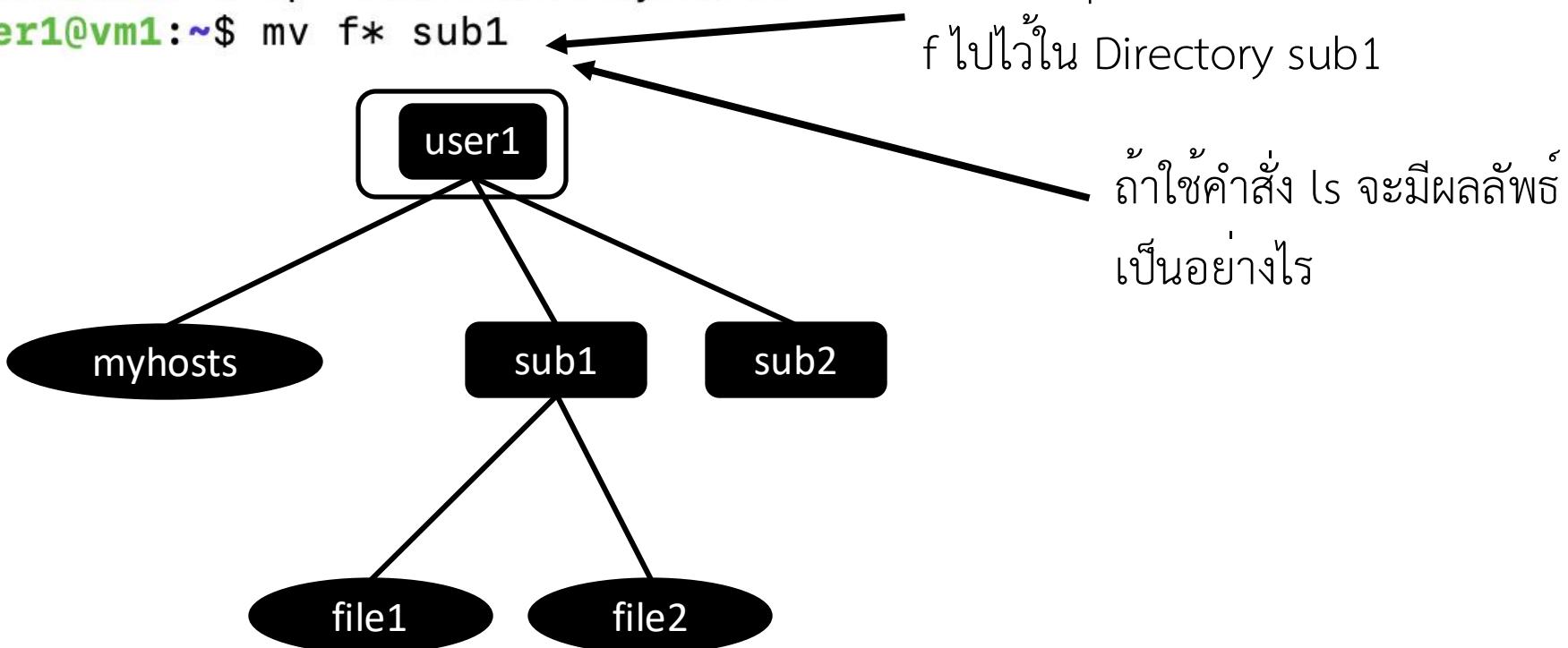
```
[user1@vm1:~$ ls  
file1 file2 sub1 sub2  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ cp /etc/hosts myhosts
```


การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar

```
[user1@vm1:~$ ls  
file1 file2 sub1 sub2  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ cp /etc/hosts myhosts  
[user1@vm1:~$ mv f* sub1
```

ย้ายไฟล์ทุกไฟล์ที่มีชื่อนำหน้าด้วย f ไปไว้ใน Directory sub1

การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar

```
[user1@vm1:~$ ls  
file1 file2 sub1 sub2
```

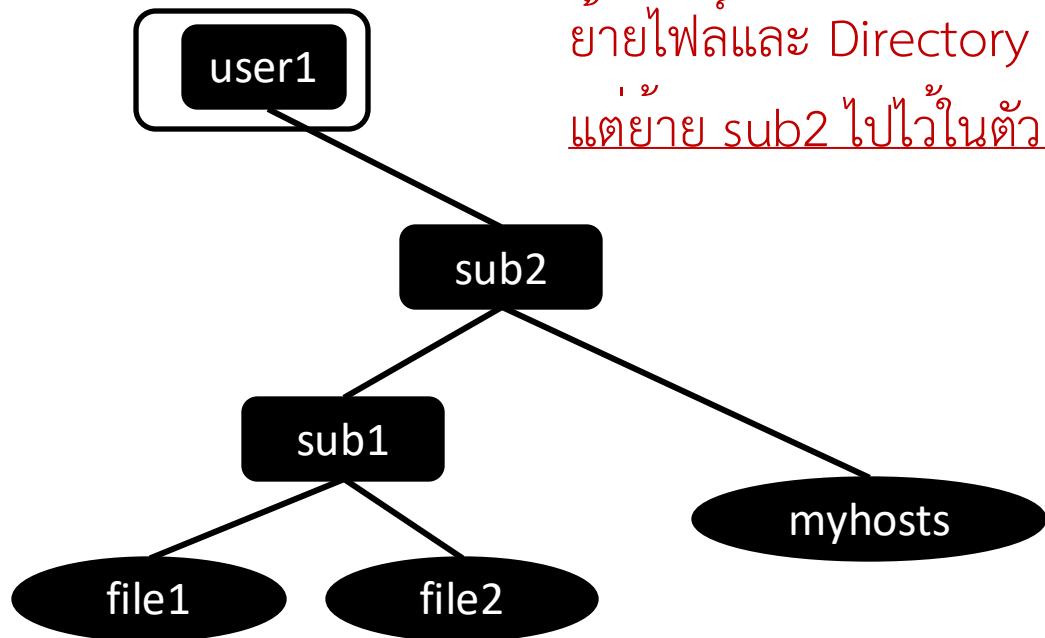
พยายามย้ายทุกไฟล์ทุกไฟล์
และ directory ไปไว้ใน

```
[user1@vm1:~$ cp /etc/hosts myhosts  
[user1@vm1:~$ mv f* sub1  
[user1@vm1:~$ mv * sub2
```

Directory sub2

```
mv: cannot move 'sub2' to a subdirectory of itself, 'sub2/sub2'  
[user1@vm1:~$
```

ย้ายไฟล์และ Directory อื่นไปไว้ใน sub2 ได้หมด
แต่ย้าย sub2 ไปไว้ในตัวเองไม่ได้

การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar

```
[user1@vm1:~$ ls  
file1 file2 sub1 sub2  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ cp /etc/hosts myhosts  
[user1@vm1:~$ mv f* sub1  
[user1@vm1:~$ mv * sub2  
mv: cannot move 'sub2' to a subdirectory of itself, 'sub2/sub2'  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ ls */*  
sub2/myhosts
```

sub2/sub1:
file1 file2

1. List ชื่อไฟล์ใน directory ปัจจุบันและชื่อไฟล์และชื่อไดเรกทอรีใน subdirectory ของ directory ปัจจุบัน
2. list ชื่อไฟล์และ subdirectory ของทุก subdirectory

ถ้าออกคำสั่ง \$ ls * ผลลัพธ์ จะต่างๆ \$ ls /* อย่างไร

การสร้าง archive ไฟล์ด้วยคำสั่ง tar

```
[user1@vm1:~$ ls  
file1 file2  sub1  sub2  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ cp /etc/hosts myhosts  
[user1@vm1:~$ mv f* sub1  
[user1@vm1:~$ mv * sub2  
mv: cannot move 'sub2' to a subdirectory of itself, 'sub2/sub2'  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ ls /*  
sub2/myhosts
```

คำสั่งเหล่านี้ทำให้โครงสร้าง

ไดเรกทอรี่

```
sub2/sub1:  
file1  file2  
[user1@vm1:~$ tar cvf mytar1.tar sub2  
sub2/  
sub2/myhosts  
sub2/sub1/  
sub2/sub1/file1  
sub2/sub1/file2  
[user1@vm1:~$ ls -l  
total 16  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 10240 Aug 25 03:16 mytar1.tar  
drwxrwxr-x 3 user1 user1 4096 Aug 25 03:14 sub2  
user1@vm1:~$
```

คำสั่ง tar cvf

c = create

v = verbose

f = ใช้ชื่อถัดไปเป็นชื่อ archive file

การ compress ไฟล์ด้วย gzip

คำสั่งบีบอัดไฟล์

```
[user1@vm1:~$ ls -l
total 16
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 10240 Aug 25 03:16 mytar1.tar
drwxrwxr-x 3 user1 user1 4096 Aug 25 03:14 sub2
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ gzip mytar1.tar
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ ls -l
total 8
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 479 Aug 25 03:16 mytar1.tar.gz
drwxrwxr-x 3 user1 user1 4096 Aug 25 03:14 sub2
[user1@vm1:~$ 
[user1@vm1:~$ mv mytar1.tar.gz /tmp
[user1@vm1:~$ cd /tmp
```

ย้ายไฟล์

การ uncompress/untar ไฟล์

```
[user1@vm1:/tmp$ ls
mytar1.tar.gz
snap.lxd
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-logind.service-6p9Km5
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-resolved.service-j2NotJ
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-timesyncd.service-GsW9ym
[user1@vm1:/tmp$ 
[user1@vm1:/tmp$ gzip -d mytar1.tar.gz ← คำสั่งขยายไฟล์
[user1@vm1:/tmp$ ls
mytar1.tar
snap.lxd
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-logind.service-6p9Km5
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-resolved.service-j2NotJ
systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-timesyncd.service-GsW9ym
[user1@vm1:/tmp$ tar xvf mytar1.tar ← แตกไฟล์
sub2/
sub2/myhosts
sub2/sub1/
sub2/sub1/file1
sub2/sub1/file2
[user1@vm1:/tmp$ ls
mytar1.tar  systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-logind.service-6p9Km5
snap.lxd    systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-systemd-resolved.service-j2NotJ
sub2       systemd-private-c34050aa8824428aae2ce7cfdb2ee666-timesyncd.service-GsW9ym
[user1@vm1:/tmp$ ]
```

Link

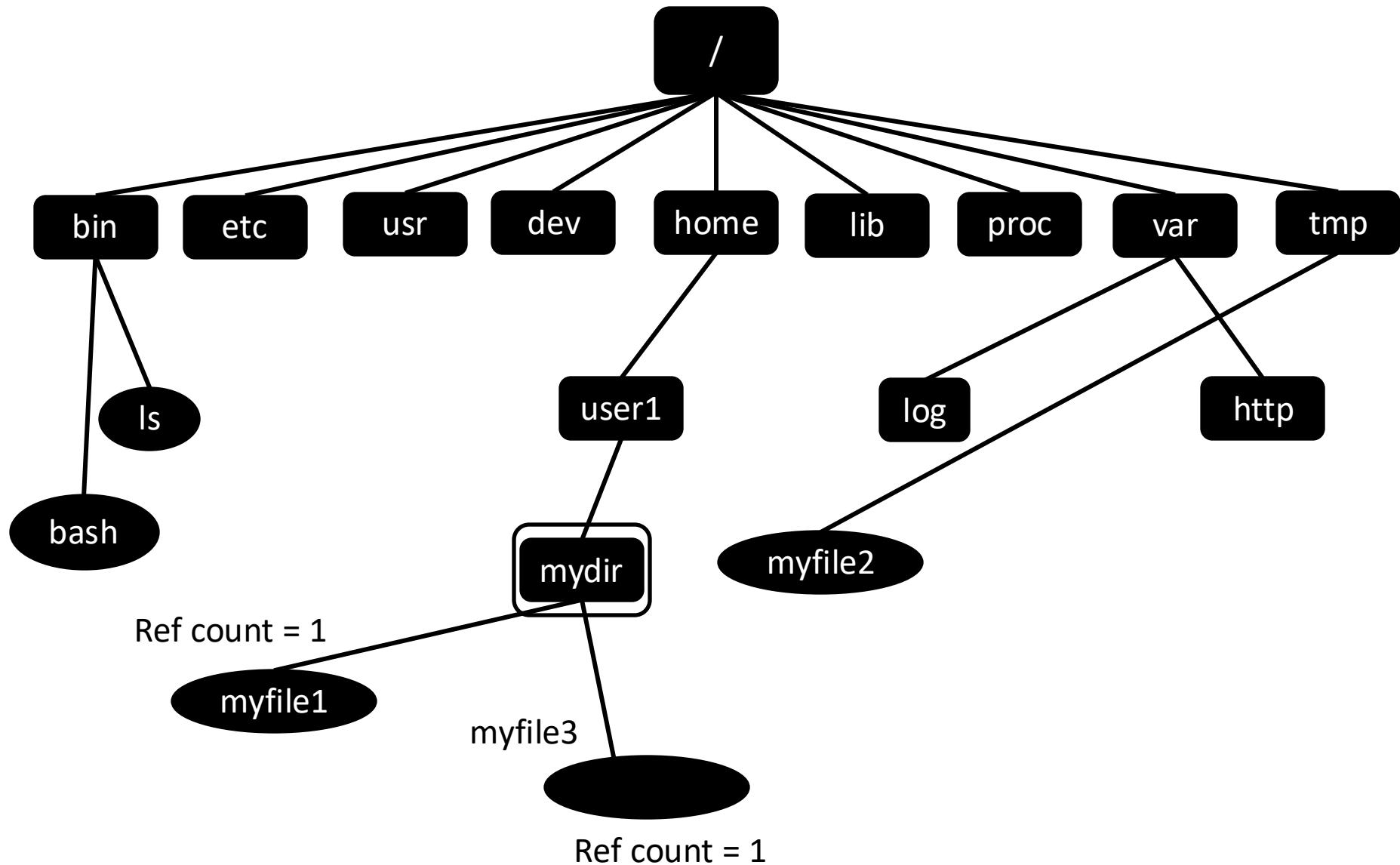
- ไฟล์ Link มีสองแบบได้แก่ hard link และ symbolic link
- Hard link: \$ ln <source file> <link name>
- เมื่อสร้างไฟล์ด้วย link จะเกิดการเพิ่ม reference count ให้กับ original file
- link คือการสร้างซื้ออ้างอิงเพิ่ม
- ไม่ใช่การคัดลอกเนื้อหาไปยังพื้นที่เก็บข้อมูลใหม่เหมือนคำสั่ง cp
- กฎของการลบไฟล์คือเนื้อหาของไฟล์จะถูกลบจริงเมื่อ reference count มีค่าเท่ากับ 0

Hard Link

```
[user1@vm1:~/mydir$ ls  
myfile1 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 4  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$
```

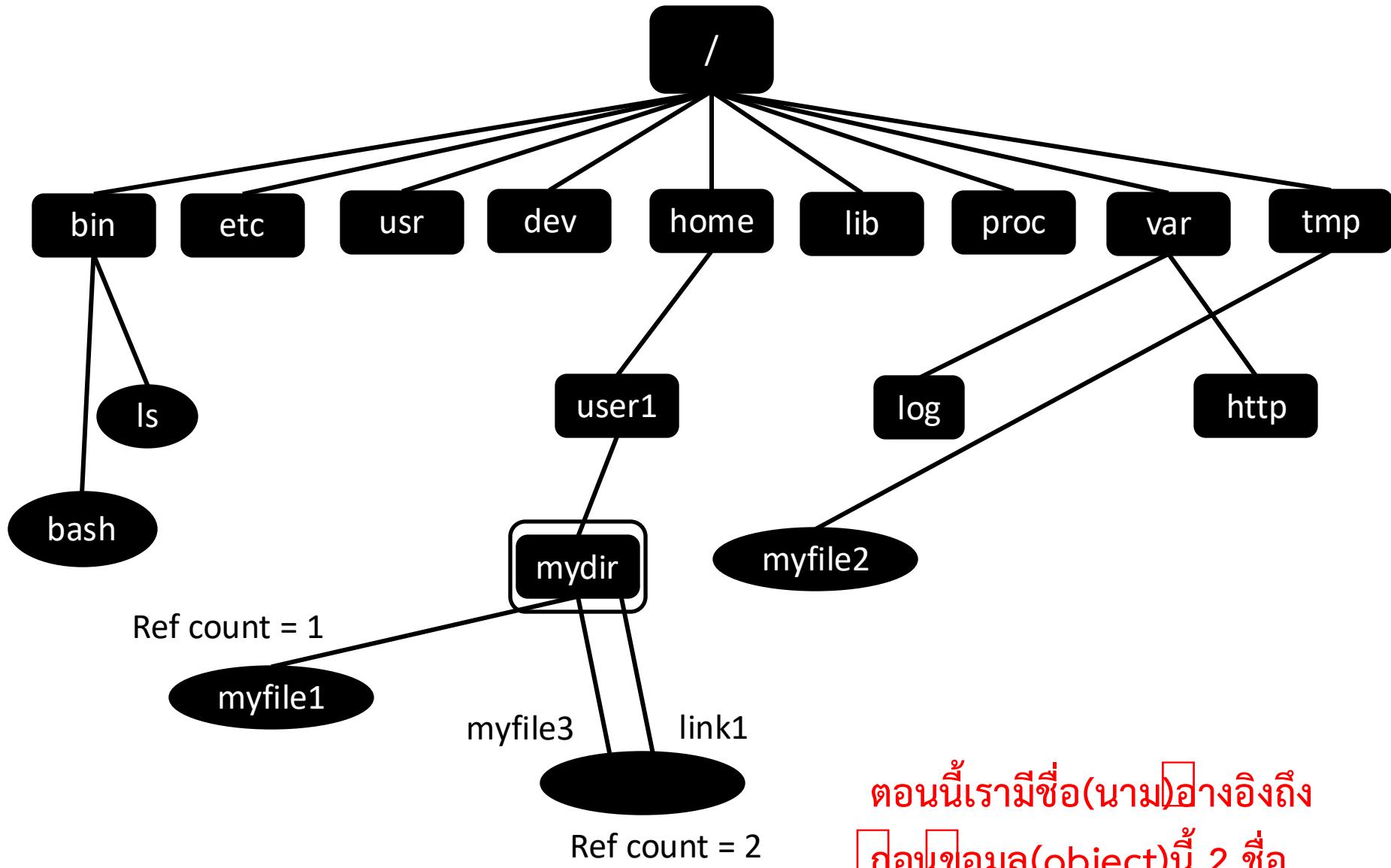
Reference Count


```
[user1@vm1:~/mydir$ ls  
myfile1 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 4  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 1 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ ln myfile3 link1  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 8  
-rw-r--r-- 2 user1 user1 218 Aug 25 08:09 link1  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 2 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3
```

Reference Count

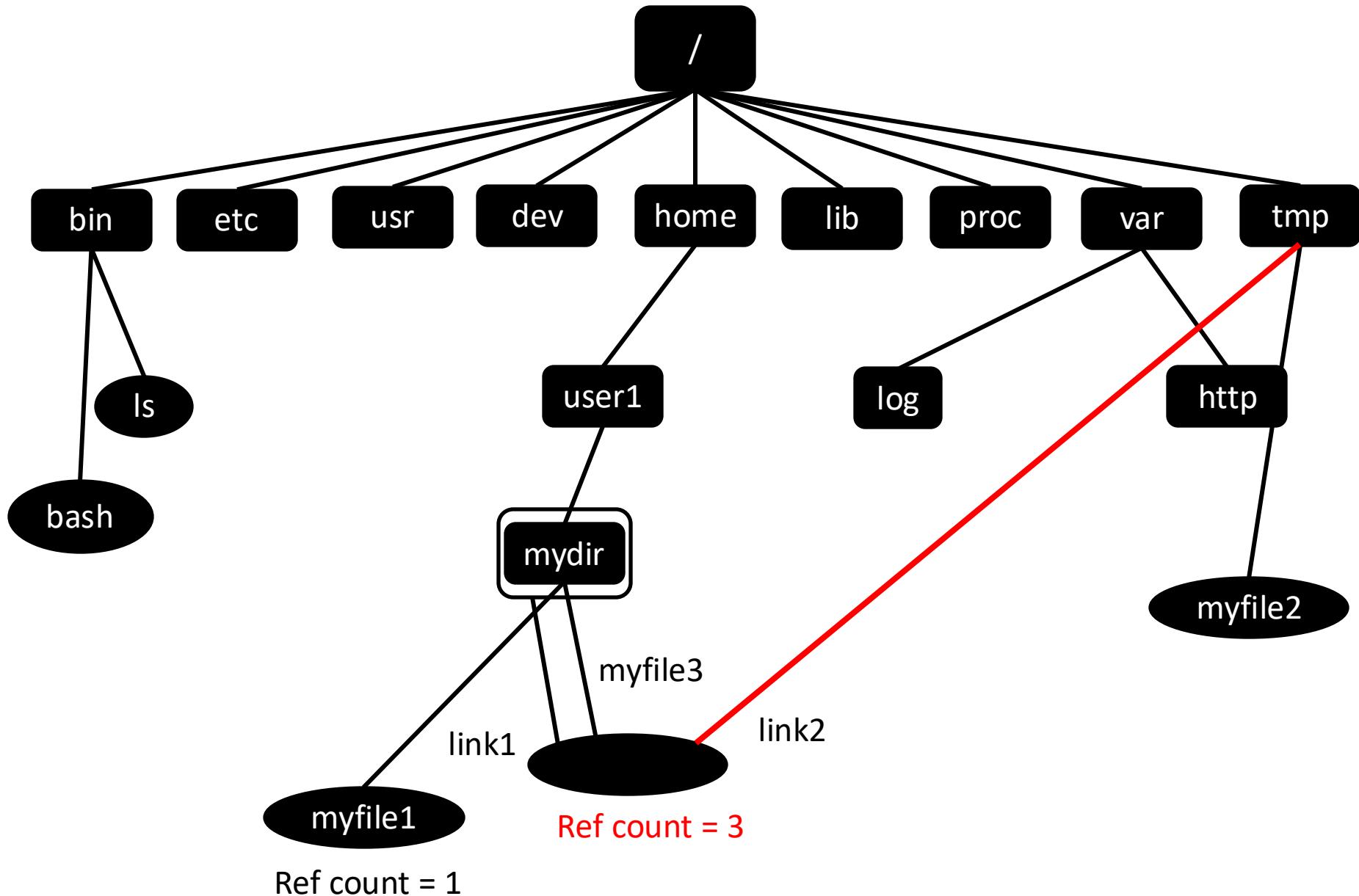

ตอนนี้เรามีชื่อ(นาม)ของอิงคิ้ง
กอนข้อมูล(object)นี้ 2 ชื่อ
Ref count ของข้อมูลคือ 2

```
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ ln myfile3 /tmp/link2  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 8  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 link1  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l /tmp/link2  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 /tmp/link2  
[user1@vm1:~/mydir$
```

สามารถสร้าง link
บันทึก

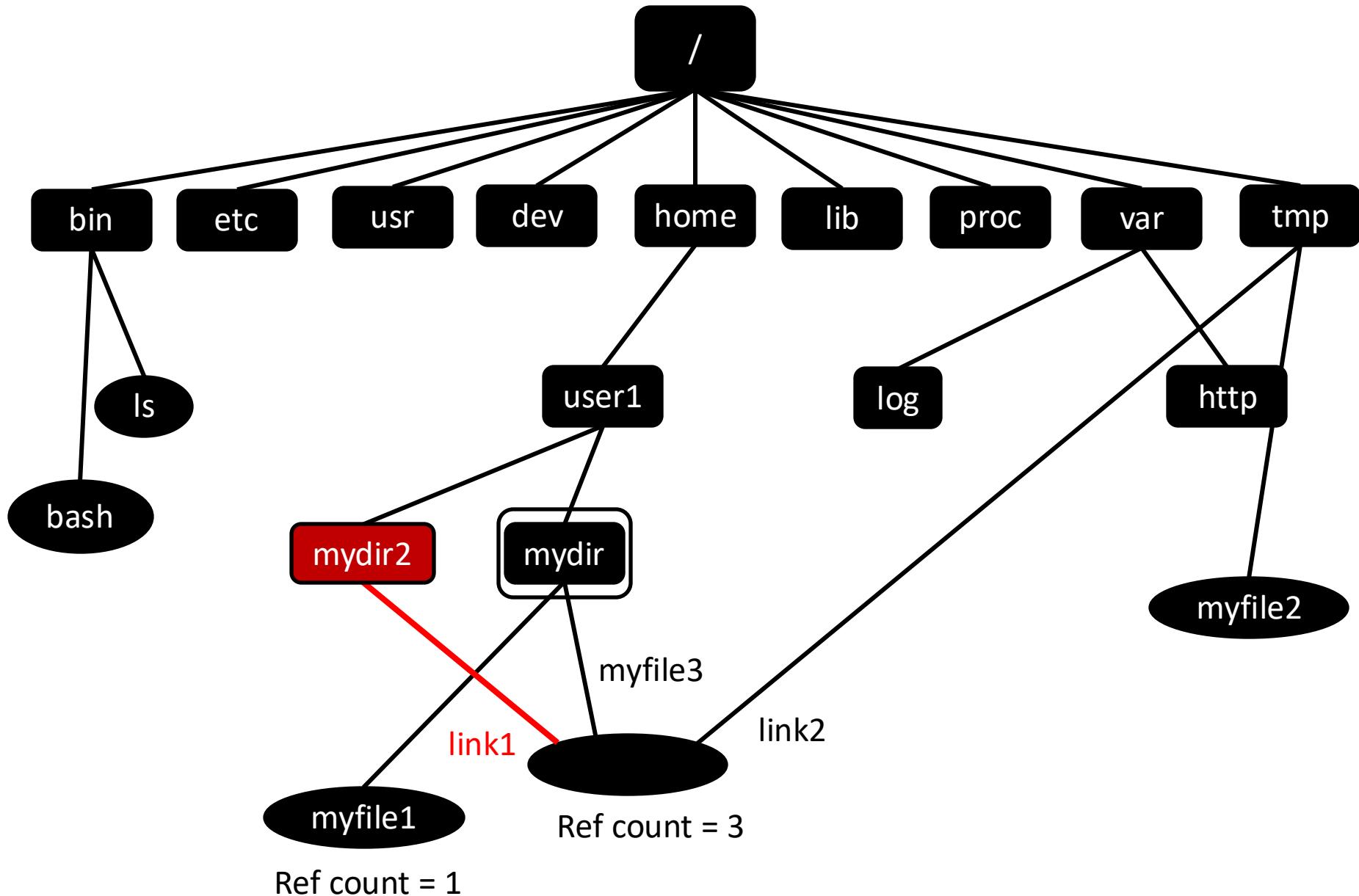
อ


```
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ ln myfile3 /tmp/link2  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 8  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 link1  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l /tmp/link2  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 /tmp/link2  
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ mkdir ../mydir2  
[user1@vm1:~/mydir$ mv link1 ../mydir2  
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l  
total 4  
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l ../mydir1  
ls: cannot access '../mydir1': No such file or directory  
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l ../mydir2  
total 4  
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 link1  
user1@vm1:~/mydir$
```

สามารถสร้าง link
บนไฟล์

ย้าย link ไปยังไดร์เควทอรีอื่นได้

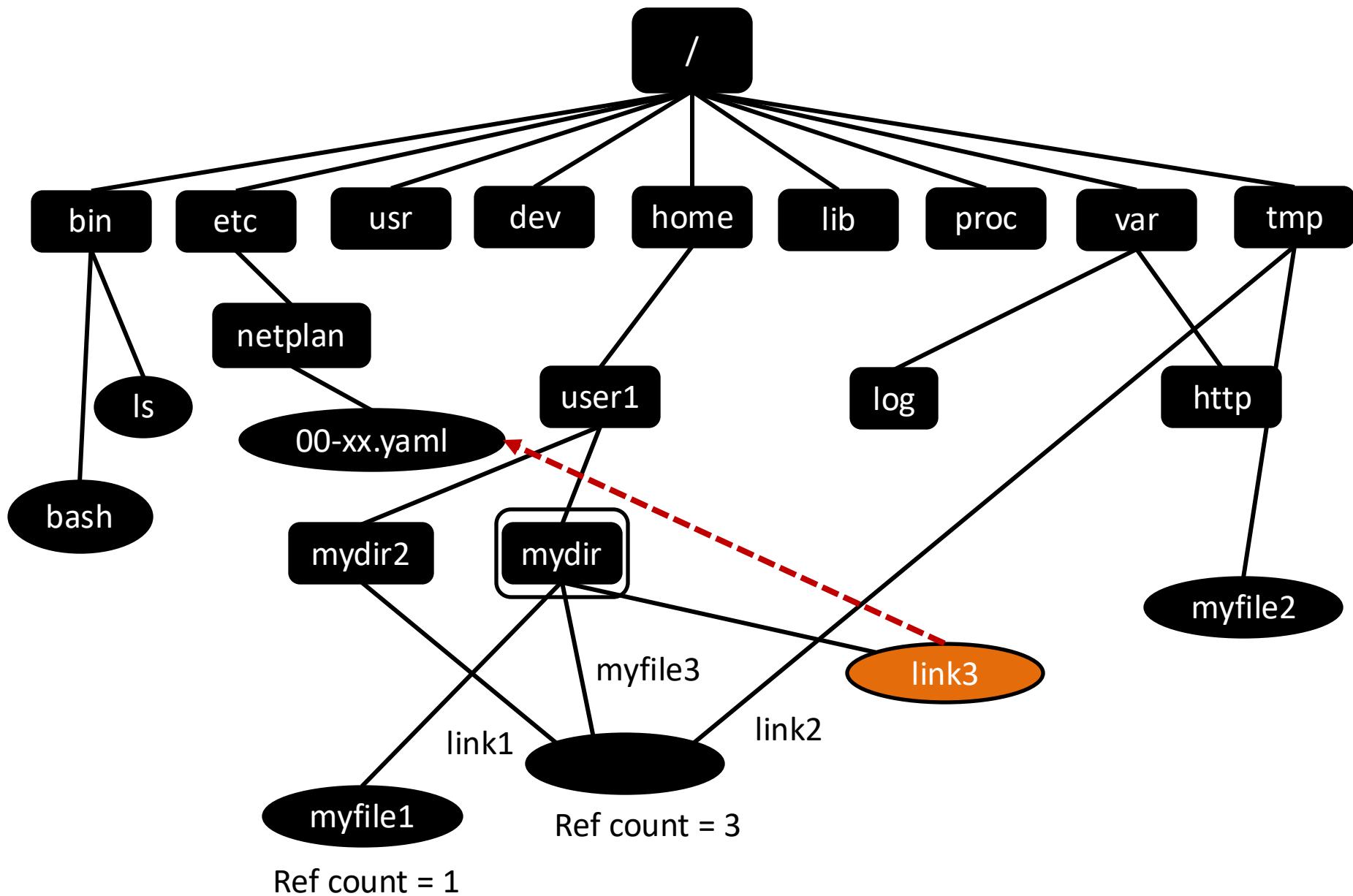

Symbolic Link

- Symbolic link: \$ ln -s <source file> <link name>
- เมื่อสร้างไฟล์ด้วย sym link จะเป็นการสร้างไฟล์ใหม่ที่เก็บ absolute pathname ของ source file (เหมือนไฟล์ short cut ใน windows)
- การลบ link คือการลบ short cut ไม่มีผลต่อ ref count และไม่ได้ลบเนื้อหาจริง
- ใช้แก้ปัญหาเมื่อผู้ใช้ต้องการสร้าง link กับไฟล์ที่ไม่ใช่เจ้าของ แต่ไม่สามารถทำได้ เช่น link ไปยังไฟล์ของรุ่น
- เป็นเหมือนพอยเตอร์ หรือ shortcut ซึ่งไปยังไฟล์ปลายทาง

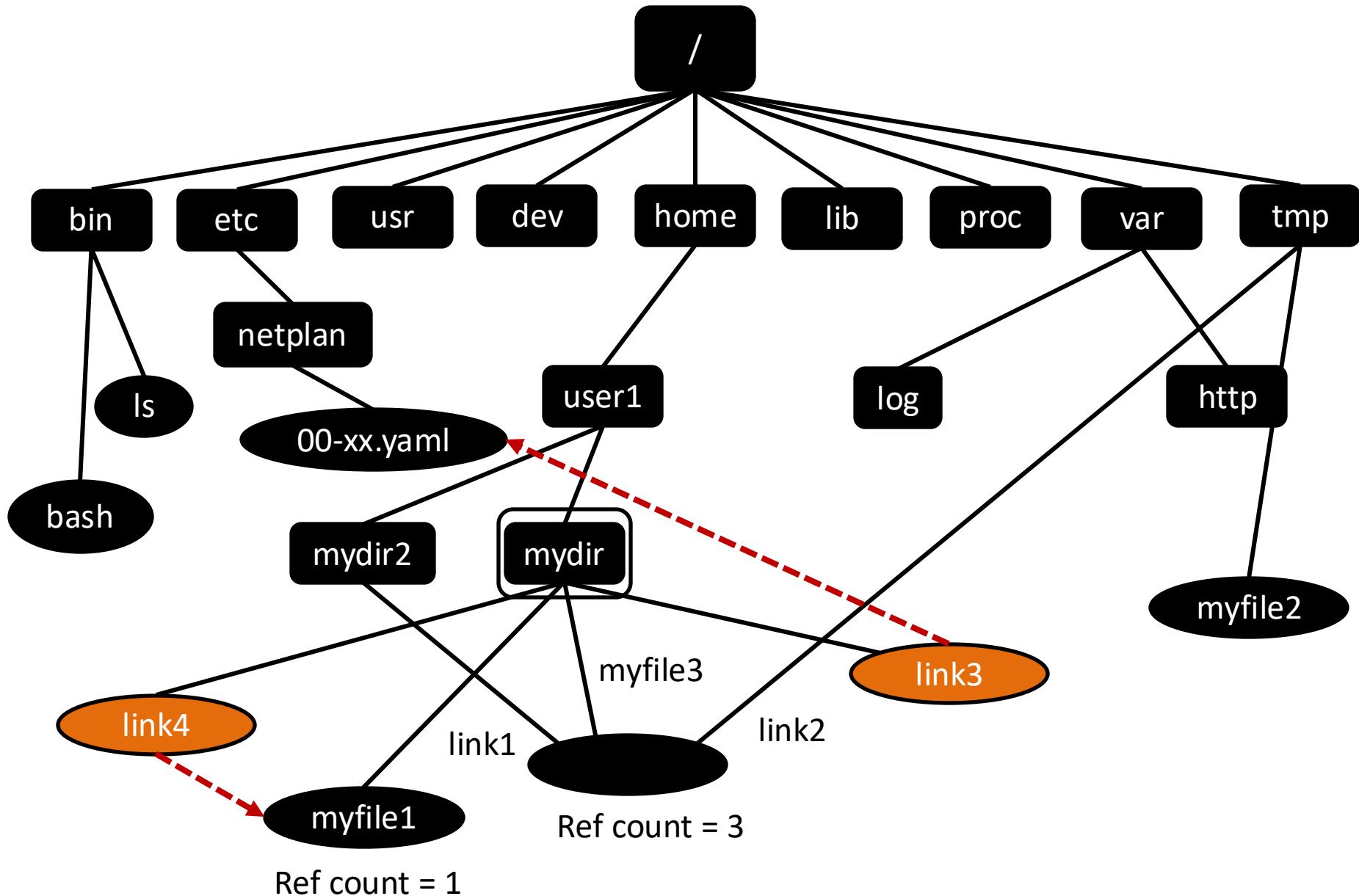
Symbolic Link

```
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ ln -s /etc/netplan/00-installer-config.yaml link3  
[user1@vm1:~/mydir$  
[user1@vm1:~/mydir$ cat link3  
# This is the network config written by 'subiquity'  
network:  
  ethernets:  
    enp0s9:  
      dhcp4: true  
      version: 2  
[user1@vm1:~/mydir$ ls  
link3  myfile1  myfile3
```


Symbolic Link

```
[user1@vm1:~/mydir$ ln -s /etc/netplan/00-installer-config.yaml link3
[user1@vm1:~/mydir$ 
[user1@vm1:~/mydir$ cat link3
# This is the network config written by 'subiquity'
network:
  ethernets:
    enp0s9:
      dhcp4: true
  version: 2
[user1@vm1:~/mydir$ ls
link3  myfile1  myfile3
[user1@vm1:~/mydir$ ln -s myfile1 link4
[user1@vm1:~/mydir$ ls -l
total 4
lrwxrwxrwx 1 user1 user1 37 Aug 25 08:27 link3 -> /etc/netplan/00-install
fig.yaml
lrwxrwxrwx 1 user1 user1 7 Aug 25 08:29 link4 -> myfile1
-rw-rw-r-- 1 user1 user1 0 Aug 25 08:10 myfile1
-rw-r--r-- 3 user1 user1 218 Aug 25 08:09 myfile3
user1@vm1:~/mydir$ ]
```


ตัวแปรสภาพแวดล้อม

- ในการทำงานของโปรแกรมเชล ตัวแปรสภาพแวดล้อมคือ attributes สำหรับเก็บค่าลักษณะของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการประมวลผลของเชลหรือโปรแกรมที่รันจากเชล (เช่น อุณหภูมิ ณ สถานที่ เป็นตัวแปรสภาพแวดล้อมของแต่ละคน)
- เมื่อมีการรันโปรแกรมจากเชล โปรแกรมสู่กของเชล จะได้รับชุดของสภาพแวดล้อมเป็นมรดก
- ใน bash เรียกได้โดยคำสั่ง set ซึ่งเป็นคำสั่ง built-in command หรือ
- ใช้คำสั่ง env ซึ่งเป็น executable ใน /usr/bin

```
[user1@vm1:~$ set | more
BASH=/bin/bash
BASHOPTS=checkwinsize:cmdhist:complete_fullquote:expand_
basciiranges:histappend:interactive_comments:login_shell
BASH_ALIASES=()
BASH_ARGC=( [0]=""0"")
BASH_ARGV=()
BASH_CMDS=()
BASH_COMPLETION_VERSINFO=( [0]=""2" [1]=""11"")
BASH_LINENO=()
BASH_SOURCE=()
BASH_VERSINFO=( [0]=""5" [1]=""1" [2]=""4" [3]=""1" [4]=""rele
BASH_VERSION='5.1.4(1)-release'
COLUMNS=98
DIRSTACK=()
EUID=1001
GROUPS=()
HISTCONTROL=ignoreboth
HISTFILE=/home/user1/.bash_history
HISTFILESIZE=2000
HISTSIZE=1000
HOME=/home/user1
HOSTNAME=vm1
HOSTTYPE=aarch64
IFS=$' \t\n'
LANG=C.UTF-8
LC_CTYPE=C.UTF-8
LESSCLOSE='/usr/bin/lesspipe %s %s'
LESSOPEN='| /usr/bin/lesspipe %s'
LINES=30
--More--
```

๔ ตัวแปรสภาพแวดล้อม

- การกำหนดค่าตัวแปรใช้ $V=D$ โดยที่ V เป็นชื่อตัวแปร และ D คือค่า ส่วนการดึงค่าที่เก็บในตัวแปร V ออกมาใช้ เราใช้วิธีการ dereferencing และโอลเปอร์เรเตอร์ของการ dereferencing คือ “\$” เช่น $\$V$ หมายถึงการดึงค่า D ที่เก็บใน V ออกมาใช้งาน
- ตัวแปรสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจ เช่น USER, HOME, SHELL, PATH, PWD, HOSTNAME, HOSTTYPE
- ตัวแปร PATH เป็นตัวแปรที่เก็บลิสต์ของชื่อไดเรกทอรีขั้นด้วย ":" ที่โปรแกรมจะเข้าไปค้นหาซึ่อที่ผู้ใช้ป้อนให้กับ쉘เพื่อเรียกไฟล์ชื่อนั้นขึ้นมาประมวลผล ยกตัวอย่างเช่น ถ้า $PATH=/usr/local/bin:/usr/bin:/usr/sbin$ และผู้ใช้เรียกไฟล์ abc ขึ้นมาประมวลผล โปรแกรมจะมองหาไฟล์ชื่อ abc ใน /usr/local/bin ก่อนถ้ามันพบว่าabcจะหาใน /usr/bin และ /usr/sbin ตามลำดับ
- คำสั่ง which ใช้เช็คได้ว่าไฟล์ที่เรียกมาจากไดเรกทอรีไหนใน PATH

```
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ echo $USER  
user1  
[user1@vm1:~$ echo $HOME  
/home/user1  
[user1@vm1:~$ echo $SHELL  
/bin/bash  
[user1@vm1:~$ echo $PATH  
/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:  
/bin:/usr/games:/usr/local/games:/snap/bin  
[user1@vm1:~$ echo $PWD  
/home/user1  
[user1@vm1:~$ echo $HOSTNAME  
vm1  
[user1@vm1:~$ echo $HOSTTYPE  
aarch64  
[user1@vm1:~$  
[user1@vm1:~$ which ls  
/usr/bin/ls  
[user1@vm1:~$ which env  
/usr/bin/env  
[user1@vm1:~$ which date  
/usr/bin/date  
[user1@vm1:~$ which ifconfig  
[user1@vm1:~$ which netplan  
/usr/sbin/netplan  
[user1@vm1:~$
```

ลิสต์ของที่เก็บ executable

แสดงตำแหน่งที่เก็บ
ถ้าไม่พบก็จะไม่แสดงอะไร

ตัวแปร และคำสั่ง export

๙

- การกำหนดค่าตัวแปรใช้ $V=D$ โดยที่ V เป็นชื่อตัวแปร และ D คือค่า
- ปกติแล้วผู้ใช้สามารถกำหนดค่าตัวแปร และ dereference ค่าเพื่อใช้งานได้ตลอด เช่นใน การเขียนโปรแกรมด้วย shell scripts แต่ตัวแปรนั้นจะเป็นตัวแปร local เท่านั้น และไม่เป็นตัวแปรสภาพแวดล้อม
- ผู้ใช้สามารถทำให้ตัวแปร local กลายเป็นตัวแปรสภาพแวดล้อมได้โดยใช้คำสั่ง `export` ซึ่งเป็นคำสั่ง built-in ของโปรแกรมเช่น
- เมื่อตัวแปรเป็นตัวแปรสภาพแวดล้อมแล้ว เมื่อมีการเรียกใช้โปรแกรมอื่นจาก เชลค่าสภาพแวดล้อมจะถูกส่งผ่านไปยังโปรแกรมนั้นด้วย
 - เป็นวิธีการผ่านค่าพารามิเตอร์ เช่น สุ่มโปรแกรมอย่าง
 - C โปรแกรมสามารถใช้ function `getenv()` อ่านค่าได้
- คำสั่ง `unset` เป็นคำสั่ง built-in ในเชลที่ยกเลิกตัวแปรสภาพแวดล้อม

```
user1@vm1:~$  
user1@vm1:~$ VAR1="test v1"  
user1@vm1:~$ echo $VAR1  
test v1
```

เมื่อ VAR1 เป็นตัวแปร

```
user1@vm1:~$ bash ←  
user1@vm1:~$  
user1@vm1:~$ echo $VAR1  
  
user1@vm1:~$ exit
```

เมื่อเรียกโปรแกรม
เช่น Bash
จะมี VAR1

```
exit  
user1@vm1:~$ echo $VAR1  
test v1  
user1@vm1:~$ export VAR1 ←  
user1@vm1:~$ bash  
user1@vm1:~$  
user1@vm1:~$ echo $VAR1  
test v1  
user1@vm1:~$  
user1@vm1:~$ exit
```

ทำให้ VAR1 เป็น
Environment variable

```
exit  
user1@vm1:~$ unset VAR1  
user1@vm1:~$ echo $VAR1
```

ยกเลิก VAR1 และเคลียร์

```
user1@vm1:~$
```

ชื่อ (ชื่อน)

VAR1

การเพิ่ม directory ใน \$PATH

```
$ cd $HOME  
$ mkdir bin  
$ echo "echo test scripts" > $HOME/bin/a.sh  
$ chmod 755 $HOME/bin/a.sh; mkdir mydir/scripts  
$ cp $HOME/bin/a.sh mydir/scripts  
$ chmod 755 mydir/scripts/*  
$ echo "echo test scripts 2" >> mydir/scripts/a.sh  
$ mkdir $HOME/bin  
$ PATH=$PATH:$HOME/bin  
$ echo $PATH  
$ which a.sh  
$ a.sh  
$ PATH=$HOME/mydir/scripts:$PATH  
$ which a.sh
```

ถ้าต้องการลบ \$HOME/bin และ \$HOME/mydir/bin ออก
ต้องทำอย่างไร

PATH

การสร้าง Shell script Part 1

- ใช้ “nano” เพื่อสร้าง a script file
- บรรทัดแรกต้องใส่
#!/bin/bash
- นศ สามารถใส่คำสั่ง command lines ใน script

```
$ nano hello.sh
#!/bin/bash
echo "Hello world!"
pwd
ls
```

การกำหนดค่า Permission Flag ใน Shell Script

```
$ cd ; cd mydir  
$ ./hello.sh          What do you see..  
$ ls -l hello.sh    What do you see..  
$ chmod 755 hello.sh  
$ ls -l hello.sh    What do you see..  
$ ./hello.sh         What happen..  
$ chmod 000 hello.sh  
$ ls -l hello*       What does it mean..  
$ chmod 100 hello.sh  
$ ls -l hello*  
$ chmod 777 hello.sh
```

การสร้าง Shell script

- ผ่านค่า Parameters จาก CLI
- Working directory ในขณะที่สคริปต์ ประมวลผลและหลัง ประมวลผลเสร็จ
- คำสั่ง sleep

```
$ nano hello2.sh
#!/bin/bash

echo "Hello world" ${1}
echo ${0}
cp /etc/hosts wk${1}.txt
sleep 20
pwd
echo done
```

การรันคำสั่งเป็น background process

- ในกรณีที่โปรแกรมหรือสคริปต์ประมวลผลนาน ผู้ใช้อาจไม่ต้องการรอให้โปรแกรมนั้นประมวลผลเสร็จก่อนที่จะรันคำสั่งอื่น ผู้ใช้สามารถสั่งให้ bash เซลรันโปรแกรมเป็น background process ได้ โดยส厕 รี & ข้างหลังคำสั่ง
- ซึ่งจะส่งผลให้โปรแกรมเหลกลับมารอรับคำสั่งใหม่ทันที
- คำสั่ง ps จะแสดงรายการโปรเซสที่รันจากเช ลโปรแกรม
- คำสั่ง ps -elf จะแสดงรายการโปรเซสทั้งหมดในระบบ

การประมวลผล background process และแสดงสถานะ

```
$ cd $HOME/mydir  
$ ./hello2.sh 1  
$ ./hello2.sh 2
```

What happen? อ ร

```
$ ./hello2.sh 3 &  
$ ./hello2.sh 4 &  
$ ps
```

What do you see..

```
$ ps -elf | grep hello
```

การสร้าง Shell script 3

```
$ nano hello3.sh
#!/bin/bash

cd $HOME
echo "Hello world" ${1}
echo ${0}
cp /etc/hosts wk${1}.txt
ls -l wk*
pwd
sleep ${2}
```

What happen? จะ ย

hello.sh อย่างไรบ้าง

การดูสถานะและ kill process

- ในกรณีที่โปรแกรมรันนานเกินไป หรือเกิด bug ทำให้ผู้ใช้อยากจะหยุดการประมวลผลของโปรแกรมนั้น ผู้ใช้สามารถใช้คำสั่ง kill เพื่อส่ง signal ซึ่งเป็นสัญญาณข้อดึงหัวการประมวลผลหรืออินเตอร์รับไปให้
ป \sim (pid)
- ผู้ใช้สามารถ kill โปรแกรมโดยระบุค่าสัญญาณอินเตอร์รับด้วยคำสั่ง
 - \$ kill -<signal num> <process id> ...
- หมายความว่าให้ส่งสัญญาณอินเตอร์รับ <signal num> ไปยังโปรแกรม <process id> ซึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งโปรแกรม ได้
- สัญญาณอินเตอร์รับ 9 หมายถึง SIGTERM คือให้จบโปรแกรม
- ผู้ใช้ kill โปรแกรมของตนได้ และผู้ใช้ root และผู้ใช้ที่ใช้ sudo และมีสถานะเป็นเหมือนรูทสามารถ kill ทุกโปรแกรม

การดูสถานะและ kill process

```
$ ./hello3.sh 3 5
$ ./hello3.sh 6 500 &
$ ./hello3.sh 7 1000 &
$ ps -elf
$ ps -elf | grep hello
$ kill -9 <process id of hello 6 500>
$ kill -9 <process id of hello 7 1000>
$ sudo su
# ./hello3.sh 8 1000 &
# exit
$ sudo kill -9 <process id of hello 8 1000>
```

การส่งสั้นญาณขัดจังหวะด้วยคำสั่ง kill

- ผู้ใช้สามารถแสดงรายการโปรเซสของตนได้ด้วยคำสั่ง

```
$ ps -u <user id>
```

ยกตัวอย่างเช่น \$ ps -u kasidit

- ค่า signal number ที่ใช้กันมากได้แก่
- \$ kill -1 คือคำสั่งให้โปรเซส Hangup (โปรเซสสามารถบล็อกได้)
- \$ kill -2 คือการขัดจังหวะด้วย ^C (โปรเซสสามารถบล็อกได้)
- \$ kill -9 คือคำสั่งให้โปรเซส Terminate (ไม่สามารถบล็อกได้)

ສັນລູາຜົນ signal ໃນ ລິ ນັ ກ

```
$ kill -1
```

1) SIGHUP	2) SIGINT	3) SIGQUIT	4) SIGILL	5) SIGTRAP
6) SIGABRT	7) SIGBUS	8) SIGFPE	9) SIGKILL	10) SIGUSR1
11) SIGSEGV	12) SIGUSR2	13) SIGPIPE	14) SIGALRM	15) SIGTERM
16) SIGSTKFLT	17) SIGCHLD	18) SIGCONT	19) SIGSTOP	20) SIGTSTP
21) SIGTTIN	22) SIGTTOU	23) SIGURG	24) SIGXCPU	25) SIGXFSZ
26) SIGVTALRM	27) SIGPROF	28) SIGWINCH	29) SIGIO	30) SIGPWR
31) SIGSYS	34) SIGRTMIN	35) SIGRTMIN+1	36) SIGRTMIN+2	37) SIGRTMIN+3
38) SIGRTMIN+4	39) SIGRTMIN+5	40) SIGRTMIN+6	41) SIGRTMIN+7	42) SIGRTMIN+8
43) SIGRTMIN+9	44) SIGRTMIN+10	45) SIGRTMIN+11	46) SIGRTMIN+12	47) SIGRTMIN+13
48) SIGRTMIN+14	49) SIGRTMIN+15	50) SIGRTMAX-14	51) SIGRTMAX-13	52) SIGRTMAX-12
53) SIGRTMAX-11	54) SIGRTMAX-10	55) SIGRTMAX-9	56) SIGRTMAX-8	57) SIGRTMAX-7
58) SIGRTMAX-6	59) SIGRTMAX-5	60) SIGRTMAX-4	61) SIGRTMAX-3	62) SIGRTMAX-2
63) SIGRTMAX-1	64) SIGRTMAX			

```
$
```

การตรวจจับสัณญาณ signal ของ process

- สร้างสคริปต์ mysignal.sh และใช้คำสั่ง trap เพื่อดักจับสัณญาณ signal หมายเลขที่กำหนด ซึ่งเมื่อได้รับจะทำ action คือรันคำสั่งใน ‘echo ...’ พารามีเตอร์ ส ที่ต้องการจะจับ signal
- Signal หมายเลข 9 ไม่สามารถอินเตอร์ \$ nano mysignal.sh#!/bin/bashtrap 'echo I got Sig 1' 1trap 'echo I got Sig 2' 2while truedo echo "do something" sleep 1done

การตรวจจับสัญญาณ signal ของ process

- สร้างสคริปต์ mysignal.sh และรันบน terminal ที่ 1 เป็น foreground
- และเปิด terminal ที่ 2 เพื่อออกคำสั่ง kill -<number>

```
$ ./mysignal.sh
do something
^C
I got Sig 2
Do some ...
I got Sig 1
do something
$
```

```
$ ps -u user1 | grep my
1234
$ kill -1 1234

$ kill -9 1234
```

การสร้าง Shell script 3

```
$ nano hello3.sh
#!/bin/bash

cd $HOME
echo "Hello world" ${1}
echo ${0}
cp /etc/hosts wk${1}.txt
ls -l wk*
pwd
sleep ${2}
```

What happen? จะ ย

hello.sh อย่างไรบ้าง

สร้าง shell script แบบให้ป้อนค่า

input variables

- ตัวแปร first และ last เป็นตัวแปร shell variables
- คำสั่ง read เป็นคำสั่งอ่านค่าสตริงที่ผู้ใช้ป้อนเข้าสู่ตัวแปร -p เป็นการแสดงข้อความก่อนที่จะอ่านค่าตัวแปรจาก CLI
- \$first และ \$last เป็นการดึงค่าที่เก็บในตัวแปรมาใช้

```
$ nano printname.sh
#!/bin/sh
read -p "enter your name: " first last
echo "First name: $first"
echo "Last name: $last"
```

here scripts

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
$ cat bin/b.sh
#!/bin/bash
# example of here script

echo "<html>
<head>abcd</head>
<body>
hello
</body>
</html>"
```

```
$ cat bin/c.sh
#!/bin/bash
# example of here script
cat << _EOF_
<html>
<head>abcd</head>
<body>
hello
</body>
</html>
_EOF_
$
```

ตัวอย่างคำสั่ง alias และ function

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
$ alias l='ls -la'  
$ l  
...  
$ today() {  
    echo -n "Today's date is: "  
    date +"%A, %B %-d, %Y"  
}  
$ today  
...  
$
```

Control flow: if

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
if commands; then
    commands
[elif commands; then
    commands...]
[else
    commands]
fi
```

```
kasidit@flyvm:~/mydir$ true
kasidit@flyvm:~/mydir$ echo $?
0
kasidit@flyvm:~/mydir$ false
kasidit@flyvm:~/mydir$ echo $?
1
kasidit@flyvm:~/mydir$ █
```

```
kasidit@flyvm:~/mydir$ echo $?
0
exit status
kasidit@flyvm:~/mydir$ ls x.sh
ls: cannot access 'x.sh': No such file or directory
kasidit@flyvm:~/mydir$ echo $?
2
kasidit@flyvm:~/mydir$ █
```

Control flow: for

```
#!/bin/bash  
  
for i in 1 2 3 4 ; do  
    echo $i  
done
```

```
[kasidit@koji:~$ ./myprog.sh  
1  
2  
3  
4  
[kasidit@koji:~$ ]
```

```
#!/bin/bash  
  
for i in $(seq 8) ; do  
    echo $i  
done
```

```
[kasidit@koji:~$ ./myprog2.sh  
1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
[kasidit@koji:~$ ]
```

Control flow: for

```
#!/bin/bash  
#  
for i in $(seq 8 2 18) ; do  
    echo $i  
done
```

```
kasidit@koji:~$ ./myprog3.sh  
8  
10  
12  
14  
16  
18  
kasidit@koji:~$ █
```

Control flow: while, until

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
#!/bin/bash

number=0
while [ "$number" -lt 10 ]; do
    echo "Number = $number"
    number=$((number + 1))
done
```

```
#!/bin/bash

number=0
until [ "$number" -ge 10 ]; do
    echo "Number = $number"
    number=$((number + 1))
done
```

Arithematic
expansion

Control flow: test

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
# First form  
test expression  
  
# Second form  
[ expression ]
```

```
if [ -f .bash_profile ]; then  
    echo "You have a .bash_profile. Things are fine."  
else  
    echo "Yikes! You have no .bash_profile!"  
fi
```

Control flow: if

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

Expression	Description
<code>-d file</code>	True if <i>file</i> is a directory.
<code>-e file</code>	True if <i>file</i> exists.
<code>-f file</code>	True if <i>file</i> exists and is a regular file.
<code>-L file</code>	True if <i>file</i> is a symbolic link.
<code>-r file</code>	True if <i>file</i> is a file readable by you.
<code>-w file</code>	True if <i>file</i> is a file writable by you.
<code>-x file</code>	True if <i>file</i> is a file executable by you.
<code>file1 -nt file2</code>	True if <i>file1</i> is newer than (according to modification time) <i>file2</i> .
<code>file1 -ot file2</code>	True if <i>file1</i> is older than <i>file2</i> .
<code>-z string</code>	True if <i>string</i> is empty.
<code>-n string</code>	True if <i>string</i> is not empty.
<code>string1 = string2</code>	True if <i>string1</i> equals <i>string2</i> .
<code>string1 != string2</code>	True if <i>string1</i> does not equal <i>string2</i> .

Control flow: test superuser status

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
if [ "$(id -u)" = "0" ]; then
    echo "superuser"
fi
```

```
if [ "$(id -u)" != "0" ]; then
    echo "You must be the superuser to run this script" >&2
    exit 1
fi
```

Control flow: test superuser status

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
function home_space {
    # Only the superuser can get this information

    if [ "$(id -u)" = "0" ]; then
        echo "<h2>Home directory space by user</h2>"
        echo "<pre>"
        echo "Bytes Directory"
        du -s /home/* | sort -nr
        echo "</pre>"
    fi

} # end of home_space
```

ตัวอย่างการใช้งาน function

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
#!/bin/bash

# sysinfo_page - A script to produce a system information HTML file

##### Constants

TITLE="System Information for $HOSTNAME"
RIGHT_NOW="$(date +"%x %r %Z")"
TIME_STAMP="Updated on $RIGHT_NOW by $USER"

##### Functions

system_info()
{
    echo "<h2>System release info</h2>"
    echo "<p>Function not yet implemented</p>"

} # end of system_info

show_uptime()
{
    echo "<h2>System uptime</h2>"
    echo "<pre>"
    uptime
    echo "</pre>"

} # end of show_uptime
```

ตัวอย่างการใช้งาน function

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
drive_space()
{
    echo "<h2>Filesystem space</h2>"
    echo "<pre>"
    df
    echo "</pre>"

} # end of drive_space


home_space()
{
    # Only the superuser can get this information

    if [ "$(id -u)" = "0" ]; then
        echo "<h2>Home directory space by user</h2>"
        echo "<pre>"
        echo "Bytes Directory"
        du -s /home/* | sort -nr
        echo "</pre>"
    fi

} # end of home_space
```

ตัวอย่างการใช้งาน function

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
##### Main

cat <<- _EOF_
<html>
<head>
    <title>$TITLE</title>
</head>
<body>
    <h1>$TITLE</h1>
    <p>$TIME_STAMP</p>
    $(system_info)
    $(show_uptime)
    $(drive_space)
    $(home_space)
</body>
</html>
_EOF_
```

Control flow: case

อ้างอิงจาก https://linuxcommand.org/lc3_writing_shell_scripts.php

```
case word in
    patterns ) commands ;;
esac
```

```
#!/bin/bash

read -p "Enter a number between 1 and 3 inclusive >" character
case $character in
    1 ) echo "You entered one."
        ;;
    2 ) echo "You entered two."
        ;;
    3 ) echo "You entered three."
        ;;
    * ) echo "You did not enter a number between 1 and 3."
esac
```

การพัฒนาโปรแกรมภาษา C

- ในการพัฒนาโปรแกรมขนาดใหญ่ โปรแกรมเมอร์มักจะสร้างไฟล์หลายไฟล์ และคอมไฟล์ไฟล์เหล่านั้นแยกกัน เนื่องจากไฟล์แต่ละไฟล์มีโคดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ
- นอกจากนั้น ในการนี้ที่มีผู้พัฒนาโปรแกรมหลายคนแต่ละคนอาจพัฒนาไฟล์แยกกัน
- แต่เมื่อจะสร้าง executable file จะต้องนำไฟล์เหล่านั้นมา link รวมกัน
- วิธีการพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมภาษาซีอย่างหนึ่งคือการใช้ make
- ในการคอมไไฟล์โปรแกรม เช่น qemu-kvm บนลินุกซ์ใช้วิธีนี้ร่วมกับ tool อื่น

ติดตั้ง C compiler และ compile C program

```
$ sudo apt install gcc make  
(or apt install build-essentials)  
$ nano hello.c  
#include <stdio.h>  
main(){  
    printf("hello world :)\n");  
}  
$ gcc hello.c  
$ ./a.out  
$ gcc -o hello hello.c  
$ ./hello
```

การคอมไพล์ object code และ link โปรแกรม (1)

```
$ mkdir myprograms  
$ cd myprograms  
$ nano hellosub1.c  
#include <stdio.h>  
#include "hello1.h"  
void fun1(void){  
    printf("hello1 %d\n", CONSTANT1);  
}  
$ gcc -c hellosub1.c
```

การคอมไพล์ object code และ link โปรแกรม (1)

```
$ nano hello1.h
$ cat hello1.h
#define CONSTANT1 100
$
```

การคอมไพล์ object code และ link โปรแกรม (2)

```
$ nano hellosub2.c
#include <stdio.h>

void fun2(void){
    printf("hello2\n");
}

$ gcc -c hellosub2.c
$ ls -l
```

การคอมไพล์ object code และ link โปรแกรม (3)

```
$ nano hellomain.c
#include <stdio.h>
extern void fun1(void);
extern void fun2(void);
```

function call
prototypes

```
int main(){
    fun1();
    fun2();
}
$ gcc -c hellomain.c
$ ls -l
```

การคอมไพล์ object code และ link โปรแกรม (4)

```
$ gcc -o hello hellomain.o \
> hellosub1.o hellosub2.o
$ ls -l
$ file *
$ ./hello
```

สรุป

- แนะนำระบบลินักช์ และการใช้งานคอมมานด์ไลน์ เช่น เพชร ออโภค คำสั่ง
- อธิบายโครงสร้างระบบไฟล์
- อธิบาย Permission Flags สำหรับไฟล์
- อธิบายการใช้งานคำสั่งของระบบลินักช์ เช่น จำกัด เป็น
- อธิบายการพัฒนาโปรแกรมภาษาซีบนระบบลินักช์